

สื่ออกกับงานสถาปัตยกรรม : โรงแรมต้นกกเพื่อการพักผ่อน
REED MAT WITH ARCHITECTURE : TONKOK HOTEL

ลลิตา บรรจงการ
LALITA BANCHONGKAN

วิทยานิพนธ์ทางสถาปัตยกรรม
หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2562

เลือกทำงานสถาปัตยกรรม : โรงแรมต้นกกเพื่อการพักผ่อน
REED MAT WITH ARCHITECTURE : TONKOK HOTEL

ลลิตา บรรจงการ
LALITA BANCHONGKAN

วิทยานิพนธ์ทางสถาปัตยกรรม
หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2562

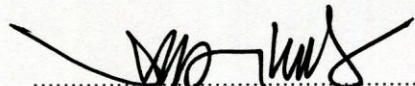
หัวข้อวิทยานิพนธ์ เลือกกับงานสถาปัตยกรรม : โรงแรมต้นกกเพื่อการพักผ่อน
ชื่อนักศึกษา ลลิตา บรรจงการ
หลักสูตร สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
ปีการศึกษา 2562
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์กรรณิกา สงวนสินธุกุล.....*Kennik*

คณะกรรมการดำเนินงานวิทยานิพนธ์

ประธานคณะกรรมการ	
อาจารย์ ชีรบูลย์ พิศาลอภิพงศ์	
คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์	
คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษา	คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
อาจารย์ กรรณิกา สงวนสินธุกุล	อาจารย์ ดร. วิญญู อาจารย์ภา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปิยะ ไส้เหล็กพาล	อาจารย์ พรวิษณุ ต่อสุวรรณ
อาจารย์ จรรยา ผลประเสริฐ	อาจารย์ ปิติ ศาสตร์วาทา

โดยคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบและผ่านการสอบแล้ว
เมื่อวันที่ 11 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2562

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์รับรองแล้ว

(อาจารย์ ชีรบูลย์ พิศาลอภิพงศ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

วันที่ 17 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : เลือกกักงานสถาปัตยกรรม : โรงแรมต้นกกเพื่อการพักผ่อน

นักศึกษา : ลลิตา บรรจงการ

อาจารย์ที่ปรึกษา : กรรณิกา สงวนสินธุกุล

หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์โครงการโรงแรมเลือกกักเป็นการท่องเที่ยวที่ดำเนินการภายใต้ขีดจำกัดความสามารถของธรรมชาติ และต้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชากร ชุมชน ประเพณี ที่มีต่อการท่องเที่ยว อีกทั้งต้องให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน และต้องเป็นความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวนั้นๆ เพื่อสนองตลาดการท่องเที่ยวเฉพาะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมที่แสวงหาความรู้และอยากเข้าไปมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์กิจกรรมพื้นบ้านทั้งทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวควบคู่ไปกับความเพลิดเพลินและความสัมพันธ์กับคนท้องถิ่น รวมทั้งให้ประโยชน์กลับคืนไปสู่แหล่งท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่น

ในการศึกษามีขั้นตอนการดำเนินการหลัก คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขีดจำกัดและลักษณะเด่นของเลือกกักจันทบุรี ที่มีการนำมาเทียบกับวัสดุอื่นและข้อมูลความเป็นไปได้ในการออกแบบเพื่อหาลักษณะโครงสร้าง และเป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อการท่องเที่ยวอนุรักษ์เชิงกิจกรรม ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มีความน่าสนใจและอนุรักษ์ทรัพยากรของชุมชน

จุดมุ่งหมายที่จะศึกษาการออกแบบโครงสร้างอาคารและพื้นที่ที่ตอบสนองวัตถุประสงค์หลักของโครงการ แนวความคิดในการออกแบบจึงเป็นการนำลักษณะปัจจัยเรื่องคุณสมบัติของเลือกกักจันทบุรี นำมาเป็นตัวออกแบบพื้นที่การวางผังและเพื่อให้ได้ลักษณะพื้นที่ในการออกแบบ นำโปรแกรมของการศึกษาที่มีความเป็นไปได้ของโครงสร้าง โครงการโรงแรมจึงเป็นโครงการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกิจกรรม เป็นการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งที่สำคัญต่อการพักผ่อนกับธรรมชาติ ให้ความสำคัญทางด้านทรัพยากรธรรมชาติเพื่อส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของการศึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนและความช่วยเหลือในการดำเนินงานวิทยานิพนธ์ ทั้งในส่วนภาคการศึกษาข้อมูลและภาคออกแบบจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้าพเจ้าขอขอบคุณในความเมตตากรุณา ความเสียสละที่มีต่อข้าพเจ้าตลอดเวลาในการศึกษาวิทยานิพนธ์ทางสถาปัตยกรรม จนสำเร็จลุล่วง เป็นผลงานวิทยานิพนธ์การออกแบบทางสถาปัตยกรรมได้แก่

อาจารย์ กรรณิกา สงวนสินธุกุล	(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปิยะ ไล่หลีกपाल	(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)
อาจารย์ จรรยา ผลประเสริฐ	(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)
อาจารย์ ดร. วิญญู อัจริक्षा	(คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์)
อาจารย์ พรรัชษฐ์ ต่อสุวรรณ	(คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์)
อาจารย์ ปิติ ศาสตร์วาทา	(คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์)
คุณ สุรียา แก่นจันท์	(หัวหน้ากลุ่มทำสื่ออกสุรียา)

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
1. เหตุผลและความเป็นมา.....	1
2. วัตถุประสงค์.....	2
3. ประโยชน์ที่มีต่องานสถาปัตยกรรม.....	2
4. ขอบเขตของการศึกษาวิทยานิพนธ์.....	2
5. แผนการดำเนินงานวิทยานิพนธ์ทางสถาปัตยกรรม.....	3
6. ผลที่คาดว่าจะได้รับของการศึกษาวิทยานิพนธ์.....	4
บทที่ 2.....	5
การศึกษาข้อมูลวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	5
1. ที่มาและความสำคัญเสื่อกก.....	5
1.1 รูปแบบลายเสื่อกกจันทบุรี.....	5
2. ทฤษฎีการออกแบบ.....	25
2.1 ทฤษฎีเรื่องรูปทรงระนาบ.....	25
2.2 ทฤษฎีเรื่องการซ้ำ.....	25
2.3 ทฤษฎีเรื่องจังหวะ.....	29
2.4 ทฤษฎีเรื่องสี.....	31
3. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการออกแบบโรงแรม.....	33
3.1 การแบ่งประเภทโรงแรม.....	33

3.2	การแบ่งประเภทโรงแรมตามกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด	35
3.3	การวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	39
4.	ข้อมูลการกรณีศึกษาทางสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องหัวข้อโครงการ.....	49
4.1	กรณีศึกษาที่ 1 โครงการ ชุมพรคาบานารีรีสอร์ท	49
4.2	กรณีศึกษาที่ 2 โครงการ เดอะ ท้องทราย เบย์.....	50
4.3	กรณีศึกษาที่ 2 โครงการ THE BUFFALO AMPHAWA.....	51
บทที่ 3	53
วิธีการวิจัย.....	53
1.	ขั้นตอนในการวิจัย	53
1.1	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
1.2	การลงสำรวจพื้นที่ศึกษา.....	53
1.3	วิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดทางในการพัฒนาโรงแรม.....	54
1.4	สรุปแนวทางในการพัฒนาโรงแรม.....	54
บทที่ 4	55
การประยุกต์ในงานออกแบบสถาปัตยกรรม	55
1.	ข้อมูลสภาพทั่วไปและสถานการณ์การพัฒนาจังหวัด	55
1.1	ความเป็นมา.....	55
1.2	ลักษณะทางกายภาพ.....	55
1.3	ข้อมูลปกครอง.....	56
1.4	ประเด็นการพัฒนาจังหวัดจันทบุรี.....	62
2.	การเลือกและวิเคราะห์ที่ตั้ง (Site Analysis)	65
2.1	Site Analysis.....	65
3.	การกำหนดโปรแกรม	72
3.1	ลักษณะโครงการและกิจกรรมโครงการ.....	72
3.2	องค์ประกอบหลักของโครงการ.....	73
3.3	การวิเคราะห์ผู้เกี่ยวข้อง.....	76

4.	กระบวนการพัฒนาแบบ	77
4.1	รูปแบบการทดลองสายเสือกกจันทบุรี.....	77
4.2	ทดลองการขึ้นลานขัด.....	82
4.3	ทดลองการวางผัง.....	84
5.	ขั้นตอนการออกแบบ	86
5.1	วิเคราะห์พื้นที่ตั้งเพื่อใช้ในการออกแบบ	86
5.2	การจัดวางโซนนิ่ง(zoning)	89
6.	การออกแบบร่างขั้นต้น(Preliminary Design)	91
6.1	แบบร่างแผนผังต่าง ๆ.....	91
6.2	การออกแบบร่างครั้งที่ 1	93
6.3	การออกแบบร่างครั้งที่ 2	94
6.4	การออกแบบร่างครั้งที่ 3	95
6.5	การออกแบบร่างครั้งที่ 4	96
7.	การออกแบบรายละเอียด (Detail Design)	97
7.1	ระบบโครงสร้าง	97
8.	การออกแบบอาคาร	101
	บทที่ 5	123
	สรุปผลการประยุกต์ใช้ในการออกแบบ (Conclusions).....	123
1.	สรุปผลการศึกษา	123
2.	การนำไปประยุกต์สำหรับภาคออกแบบ	123
3.	ข้อเสนอแนะ จากคณะกรรมการ	124
	บรรณานุกรม.....	125
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	126

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงตารางชนิดหรือประเภทอาคาร ห้องอาบน้ำห้องส้วม	41
ตารางที่ 2 แสดงตารางสรุปลายเสียกักที่เกิดซ้ำกัน.....	53
ตารางที่ 3 แสดงตารางการปกครองส่วนท้องถิ่น	56
ตารางที่ 4 แสดงตารางการให้คะแนนพิจารณาทำเลที่ตั้งโครงการ	67
ตารางที่ 5 แสดงตารางจำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรี.....	76
ตารางที่ 6 แสดงตารางเปรียบเทียบจำนวนบุคลากรต่อห้องพัก	76

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงลายเสม็ดงาม	6
ภาพที่ 2 แสดงลายฉัตรพิมาน	7
ภาพที่ 3 แสดงลายพืชมเนศ	7
ภาพที่ 4 แสดงลายภูผาศีลาดล	8
ภาพที่ 5 แสดงลายฝนทิพย์	9
ภาพที่ 6 แสดงลายประสานพลัง	9
ภาพที่ 7 แสดงลายไทย (ใหญ่)	10
ภาพที่ 8 แสดงลายไทย (เล็ก)	10
ภาพที่ 9 แสดงลายไทย	11
ภาพที่ 10 แสดงลายกลุ่มดาว	12
ภาพที่ 11 แสดงลายโกศล	12
ภาพที่ 12 แสดงลายดอกพิกุลใหญ่	13
ภาพที่ 13 แสดงลายดอกพิกุล	14
ภาพที่ 14 แสดงลายดอกมะลิ	14
ภาพที่ 15 แสดงลายผีเสื้อ	15
ภาพที่ 16 แสดงลายน้ำไหล	15
ภาพที่ 17 แสดงลายข้าวหลามตัดสอดไส้เมล็ดข้าว	16
ภาพที่ 18 แสดงลายดาสาม	16
ภาพที่ 19 แสดงลายกำแพงเมืองจีน	17
ภาพที่ 20 แสดงลายพริกไทย	18
ภาพที่ 21 แสดงลายจันทบุรีลายขัด	18
ภาพที่ 22 แสดงลายกังปลา	19
ภาพที่ 23 แสดงลายเกล็ดเต่า	20
ภาพที่ 24 แสดงลายตาคู่	20
ภาพที่ 25 แสดงลายลูกโซ่	21
ภาพที่ 26 แสดงลายตาแขก	22
ภาพที่ 27 แสดงลายไส้ปลาไหล	22

ภาพที่ 28	แสดงลายแก้ว	23
ภาพที่ 29	แสดงลายไข่มุก,ลายสายฝน	24
ภาพที่ 30	แสดงการเปรียบเทียบลาย บ้านเสม็ดงาม	24
ภาพที่ 31	แสดงการเปรียบเทียบลาย บ้านบางสระแก้ว	25
ภาพที่ 32	แสดงรูปทรงเรขาคณิต	26
ภาพที่ 33	แสดงรูปโครงสร้างสี่เหลี่ยม	26
ภาพที่ 34	แสดงรูปโครงสร้างแบบเรียงลำดับและลดหลั่น	27
ภาพที่ 35	แสดงรูปโครงสร้างเพชร	27
ภาพที่ 36	แสดงรูปโครงสร้างสามเหลี่ยม	28
ภาพที่ 37	แสดงรูปโครงสร้างตัวเอส	28
ภาพที่ 38	แสดงรูปโครงสร้างหกเหลี่ยม	28
ภาพที่ 39	แสดงรูปโครงสร้างลำดับชั้น	29
ภาพที่ 40	แสดงรูปจังหวะการซ้ำลายขัด	29
ภาพที่ 41	แสดงรูปจังหวะการสลับ	30
ภาพที่ 42	แสดงรูปจังหวะเกิดการต่อเนื่องก้าวหน้า	30
ภาพที่ 43	แสดงรูปจังหวะต่อเนื่อง	30
ภาพที่ 44	แสดงรูปวรรณะของสี	30
ภาพที่ 45	แสดงโครงการ ชุมพรคานานารีสปอร์ต	33
ภาพที่ 46	แสดงโครงการ เดอะ ท้องทราย เบย์	50
ภาพที่ 47	แสดงโครงการ THE BUFFALO AMPHAWA	51
ภาพที่ 48	แสดงแผนที่อำเภอเมือง	52
ภาพที่ 49	แสดงรูปอาสนวิหารจันทบุรี	59
ภาพที่ 50	แสดงรูปชุมชนริมน้ำจันทบูร	60
ภาพที่ 51	แสดงรูปอุ้ตเรือสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	61
ภาพที่ 52	แสดงรูปค่ายเนินวง	62
ภาพที่ 53	แสดงLocation A	65
ภาพที่ 54	แสดงLocation B	66
ภาพที่ 55	แสดงLocation C	66

ภาพที่ 56	แสดงแผนที่จังหวัดจันทบุรี.....	67
ภาพที่ 57	แสดงมุมมองทางเข้าที่ตั้ง Site 1.....	68
ภาพที่ 58	แสดงพื้นที่ตั้งโครงการ Site 1.....	69
ภาพที่ 59	แสดงมุมมองทางเข้าที่ตั้ง Site 2.....	69
ภาพที่ 60	แสดงพื้นที่ตั้งโครงการ Site 2.....	70
ภาพที่ 61	แสดงมุมมองทางเข้าที่ตั้ง Site 3.....	71
ภาพที่ 62	แสดงพื้นที่ตั้งโครงการ Site 3.....	71
ภาพที่ 63	แสดงหุ่นจำลองลายจันทบุรี.....	78
ภาพที่ 64	แสดงหุ่นจำลองลายสามตา.....	79
ภาพที่ 65	แสดงหุ่นจำลองลายน้ำไหล.....	80
ภาพที่ 66	แสดงหุ่นจำลองลายสายฝน.....	81
ภาพที่ 67	แสดงหุ่นจำลองลายสามตา.....	82
ภาพที่ 68	แสดงหุ่นจำลอง.....	83
ภาพที่ 69	แสดงหุ่นจำลอง.....	83
ภาพที่ 70	แสดงการวางผังแบบลายจันทบุรี.....	84
ภาพที่ 71	แสดงหุ่นจำลอง.....	84
ภาพที่ 72	แสดงการวางผังแบบลายน้ำไหล.....	85
ภาพที่ 73	แสดงหุ่นจำลอง.....	86
ภาพที่ 74	แสดงภาพวิเคราะห์พื้นที่.....	87
ภาพที่ 75	แสดงเส้นทางการสัญจร.....	88
ภาพที่ 76	แสดงภาพวิเคราะห์พื้นที่.....	89
ภาพที่ 77	แสดงภาพ Function Diagram รวม.....	90
ภาพที่ 78	แสดงการจัดวางโซนนิ่งของอาคาร(Zoning)รวม.....	91
ภาพที่ 79	แสดงการวิเคราะห์ตามแนวแกน.....	91
ภาพที่ 80	แสดงการวิเคราะห์การวางผัง.....	92
ภาพที่ 81	แสดงหุ่นจำลอง.....	93
ภาพที่ 82	แสดงการวางแปลนแบบที่ 1.....	93
ภาพที่ 83	แสดงหุ่นจำลอง.....	94

ภาพที่ 84	แสดงการวางแปลนแบบที่ 2.....	94
ภาพที่ 85	แสดงหุ่นจำลอง.....	95
ภาพที่ 86	แสดงการวางแปลนแบบที่ 3.....	95
ภาพที่ 87	แสดงหุ่นจำลอง.....	96
ภาพที่ 88	แสดงการวางแปลนแบบที่ 4.....	96
ภาพที่ 89	แสดงหุ่นจำลอง.....	97
ภาพที่ 90	แสดงการसान	97
ภาพที่ 91	แสดงการ JOINT	98
ภาพที่ 92	แสดงหุ่นจำลอง.....	99
ภาพที่ 93	แสดงการसानผนังกับโครงสร้าง.....	99
ภาพที่ 94	แสดงหุ่นจำลอง.....	100
ภาพที่ 95	แสดงบริเวณโดยรอบ	101
ภาพที่ 96	แสดง Site Plan.....	102
ภาพที่ 97	แสดงแปลนอาคารต้อนรับ	103
ภาพที่ 98	แสดงรูปด้านอาคารต้อนรับ	104
ภาพที่ 99	แสดงรูปตัดอาคารต้อนรับ	105
ภาพที่ 100	แสดงอาคารโรงหัตถกรรม	106
ภาพที่ 101	แสดงรูปด้าน,รูปตัด	107
ภาพที่ 102	แสดงห้องพักแบบที่1.....	108
ภาพที่ 103	แสดงห้องพักแบบที่1.....	109
ภาพที่ 104	แสดงห้องพักแบบที่2.....	110
ภาพที่ 105	แสดงห้องพักแบบที่3.....	111
ภาพที่ 106	แสดงห้องอาหารของโครงการ	112
ภาพที่ 107	แสดงส่วนสป่าของโครงการ	113
ภาพที่ 108	แสดงส่วนบริการของโครงการ	115
ภาพที่ 109	แสดง PERSPECTIVE	120
ภาพที่ 110	แสดง PERSPECTIVE	121
ภาพที่ 111	แสดงหุ่นจำลอง.....	122

บทที่ 1

บทนำ

1. เหตุผลและความเป็นมา

ประเทศไทยมีการพัฒนาเป็นประเทศเกษตรกรรมและกสิกรรมมาเป็นประเทศอุตสาหกรรมนั้น ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงต่อวิถีชีวิตของประชากรไทยทั้งที่อยู่ในเมืองหลวงและในชนบทจากการพัฒนาเศรษฐกิจด้วยอุตสาหกรรมทำให้เกิดการแข่งขัน ประชากรส่วนใหญ่ที่จะหันไปเลือกที่จะประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรมด้วยเหตุผลด้านการเงินเพราะมีรายได้ที่สูงกว่าการทำเกษตรกรรมหรืองานหัตถกรรม ซึ่งมีผลกระทบต่องานศิลปหัตถกรรมซึ่งเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมทำให้ขาดผู้สืบทอดวิธีการทอเสื่อกก เห็นได้ชัดจากผลกระทบที่เกิดขึ้นดังกล่าว เสื่อกกเป็นเสื่อพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงและมีการผลิตกันมากในจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ในอดีตทุกบ้านจะมีการทอเสื่อกกใช้ในครัวเรือนและจะถ่ายทอดให้กับลูกหลานสืบทอดกันเรื่อยมา ปัจจุบันการทอเสื่อกกเป็นการทอเสื่อเพื่อประโยชน์เชิงพาณิชย์อีกทั้งมีเป้าหมายในการเลือกใช้เสื่อกกในปัจจุบันแตกต่างจากในอดีต โดยแต่เดิมเป็นการทอเสื่อกกเพื่อใช้ประโยชน์ใช้สอยเฉพาะนั่งหรือนอน ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นการทอเสื่อกกเพื่อนำไปทำผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น ทำหมอน กระเป๋า ร้องเท้า เป็นต้น ทั้งนี้จากที่กล่าวมาเสื่อกกในปัจจุบันได้มีการถูกนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ใช้ในจังหวัดจันทบุรี แต่ยังไม่มีการนำเอาเสื่อกกจันทบุรีมานำออกแบบในรูปแบบสถาปัตยกรรม

เสื่อจันทบุรีนั้นได้เริ่มขึ้นโดยฝีมือของชาวยุวนที่เข้ามาอาศัยอยู่ในจังหวัดจันทบุรี ในพื้นที่บริเวณหลังวัดโรมันคาทอลิก ต.จันทนิมิต อ.เมือง จ.จันทบุรี ประวัติการเข้ามาของชาวยุวนมีหลักฐานปรากฏในปี พ.ศ. 2254 (อยุธยาตอนปลาย) ที่บันทึกว่าพระสังฆราชปิออง ซีเอซ ได้ให้คุณพ่อเฮ็ท (Hentteh) เดินทางจากประเทศยูเวนมาดูแลชาวยุวนที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ในจังหวัดจันทบุรี พบว่าในขณะนั้นมีชาวยุวนคาทอลิคราว 150 คนที่มาอยู่ที่จันทบุรี ก่อนหน้านั้นหลายปีจนกระทั่งปี พ.ศ. 2377 (รัชกาลที่ 3) วัดโรมันคาทอลิกถูกสร้างขึ้น ณ บริเวณ ต.จันทนิมิต ในปัจจุบันเป็นที่อยู่ของคอนแวนต์เดิม และอพยพเข้ามาตั้งแต่ช่วงต้นรัตนโกสินทร์เป็นต้นมา ชาวยุวนเหล่านี้นับถือพุทธศาสนา ซึ่งต่อมาไม่นานก็ผสมผสานกลมกลืนเข้ากับชุมชนในท้องถิ่น (ขจิตภัย บุรุษพัฒน์ .2518 : 154 – 155) ต่อมาในช่วงสมัยฝรั่งเศสยึดครองจันทบุรี (รศ.112) พ.ศ. 2436 ยังปรากฏว่าชาวยุวนก็เข้ารับ (สมัครใจนับถือศาสนาคริสต์) และทหารยูวนในอาณัติฝรั่งเศสเข้ามาในเมืองจันทบุรีอีกมากทั้งนี้กินเวลาที่ชาวยุวนมาอยู่จันทบุรีรวมเวลามากกว่า 286 ปี หลวงสาครคชเขตต์ ได้กล่าวถึงเสื่อจันทบุรีในหนังสือ “จดหมายเหตุความทรงจำสมัยฝรั่งเศสยึดจันทบุรี

ตั้งแต่ พ.ศ. 2436–2447” ความว่า การทำเสื้อญวนนั้น ตามธรรมเนียมเชื้อชาติญวนนับว่าเป็นผู้ที่มีความชำนาญในการพลิกแพลงจัดทำยิ่งกว่าบุคคลชาติไทยด้วยกัน ซึ่งพวกนักบวชซีแห่งสำนักวัดโรมันคาทอลิกด้วยแล้วก็เกือบจะต้องนับว่าเขามีความรู้ความชำนาญมากที่สุด ฉะนั้นเสื้อจันทบุรีที่มีลวดลายลักษณะดอกดวง งดงาม หรือจะเป็นภาพสัตว์ต่างๆ ดังเช่น รูปช้าง รูปครุฑ เหล่านี้ เขาจะทำได้เป็นอย่างดี นอกจากเขาจะทำเป็นเสื้อสำหรับใช้ธรรมดาแล้ว ในเวลานี้พวกช่างทอเสื้อยังได้ประดิษฐ์เป็นภาชนะเครื่องใช้ต่างๆ อีกหลายอย่าง ดังเช่น การทำกระเป๋าเสื้อชนิดใส่เสื้อผ้า สิ่งของเบ็ดเตล็ดต่างๆ จนถึงขนาดเล็กใส่สตางค์เป็นที่สุด หรือจะทำเป็นหมอนอิง เบาะ เก้าอี้ โดยจะผลิตเป็นลวดลายขนาดใด ๆ ก็ยอมจัดทำได้ดีสุดแต่ผู้ต้องการจะให้ทำ เขาก็รับจัดทำให้ทั้งนั้น นับได้ว่าสินค้าเสื้อกับกระเป๋าเหล่านี้ เป็นสินค้าสำคัญของชาวจันทบุรี อีกประเภทหนึ่ง (หลวงสาครคชเขตต์ .2515 : 259 – 262)

2. วัตถุประสงค์

- 2.1. เพื่อศึกษาลวดลายของเสื้อกจันทบุรีและกระบวนการทำงานของลวดลายแต่ละชนิด
- 2.2. ศึกษาลักษณะ รูปแบบองค์ประกอบที่จะใช้สร้างพื้นที่ใช้งานให้เหมาะสม
- 2.3. เพื่อนำเสนอการสร้างสถาปัตยกรรมจากเสื้อกจันทบุรีที่สามารถตอบสนองเพื่อลดข้อจำกัดและสร้างจุดเด่นต่อการใช้งานและรูปแบบสถาปัตยกรรม

3. ประโยชน์ที่มีต่องานสถาปัตยกรรม

- 3.1. เพื่อให้สามารถกำหนดองค์ประกอบรูปแบบของเสื้อกจันทบุรีให้สามารถสื่อถึงวัฒนธรรมในรูปแบบสถาปัตยกรรม
- 3.2. เพื่อเป็นแนวทางการนำเสนอรูปแบบการออกแบบพื้นที่ใช้งานจากเสื้อ
- 3.3. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาและออกแบบงานเสื้อกที่สามารถสื่อถึงวัฒนธรรมในรูปแบบสถาปัตยกรรมต่อไป

4. ขอบเขตของการศึกษาวิทยานิพนธ์

กรอบแนวคิดของการศึกษาในเรื่องเสื้อก ขอบเขตของการศึกษาเรียนรู้ บ่งชี้ถึงองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม นวัตกรรม แนวความคิดและทฤษฎีการออกแบบทางสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง อย่างมีนัยสำคัญของหัวข้อทางสถาปัตยกรรมที่จะนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์

ศึกษาลักษณะการขึ้นลายเสื้อกของจังหวัดจันทบุรีและกระบวนการทำงานของลวดลายแต่ละลายและสร้างจุดเด่นต่อการใช้งานของรูปแบบของสถาปัตยกรรม

การศึกษาเกี่ยวกับที่ตั้งของโครงการ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานที่ตั้งโครงการ เช่น ปัจจัยทางกายภาพ ปัจจัยทางด้านสังคมวัฒนธรรม

ศึกษาหลักการในการเลือกทำเลที่ตั้ง โครงการที่เหมาะสม โดยมีการเปรียบเทียบความเหมาะสมตามเกณฑ์ต่างๆที่ใช้ได้ในการประเมิน

5. แผนการดำเนินงานวิทยานิพนธ์ทางสถาปัตยกรรม

ขั้นตอนในการวิจัยดำเนินการวิจัยแบ่งออก 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวมข้อมูล

- รวบรวมข้อมูลจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเสื่อกกจันทบุรี
- รวบรวมข้อมูลจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักการออกแบบและองค์ประกอบพื้นฐานทางรูปทรงเรขาคณิต

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือวิจัย

- คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญทางด้านเสื่อกกจันทบุรี
- สอบถามผู้เชี่ยวชาญทางด้านเสื่อกกจันทบุรี เพื่อคัดเลือกสายของเสื่อกกที่จะนำมาใช้ศึกษาในงานวิจัย
- ศึกษาถึงองค์ประกอบและการใช้องค์ประกอบเรขาคณิต รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำผลลัพธ์ที่ได้มาสร้างแบบ เพื่อให้ได้คำถามคำตอบตามวัตถุประสงค์

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล

- วิเคราะห์ข้อมูลเรื่องกำหนดองค์ประกอบของเสื่อกกและนำแนวทางการใช้องค์ประกอบทางรูปแบบการสานและลวดลาย ในงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 4 การสรุปผลการวิเคราะห์

- สรุปผลการวิเคราะห์เพื่อให้ได้แนวทางในการจัดองค์ประกอบรูปแบบเสื่อกกและหลักการทางลวดลายเสื่อกก

ขั้นตอนที่ 5 การออกแบบ

- ออกแบบและทดลองทำองค์ประกอบจากลวดลายและการขึ้นแบบการสาน

ขั้นตอนที่ 6 การสรุปผล

- สรุปผลงานการวิจัยและรวบรวมผลงานวิจัยเป็นรูปเล่ม

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับของการศึกษาวิทยานิพนธ์

- 6.1 สามารถเรียนรู้ลักษณะรูปแบบของเสื่อกกจันทบุรีซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดลักษณะทางสถาปัตยกรรม
- 6.2 สามารถกำหนดรูปแบบเสื่อกกบึงซีถึงคุณลักษณะทางสถาปัตยกรรม เพื่อเป็นแนวทางที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบสถาปัตยกรรมต่อไปได้
- 6.3 สามารถออกแบบอาคารให้เหมาะกับลักษณะภูมิประเทศ รวมไปถึงการเลือกใช้โครงสร้างอาคารและการใช้วัสดุที่เหมาะสมแก่โครงการ สภาพที่ตั้งโดยรอบ

บทที่ 2

การศึกษาข้อมูลวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของหัวข้อศึกษาวิทยานิพนธ์ผ่านงานวรรณกรรมทฤษฎี กรณีศึกษาที่มีอยู่จากรายงานการศึกษาในรายวิชาหัวข้อพิเศษทางสถาปัตยกรรมเพื่อให้เข้าใจถึงขอบเขต คำจำกัดความ บทบาท หน้าต่าง ต่าง ๆ ของสิ่งที่ศึกษาในในงานสถาปัตยกรรมองค์ประกอบของการศึกษาองค์ความรู้ต่าง ๆ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ที่มาและความหมายของเสื่อกก

เสื่อกก เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีใช้กันอยู่ทั่วไปทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะต้นกกเป็นพืชธรรมชาติที่ขึ้นอยู่ทั่วทุกภูมิภาค และภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นที่นำต้นกกมาแปรสภาพก็มีลักษณะคล้ายกัน หรือได้อิทธิพลทางความคิดจากกันและกัน ทำให้เสื่อกกถูกจัดได้ว่าเป็นปัจจัยจำเป็นอย่างหนึ่ง ต่อการดำรงชีวิตของผู้คนในอดีต

การทอเสื่อกก เป็นภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น ที่นำเอาต้นกกมาแปรสภาพให้เป็นเส้นย้อมสี แล้วสานทอให้เป็นแผ่นผืนเพื่อนำมาใช้ปูลาดรองนั่งหรือนอนหรือทำธุรกรรมต่างๆตลอดจนทำพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ

1.1.รูปแบบลายเสื่อกกจันทบุรี

เสื่อกกจันทบุรีมีการทำหัตถกรรมเสื่อกกอยู่ด้วยกัน 2 อำเภอ มีอำเภอเมือง(บ้านเสม็ดงาม) และอำเภอแหลมสิงห์(บ้านบางสระแก้ว) โดยการแบ่งกลุ่มลายเสื่อกกออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 อำเภอเมือง(บ้านเสม็ดงาม)

เสื่อกกบ้านเสม็ดงามมีการทอเสื่อมาตั้งแต่โบราณ นับตั้งแต่มีการทอเสื่อในเมืองจันทบุรี ฝีมือการทอเสื่อถูกถ่ายทอดกันมาหลายชั่วอายุคน มีการอนุรักษ์จนถึงปัจจุบัน

กลุ่มที่ 2 อำเภอแหลมสิงห์(บ้านบางสระแก้ว)

เสื่อกกบ้านบางสระแก้ว เป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้านที่มีมานาน โดยเริ่มแรกจะทอใช้ในครัวเรือน และได้มีการทอเสื่อสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคนสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

กลุ่มที่ 1 อำเภอเมือง(บ้านเสม็ดงาม)

เสื้อกักบ้านเสม็ดงามมีการทอเสื้อมาตั้งแต่โบราณ นับตั้งแต่มีการทอเสื้อในเมืองจันทบูร ฝีมือการทอเสื้อถูกถ่ายทอดกันมาหลายชั่วอายุคน มีการอนุรักษ์จนถึงปัจจุบัน

1.1 ลายบ้านเสม็ดงาม

ลายบ้านเสม็ดงามเป็นรูปแบบการทอเสื้อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลายที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายรูปดอกไม้

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่เส้นกกสีแดงสลับกับสีขาว 6 เส้น ใส่กกสีแดงซ้ำ 1 เส้น
- ใส่เส้นกกสีแดงสลับกับสีน้ำเงิน 3 เส้น ใส่กกสีแดงซ้ำ 1 เส้น
- ใส่เส้นกกสีแดงสลับกับสีขาว 6 เส้น ทำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 1 แสดงลายเสม็ดงาม

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื้อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.2 ลายฉัตรพิมาน

ลายฉัตรพิมานเป็นรูปแบบการทอเสื้อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายรูปฉัตรเป็นเครื่องสูงสำหรับแขวน เปรียบเสมือนสวรรค์ซึ่งเป็นศูนย์รวมจักรวาล

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่เส้นกกสีแดงสลับกับสีขาว 8 เส้น ใส่กกสีขาวซ้ำ 1 เส้น
- ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 2 แสดงลายฉัตรพิมาน

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.3 ลายพิมเนศ

ลายพิมเนศเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายสัญลักษณ์ โดยใช้ชื่อลายพิมเนศ

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลับกับสีม่วง 34 เส้น ใส่กกสีขาว 10 เส้น
- ใส่กกสีขาวสลับสีเขียว 10 เส้น ซ้ำเหมือนเดิม ใส่กกสีขาว 10 เส้น
- ใส่สีขาวสลับกับสีม่วง 34 เส้น ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 3 แสดงลายพิมเนศ

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.4 ลายภูผาศิลาดล

ลายภูผาศิลาดลเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายการแตกลายงาที่เกิดขึ้นระหว่างการเผาเคลือบตามธรรมชาติ

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลับกับสีส้ม 7 เส้น ซ้ำ
- ใส่กกสีขาวสลับกับสีส้ม 7 เส้น
- ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 4 แสดงลายภูผาศิลาดล

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.5 ลายฝนทิพย์

ลายฝนทิพย์เป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายการตกของसानฝนตามธรรมชาติ

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาว 1 เส้น ใส่กกสีม่วง 20 เส้น ซ้ำ
- ใส่กกสีขาว 1 เส้น ใส่กกสีม่วง 20 เส้น ซ้ำ
- ใส่กกสีขาว 1 เส้น ใส่กกสีม่วง 20 เส้น ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 5 แสดงลายฝนทิพย์

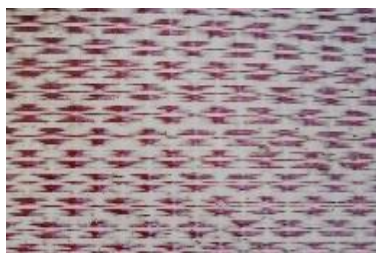
ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.6 ลายประสานพลัง

ลายประสานพลังเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะมีความถี่มากสลับกันอย่างสม่ำเสมอ

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลับกับสีแดง 2 เส้น ใส่กกสีขาว 1 เส้น
- ใส่กกสีขาวสลับสีแดง 1 เส้น ใส่กกสีขาว 1 เส้น
- ใส่กกสีขาวสลับกับสีแดง 2 เส้น ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 6 แสดงลายประสานพลัง

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.7 ลายไทย (ใหญ่)

ลายไทย (ใหญ่)เป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะลายไทย(ใหญ่)

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลับกับสีดำ 8 เส้น
- ใส่กกสีมดัย้อมสี 2 เส้น
- ใส่กกสีขาวสลับสีดำ 8 เส้น ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 7 แสดงลายไทย (ใหญ่)

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.8 ลายไทย (เล็ก)

ลายไทย(เล็ก)เป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะลายไทย(เล็ก)

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลับกับสีม่วง 8 เส้น
- ใส่กกสีมดัย้อมสี 2 เส้น
- ใส่กกสีขาวสลับสีดำ 8 เส้น ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 8 แสดงลายไทย (เล็ก)

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.9 ลายไทย

ลายไทย เป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับนจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะลายไทย

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลักับสีแดง 8 เส้น สลับ
- ใส่กกสีขาวสลักับสีแดง 8 เส้น สลับ
- สลับจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 9 แสดงลายไทย

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.10 ลายกลุ่มดาว

ลายกลุ่มดาวเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับนจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะกลุ่มดาวตามแบบธรรมชาติ

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีมัตย้อมสลักับกกสีน้ำตาล 6 เส้น สลับใส่กกสีขาว 1 เส้น
- ใส่กกสีมัตย้อมสลักับกกสีน้ำตาล 6 เส้น สลับใส่กกสีน้ำตาล 6 เส้น
- ทำซ้ำสลักันจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 10 แสดงลายกลุ่มดาว

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.11 ลายโกศล

ลายโกศลเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะขึ้นลงของลายโดยใช้เส้นกักย้อมสีทอสลับให้เกิดลาย

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กสิสัสมสลับสีเหลือง 6 เส้น ซ้ำสีเหลือง 6 เส้น
- ใส่กสิสีเหลืองสลับสีเขียวอ่อน 6 เส้น ซ้ำสีเขียวอ่อน 6 เส้น
- ใส่กสิสีเขียวอ่อนสลับสีเขียวแก่ 6 เส้น ซ้ำสีเขียวแก่ 6 เส้น
- ใส่กสิสีเขียวแก่สลับสีม่วง 6 เส้น ซ้ำสีม่วง 6 เส้น
- ใส่กสิสีม่วงสลับสีแดง 6 เส้น ซ้ำสีแดง 6 เส้น
- ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 11 แสดงลายโกศล

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.12 ลายดอกพิกุลใหญ่

ลายดอกพิกุลใหญ่เป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับนจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายดอกพิกุลใหญ่

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลับกั้น 5 เส้น
- สลับใส่กกสีขาว 2 เส้น
- ใส่กกสีขาวสลับกั้น 5 เส้น
- ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 12 แสดงลายดอกพิกุลใหญ่

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.13 ลายดอกพิกุล

ลายดอกพิกุลเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับนจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายดอกพิกุล

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลัปสีแดง 2 เส้น สลับซ้ำ 3 ครั้ง สลัปสีแดง 30 เส้น
- สลับใส่กกสีแดงสลัปสีเขียว 2 เส้น สลับซ้ำ 3 ครั้ง สลัปสีแดง 30 เส้น
- สลับใส่กกสีแดงสลัปสีเขียว 2 เส้น สลับซ้ำ 3 ครั้ง สลัปสีแดง 30 เส้น
- ใส่กกสีขาวสลัปสีแดง 2 เส้น สลับซ้ำ 3 ครั้ง สลัปสีแดง 30 เส้น
- ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 13 แสดงลายดอกพิกุล

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.14 ลายดอกมะลิ

ลายดอกมะลิเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับนจนเกิดเป็นลักษณะลวดลายที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายดอกมะลิ

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลัสีแดง 2 เส้น สลับซ้ำ 3 ครั้ง สลัสีแดง 30 เส้น
- สลัใส่กกสีแดงสลัสีเขียว 2 เส้นสลับซ้ำ 3 ครั้ง สลัสีแดง 30 เส้น
- ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 14 แสดงลายดอกมะลิ

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.15 ลายผีเสื้อ

ลายผีเสื้อเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับนจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายผีเสื้อ

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กสิดำสลัสีแดง 3 เส้น สลักกสิแดงกับสีดำ 4 เส้น
- ใส่กสิแดงสลัสีขาว 2 เส้น สลักกสิแดง 3 เส้น สลักกสิแดงกับสีขาว 2 เส้น
- สลักกสิแดง 3 เส้น สลักกกับสีดำกับสีขาว 3 เส้น

ภาพที่ 15 แสดงลายผีเสื้อ

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.16 ลายน้ำไหล

ลายน้ำไหลเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกสอดสลัจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายธรรมชาติของน้ำไหล

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นถี่และห่างตามแบบ
- ใส่กสิขาวสลัสีม่วง 3 เส้น
- ใส่กสิม่วงสลัสีขาว 12 เส้น
- ทำสลักันจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 16 แสดงลายน้ำไหล

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.17 ลายข้าวหลามตัดสอดไส้เมล็ดข้าว

ลายข้าวหลามตัดสอดไส้เมล็ดข้าวเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายลายข้าวหลามตัดสอดไส้เมล็ดข้าว

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลับน้ำตาล 2 เส้น สลับน้ำตาล 2 เส้น
- ใส่กกสีแดงสลับสีขาว 2 เส้น ทำซ้ำ 6 ครั้ง สลับแบบเดิม
- ใส่กกสีขาวสลับน้ำตาล 2 เส้น สลับน้ำตาล 2 เส้น

ภาพที่ 17 แสดงลายข้าวหลามตัดสอดไส้เมล็ดข้าว

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.18 ลายตาสาม

ลายตาสามเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่ใช้เส้นกก 3 เส้น มาทอเป็นหนึ่งตา

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีแดงสลับกับสีดำ 3 เส้น
- สลับใส่กกสีแดงสลับกับสีดำ 3 เส้น
- สลับใส่กกสีแดงสลับกับสีดำ 3 เส้น ทำซ้ำแบบเดิม

ภาพที่ 18 แสดงลายตาสาม

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

1.19 ลายกำแพงเมืองจีน

ลายกำแพงเมืองจีนเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายกำแพงเมืองจีน

วิธีการทอ

- วางเส้นถัก 2 ตา ห่าง 1 ถัก 2 ตามแนว
- ใส่กกสีแดงสลับขาว 4 เส้น
- สลับใส่กกสีแดงสลับขาว 4 เส้น
- ทำสลับกันจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 19 แสดงลายกำแพงเมืองจีน

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

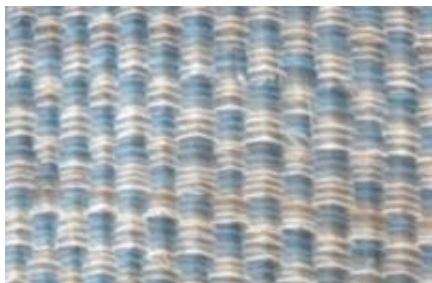
กลุ่มที่ 2 อำเภอแหลมสิงห์(บ้านบางสระแก้ว)

2.1 ลายพริกไทย

ลายกำแพงเมืองจีนเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายเมล็ดพริกไทย

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลับกับสีฟ้า 3 เส้น
- สลับใส่กกสีขาวสลับกับสีฟ้า 3 เส้น
- สลับใส่กกสีขาวสลับกับสีฟ้า 3 เส้น ทำซ้ำแบบเดิม

ภาพที่ 20 แสดงลายพริกไทย

ที่มา : กลุ่มทำเสื้อกกสุริยาบางสระแก้ว

2.2 ลายจันทบุรี

ลายจันทบุรีเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ใช้เส้นกก 3 เส้น สลับกันจนเด็กลาย

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลับกับสีน้ำตาล 3 เส้น
- สลับสีขาวกับน้ำตาล 1 เส้น
- ใส่กกสีขาวสลับกับสีน้ำตาล 3 เส้น ทำซ้ำแบบเดิม

ภาพที่ 21 แสดงลายจันทบุรี

ที่มา : กลุ่มทำเสื้อกกสุริยาบางสระแก้ว

2.3 ลายก้างปลา

ลายก้างปลาเมืองจีนเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายก้างปลา

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลับกับสีน้ำตาล 8 เส้น
- สลับสีน้ำตาล 4 เส้น
- ใส่กกสีขาวสลับกับสีน้ำตาล 8 เส้น ทำซ้ำแบบเดิม

ภาพที่ 22 แสดงลายก้างปลา

ที่มา : กลุ่มทำเสื่อกกสุริยาบางสระแก้ว

2.4 ลายเกล็ดเต่า

ลายเกล็ดเต่าเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายเกล็ดเต่า

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลับสีน้ำตาล 2 เส้น สลับซ้ำเหมือนเดิม
- ใส่กกสีขาวสลับสีน้ำตาล 12 เส้น
- ใส่กกสีขาวสลับสีน้ำตาล 2 เส้น สลับซ้ำเหมือนเดิม
- ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 23 แสดงลายเกล็ดเต่า

ที่มา : กลุ่มทำเสื้อกศุริยบางสระแก้ว

2.5 ลายตาข่าย

ลายเกล็ดเต่าเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย โดยการใช้เส้นกกทอให้เป็นตาข่าย

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กสิขาวสลับสีน้ำตาล 2 เส้น
- ใส่กสิขาวสลับกัน 4 เส้น
- ใส่กสิขาวสลับสีน้ำตาล 2 เส้น
- ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 24 แสดงลายตาข่าย

ที่มา : กลุ่มทำเสื้อกศุริยบางสระแก้ว

2.6 ลายลูกโซ่

ลายลูกโซ่เป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายลูกโซ่

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลับสีน้ำตาล 2 เส้น ซ้ำสีขาว 1 เส้น
- ใส่กกสีขาวสลับสีน้ำตาล 2 เส้น
- ซ้ำสีขาว 1 เส้น ใส่กกสีขาวสลับสีน้ำตาล 2 เส้น
- ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 25 แสดงลายลูกโซ่

ที่มา : กลุ่มทำเสื่อกกสุริยาบางสระแก้ว

2.7 ลายตาแขก

ลายตาแขกเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ใช้เส้นกก 3 เส้น

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีน้ำตาล 1 เส้น
- ซ้ำกกสีน้ำตาล 6 เส้น
- ใส่กกสีน้ำตาล 1 เส้น
- ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 26 แสดงลายตาแขก

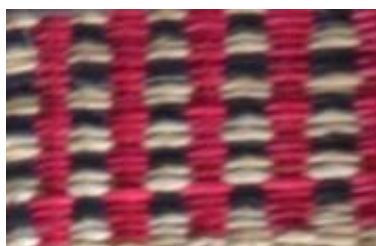
ที่มา : กลุ่มทำเสื้อกศุริยาบางสระแก้ว

2.8 ลายไส้ปลาไหล

ลายไส้ปลาไหลเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายไส้ปลาไหล

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลับสีแดง 3 เส้น
- ใส่กกสีดำสลับสีแดง 2 เส้น
- ใส่กกสีขาวสลับสีแดง 3 เส้น
- ทำซ้ำจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 27 แสดงลายไส้ปลาไหล

ที่มา : กลุ่มทำเสื้อกศุริยาบางสระแก้ว

2.9 ลายเก้าอี้

ลายเก้าอี้เป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายเก้าอี้หายตัวซ้อนหล่นกัน

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นถี่และห่างตามแบบ
- ใส่กกสีขาวสลับสีน้ำตาล 3 เส้น
- ใส่กกสีม่วงสลับสีขาว 12 เส้น
- สลับกันจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 28 แสดงลายเก้าอี้

ที่มา : กลุ่มทำเสื่อกกสุริยาบางสระเก้า

2.10 ลายไข่มุก,ลายสายฝน

ลายไข่มุก,ลายสายฝนเป็นรูปแบบการทอเสื่อโดยเป็นการทอใช้เส้นกกสอดสลับจนเกิดเป็นลักษณะลวดลาย ที่เกิดเป็นรูปแบบลักษณะคล้ายลายไข่มุก,ลายสายฝน

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาว 1 เส้น ใส่กกสลับสีแดง 30 เส้น
- สลับใส่กกสีขาว 1 เส้น ใส่กกสลับสีแดง 30 เส้น
- สลับกันจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 29 แสดงลายไข่มุก,ลายสายฝน
ที่มา : กลุ่มทำเสื้ออกสุรียางสระเกล้า

สรุปลายเสื้ออกบ้านเสม็ดงามและบ้านบางสระเกล้า

จากการเปรียบเทียบเสื้ออกจะเห็นได้ว่ารูปแบบการทอจะมีความคล้ายกัน แต่รูปแบบลวดลายจะมีความแตกต่างกันจะเห็นได้ชัดจาก 2 พื้นที่ ที่มีรูปแบบลวดลายที่หลากหลายกว่าและลวดลายมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและมีรูปแบบการสานที่สามารถนำไปใช้ในการออกแบบสถาปัตยกรรม

ภาพที่ 30 แสดงการเปรียบเทียบลาย บ้านเสม็ดงาม

ที่มา : ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื้อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม

ภาพที่ 31 แสดงการเปรียบเทียบลาย บ้านบางสระเก้า

ที่มา : กลุ่มทำเสื้อกศกรียาบางสระเก้า

2. ทฤษฎีการออกแบบ

การสร้างผลงานทางด้านศิลปะเพื่อตอบสนองความต้องการด้านจิตใจ หรือจะเป็นการสร้างสรรคสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อตอบสนองในการดำรงชีวิต จำเป็นต้องมีกระบวนการเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ ซึ่งกระบวนการในการสร้างสรรค์ที่สำคัญสิ่งหนึ่งคือการออกแบบ เพราะการออกแบบเป็นกระบวนการสร้างสรรค์อย่างมีวัตถุประสงค์ และเป็นการสื่อสารถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ดีที่สุดโดยผ่านการรับรู้ทางตา ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบโดยสื่อสารด้วยถ้อยความหรือด้วยสิ่งของในการออกแบบอย่างเที่ยงตรง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นักออกแบบจึงต้องเข้าใจในกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ของภาษาออกแบบ การจัดระเบียบภาษาภาพ เป็นการส่งเสริมรสนิยมส่วนตัวและความสามารถทางสัญชาตญาณที่มีอยู่เดิม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการสื่อสาร

2.1. รูปทรงในสถาปัตยกรรม

รูปทรงในสถาปัตยกรรม ซึ่งเป็นรูปทรงแนวราบหรือ พื้นภาพ 2 มิติ รูปทรงในลักษณะนี้จะต่างไปจากจุดหรือเส้น (Planar form) รูปทรงระนาบ จะแสดงขอบเขตด้วยเส้นเชิงความคิด (Conceptual line) ซึ่งก่อให้เกิดขอบของรูปทรงทรงลักษณะของเส้นเชิงความคิดและผลานสัมพันธ์ภายในรูปทรงนั้น แสดงให้เห็นรูปร่างของรูปทรงระนาบ รูปทรงระนาบมีรูปร่างที่ผิดแผกแตกต่างกันออกไป (วิรุณ ตั้งเจริญ, ออกแบบ 2 มิติ 2537, หน้า 15.) รากรูปทรงระนาบสามารถนำมาขึ้นเป็น (Pattern) ผสมผสานกับรูปแบบที่สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ออกมาในรูปแบบของสถาปัตยกรรม

ภาพที่ 32 แสดงรูปทรงเรขาคณิต

ที่มา : ออกแบบ 2 มิติ โดย วิรุณ ตั้งเจริญ

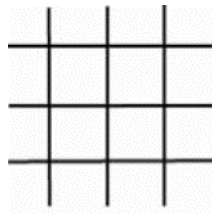
2.2.ทฤษฎีเรื่องการซ้ำ

เมื่องานออกแบบประกอบขึ้นด้วยรูปทรงจำนวนหนึ่ง รูปทรงเหล่านั้นมีรูปร่างที่เหมือนกันหรือคล้ายกันเป็นรูปทรงชุด ซึ่งอาจจะมีมากกว่าหนึ่งชุดในงานออกแบบนั้น รูปทรงจะช่วยให้งานออกแบบมีเอกภาพ และช่วยให้งานออกแบบง่านขึ้น ถ้าเราเลือกใช้รูปทรงมากกว่าหนึ่งรูปในงานออกแบบ ก็เท่ากับเรากำลังสร้างภาพซ้ำ (Repetition) ให้เกิดขึ้น การซ้ำ คือ วิธีพื้นฐานในการออกแบบที่ง่ายที่สุดไม่ว่าจะเป็นเสาหรือหน้าต่างที่ซ้ำกันในงานสถาปัตยกรรม หรือ แม้กระทั่งลวดลายสิ่งทอ การเรียงกันของกระเบื้องปูพื้น สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่แสดงภาพการซ้ำ (วิรุณ ตั้งเจริญ, ออกแบบ 2 มิติ, 2537, หน้า 20.)

1. หลักการซ้ำ

1.1.โครงสร้างสี่เหลี่ยม (Square network)

รูปหลายเหลี่ยมที่มีด้านสี่ด้าน ด้านทุกด้านยาวเท่ากัน และมุมภายในทุกมุมมีขนาดเท่ากัน ทำให้มุมแต่ละมุมเป็นมุมฉาก

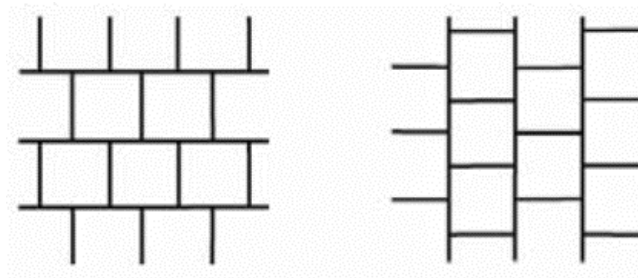

ภาพที่ 33 แสดงรูปโครงสร้างสี่เหลี่ยม

ที่มา : The Principle of Pattern โดย Richard M.Proctor.

1.2. โครงสร้างแบบเรียงลำดับและลดหลั่น (Brick & Half – Drop network)

เป็นวิธีหนึ่งในการจัดระบบโครงสร้างโดยแบ่งออกเป็นส่วนต่างๆ และมีรายละเอียดย่อยๆ ในแต่ละส่วนลดหลั่นกันมาในลักษณะแนวคิดเดียวกันจึงเป็นการง่ายต่อการทำความเข้าใจกับโครงสร้างลักษณะในลักษณะเป็นลำดับจากบนลงล่าง

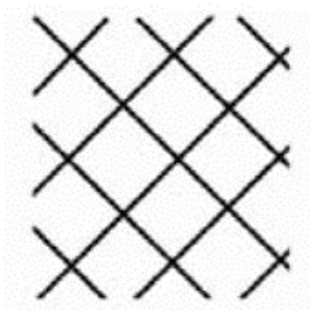

ภาพที่ 34 แสดงรูปโครงสร้างแบบเรียงลำดับและลดหลั่น

ที่มา : The Principle of Pattern โดย Richard M.Proctor.

1.3. โครงสร้างรูปเพชร (Diamond network)

เป็นวิธีหนึ่งในการจัดระบบโครงสร้างโดยจัดเรียงตัวเป็นทรงแปดเหลี่ยมที่สามารถวางเรียงในแนวระนาบต่อกันไปโดยไม่มีช่องว่าง

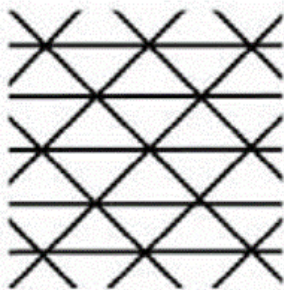

ภาพที่ 35 แสดงรูปโครงสร้างเพชร

ที่มา : The Principle of Pattern โดย Richard M.Proctor.

1.4. โครงสร้างสามเหลี่ยม (Triangle network)

เป็นหนึ่งในรูปร่างพื้นฐานในเรขาคณิต คือรูปหลายเหลี่ยมซึ่งมี 3 มุมหรือจุดยอด และมี 3 ด้านหรือขอบที่เป็นส่วนของเส้นตรง

ภาพที่ 36 แสดงรูปโครงสร้างสามเหลี่ยม

ที่มา : The Principle of Pattern โดย Richard M.Proctor.

1.5. โครงสร้างตัวเอส (Ogee network)

เป็นวิธีหนึ่งในการจัดระบบโครงสร้าง โดยจัดเรียงเป็นรูปตัวเอส ในแต่ละส่วนลดหลั่นกันมาในลักษณะแนวคิดเดียวกันจึงเป็นการง่ายต่อการทำความเข้าใจกับโครงสร้าง

ภาพที่ 37 แสดงรูปโครงสร้างตัวเอส

ที่มา : The Principle of Pattern โดย Richard M.Proctor.

1.6. โครงสร้างรูปหกเหลี่ยม (Hexagon network)

เป็นรูปหลายเหลี่ยมแบบหนึ่ง ที่มีด้าน 6 ด้าน และจุดยอด 6 จุดมุมภายในของหกเหลี่ยมปกติ หรือหกเหลี่ยมด้านเท่ารูปหกเหลี่ยมด้านเท่าก็เหมือนกับรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส และสามเหลี่ยมด้านเท่า ที่สามารถวางเรียงในแนวระนาบต่อกันไปโดยไม่มีช่องว่าง

ภาพที่ 38 แสดงรูปโครงสร้างหกเหลี่ยม

ที่มา : The Principle of Pattern โดย Richard M.Proctor.

1.7. โครงสร้างลำดับชั้น (Scale network)

เป็นวิธีหนึ่งในการจัดระบบโครงสร้าง โดยแบ่งออกเป็นส่วนต่างๆ และมีรายละเอียดย่อยๆ ในแต่ละส่วนลดหลั่นกันมาในลักษณะแนวคิดเดียวกันจึงเป็นการง่ายต่อการทำความเข้าใจกับโครงสร้างลักษณะในลักษณะเป็นลำดับจากล่างขึ้นบน

ภาพที่ 39 แสดงรูปโครงสร้างลำดับชั้น

ที่มา : The Principle of Pattern โดย Richard M. Proctor.

2. ทฤษฎีเรื่องจังหวะ

จังหวะ เป็นการเคลื่อนไหวอย่างมีจังหวะผ่านที่ว่าง เป็นวิธีการมองอย่างต่อเนื่องของดวงตาไปตามแม่บท (Motif) ที่จัดวางอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งแม่บทในทางศิลปกรรมหมายถึงเค้าโครงความคิดที่กำหนดลักษณะ ท่าทาง ลีลา ความเคลื่อนไหวขององค์ประกอบต่างๆ จังหวะเกิดจากการจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่

2.1. จังหวะการซ้ำ (Repetition Rhythm)

เป็นการใช้แบบลายหรือมูลฐานซ้ำๆ ในองค์ประกอบหนึ่งๆ เพื่อให้ได้มาซ้ำความเคลื่อนไหวอย่างมีจังหวะ

ภาพที่ 40 แสดงรูปจังหวะการซ้ำ

ที่มา : baraku.blogspot.com/2007/12/elements-of-visual-art-movement-3.html <http://kukiati->

2.2 จังหวะการสลับ (Alternation Rhythm)

เป็นการใช้แบบลายสลับไปสลับมา เช่น สั้นกับยาว อ้วนกับผอม วงกลมกับสี่เหลี่ยม มีดกับสว่าน ซ้ำๆ กันในองค์ประกอบหนึ่งๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความเคลื่อนไหวอย่างมีจังหวะ

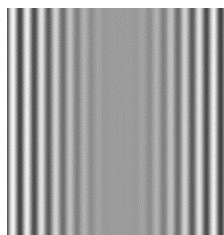

ภาพที่ 41 แสดงรูปจังหวะการสลับ

ที่มา : baraku.blogspot.com/2007/12/elements-of-visual-art-movement-3.html <http://kukiati->

2.3 จังหวะเกิดจากการต่อเนื่องก้าวหน้า (Progressive Rhythm)

จังหวะให้เพิ่มขึ้นเป็นลำดับอาจเกิดขึ้นจากเส้นขนาดน้ำหนัก รูปร่าง รูปทรง เส้น สี พื้นผิว ฯลฯ เป็น การสร้างสรรค์ระยะของจังหวะ ให้เปลี่ยนแปลง ไปทีละน้อย

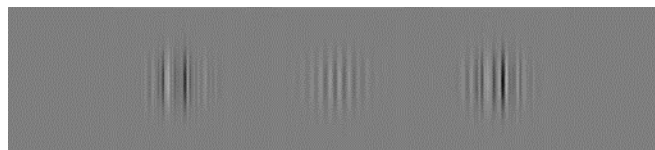

ภาพที่ 42 แสดงรูปจังหวะเกิดการต่อเนื่องก้าวหน้า

ที่มา : baraku.blogspot.com/2007/12/elements-of-visual-art-movement-3.html <http://kukiati->

2.4 จังหวะเกิดจากการต่อเนื่อง (Continuous Rhythm)

การเคลื่อนไหวที่มีจังหวะ ซึ่งอาจจะ เป็นเส้น สี รูปร่าง รูปทรง แสงเงา ฯลฯ ที่ต่อเนื่อง โดยไม่มีบริเวณว่างมาคั่น การกำหนดจังหวะ อยู่ที่ลักษณะการเคลื่อนไหวของวัตถุเอง เช่นเดียวกับคลื่นในทะเล ที่เลื่อนไหลไปอย่างสม่ำเสมอ ให้จังหวะต่อเนื่องกันของเส้น สี น้ำหนัก หรือ จังหวะของดนตรีที่มีการต่อเนื่องกันด้วยเสียงสูง เสียงต่ำ บรรเลง ได้อย่างต่อเนื่อง เป็นจังหวะไม่ขาดระยะ

ภาพที่ 43 แสดงรูปจังหวะต่อเนื่อง

ที่มา : baraku.blogspot.com/2007/12/elements-of-visual-art-movement-3.html <http://kukiati->

3. ทฤษฎีเรื่องสี

สี นับเป็นทัศนธาตุที่สำคัญ มีพลัง สามารถสร้างปฏิกริยาให้กับอารมณ์ได้อย่างมหาศาล และมีอิทธิพลต่อจิตใจมนุษย์อย่างยิ่งจนอาจกล่าวได้ว่า ในขณะที่ดิน น้ำ ลม ไฟ เป็นสิ่งที่ร่างกายขาดมิได้ ฉะนั้น สีก็เป็นสิ่งที่จิตใจขาดมิได้ฉนั้น (ผ.ศ. มาโนช กงกะนันท์, 2538, หน้า 87) แม้ว่าจะมีทฤษฎีเกี่ยวกับสีอย่างมากมาย แตกต่างกันไปตามลักษณะการนำไปใช้ แต่ลักษณะเฉพาะหรือ คุณค่าเฉพาะของสีแต่ละสีย่อมจะเป็นตัวแทนของอารมณ์ต่างๆ ได้แก่ ตื่นเต้น หนาวเย็น อบอุ่น อ่อนหวาน นอกจากความรู้สึกรู้สึกต่างๆ ไปแล้ว ยังเป็นที่ยอมรับกันว่าสีเป็นสัญลักษณ์ของความคิดนามธรรมบางประการอีกด้วย เช่น ความสงบสันติ อันตราย การเคลื่อนไหว ฯลฯ อิทธิพลของสีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ และการจดจำสิ่งต่างๆ การใช้สีในงานออกแบบย่อมต้องแสดงคุณค่าอย่างเด่นชัดในอันที่จะเชื่อมโยงส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระและจิตใต้สำนึกของคนให้รับรู้และเกิดทัศนคติอย่างใดอย่างหนึ่ง อันเกี่ยวกับความชอบและไม่ชอบของแต่ละคน การมีความรู้และประสบการณ์ในการเลือกใช้สีของนักออกแบบจึงเป็นส่วนสำคัญ ที่จะให้เอกสารเหล่านั้น บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการได้ไม่ยาก (วรพงษ์ วรชาติอุดมพงศ์, 2535, หน้า 141.) ได้กล่าวถึงทฤษฎีสีไว้ว่าลักษณะของวัตถุที่กระทบต่อสายตาให้เห็นเป็นสีมีผลถึงจิตวิทยาคือมีอำนาจให้เกิดความเข้มของแสงที่อารมณ์และความรู้สึกได้ การที่ได้เห็นสีจากสายตา สายตาจะส่งความรู้สึกไปยังสมองทำให้เกิดความรู้สึกต่างๆ ตามอิทธิพลของสีเช่น สดชื่น ร้อน ตื่นเต้น เศร้า สีมีความหมายอย่างมากเพราะศิลปินใช้สีเป็นสื่อสร้างความประทับใจในผลงานของศิลปะและสะท้อนความประทับใจนั้นนับให้บังเกิดแก่ผู้ดู มนุษย์เกี่ยวข้องกับสีต่างๆ อยู่ตลอดเวลาเพราะทุกสิ่งที่อยู่รอบตัวนั้นล้วนแต่มีสีสันทกต่างกันไปมากมาย สีเป็นสิ่งที่ควรศึกษาเพื่อประโยชน์กับตนเองและผู้สร้างงานจิตรกรรม เพราะเรื่องของสีนั้นมีหลักวิชาเป็นวิทยาศาสตร์จึงควรทำความเข้าใจวิทยาศาสตร์ของสีจะบรรลุผลสำเร็จในงานมากขึ้น ถ้าได้ศึกษาเรื่องสีดีพอแล้ว งานศิลปะก็จะประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

3.1 คำจำกัดความของสี

- 3.1.1 แสงที่มีความถี่ของคลื่นในขนาดที่ตามนุษย์สามารถรับสัมผัสได้
- 3.1.2 แม่สีที่เป็นวัตถุ (Pigmentary Primary) ประกอบด้วยแดง เหลือง น้ำ เงิน
- 3.1.3 สีที่เกิดจากการผสมของแม่สี

3.2 คุณลักษณะของสี

สีแท้ (Hue) คือ สีที่ยังไม่ถูกสีอื่นเข้าผสม เป็นลักษณะของสีแท้ที่มีความสะอาดสดใส เช่น แดง เหลือง น้ำเงิน สีอ่อนหรือสีจาง (Tint) ใช้เรียกสีแท้ที่ถูกผสมด้วยสีขาวเช่น สีเทา สี

ชมพู สีแก่ (Shade) ใช้เรียกสีแท้ที่ถูกผสมด้วยสีดำ เช่น สีน้ำตาล สีสามารถแยกออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. สีธรรมชาติเป็นสีที่เกิดขึ้นเองธรรมชาติเช่น สีของแสงอาทิตย์ สีของท้องฟ้ายามเช้าเย็น สีของรุ่งกึนน้ำ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเองธรรมชาติตลอดจนสีของ ดอกไม้ ต้นไม้ พื้นดิน ท้องฟ้า น้ำทะเล
2. สีที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือได้สังเคราะห์ขึ้น เช่น สีวิทยาศาสตร์มนุษย์ได้ทดลองจากแสงต่างๆ เช่น ไฟฟ้า นำมาผสมโดยการทอแสงประสานกันนำมาใช้ประโยชน์ในด้านการละคร การจัดฉากเวที โทรทัศน์การตกแต่งสถานที่

3.3 แม่สี (Primaries)

สีต่างๆ นั้นมีอยู่มากมาย แหล่งกำเนิดของสีและวิธีการผสมของสีตลอดจนรู้สึกที่มีต่อสีของมนุษย์แต่ละกลุ่มย่อมไม่เหมือนกันสีต่างๆ ที่ปรากฏนั้นย่อมเกิดขึ้นจากแม่สีในลักษณะที่แตกต่างกันตามชนิดและประเภทของสีนั้น แม่สีมีอยู่ 2 ชนิด คือ

1. แม่สีของแสง เกิดจากการหักเหของแสงผ่านแท่งแก้วปริซึม มี 3 สี คือ สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงิน อยู่ในรูปของแสง ซึ่งเป็นพลังงานชนิดเดียวที่มีสีคุณสมบัติของแสงสามารถนำมาใช้ในการถ่ายภาพ ภาพโทรทัศน์การจัดแสงสีในการแสดงต่างๆ เป็นต้น
2. แม่สีวัตถุธาตุ เป็นสีที่ได้มาจากธรรมชาติและจากการสังเคราะห์โดยกระบวนการเคมี มี 3 สี คือ สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงิน แม่สีวัตถุธาตุเป็นแม่สีที่นำมาใช้งานกันอย่างกว้างขวาง ในวงการศิลปะ

3.4 วรรณะของสี

วรรณะของสี คือสีที่ให้ความรู้สึกร้อน - เย็น ในวงจรสีจะมีสีร้อน 7 สีและสีเย็น 7 สีซึ่งแบ่งที่สีม่วงกับสีเหลือง ซึ่งเป็นได้ทั้งสองวรรณะ แบ่งออกเป็น 2 วรรณะ

1. วรรณะสีร้อน (Warm Tone) ประกอบด้วยสีเหลือง สีส้มเหลือง สีส้ม สีส้มแดง สีม่วงแดงและสีม่วง สีในวรรณะร้อนนี้จะไม่ใช่สีสดๆ ดังที่เห็นในวงจรสีเสมอไป เพราะสีในธรรมชาติย่อมมีสีแตกต่างไปกว่า สีในวงจรสีธรรมชาติอีกมากถ้าหากว่าสีใด ก่อนข้างไปทางสีแดงหรือสีส้ม เช่น สีน้ำตาลหรือสีเทาอมทองก็ถือว่าเป็นสีวรรณะร้อน
2. วรรณะสีเย็น (Cool Tone) ประกอบด้วย สีเหลือง สีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีน้ำเงิน สีม่วงน้ำเงิน และสีม่วง ส่วนสีอื่นๆ ถ้าหนักไปทางสีน้ำเงินและสีเขียว

ก็เป็นสีวรรณะเย็น ดังเช่น สีเทา สีดำ สีเขียวแก่ เป็นต้น จะสังเกตเห็นได้ว่าสีเหลืองและสีม่วงอยู่ทั้งวรรณะร้อนและวรรณะเย็น ถ้าอยู่ในกลุ่มสีวรรณะร้อนก็ให้ความรู้สึกร้อนและถ้าอยู่ในกลุ่มสีวรรณะเย็นก็ให้ความรู้สึกเย็นไปด้วย สีเหลืองและสีม่วงจึงเป็นสีได้ทั้งวรรณะร้อนและวรรณะเย็น

สีเหลือง		สีม่วง
สีส้มเหลือง		สีม่วงน้ำเงิน
สีส้ม		สีน้ำเงิน
สีส้มแดง		สีเขียวน้ำเงิน
สีแดง		สีเขียว
สีม่วงแดง		สีเขียวเหลือง

ภาพที่ 44 แสดงรูปวรรณะของสี

ที่มา : baraku.blogspot.com/2007/12/elements-of-visual-art-movement-3.html <http://kukiat->

จากทฤษฎีทั้งหมดที่กล่าวมาสามารถนำหลักของแต่ละทฤษฎีนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางหลักการลักษณะรูปแบบคุณลักษณะทางสถาปัตยกรรม เพื่อเป็นแนวทางที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบสถาปัตยกรรม

3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบโรงแรม

3.1 การแบ่งประเภทโรงแรม

การแบ่งมาตรฐานโรงแรมหมายถึง การแบ่งตามมาตรฐานโรงแรม ตามมาตรฐานสากล ซึ่งกำหนดโดยสมาคมธุรกิจโรงแรมของทุก ๆ ประเภท ที่ได้ประชุมตกลงร่วมกัน โดยแบ่งเป็น 5 ประเภท ดังนี้

- โรงแรมชั้นพิเศษ (luxury Hotel) เป็นโรงแรมที่มีบริการพิเศษในทุก ๆ ด้านตั้งแต่พื้นที่ห้องนอน ไปจนถึงบริการต่างๆ การคิดค่าบริการโรงแรม ประเภทนี้จะสูงกว่าโรงแรมประเภทอื่นๆ

- โรงแรมชั้นหนึ่ง (First Class Hotel) เป็นโรงแรมที่มีบริการอย่างดีเยี่ยมพร้อมทุก ๆ ด้าน ราคาแพง

- โรงแรมชั้นกลาง (Second Class Hotel) เป็นโรงแรมที่นอกจากให้บริการด้านห้องพักแล้ว ส่วนบริการอื่น ๆ จะมีเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ราคาไม่แพงนัก

- โรงแรมราคาถูก (Third Class) เป็นโรงแรมที่ให้บริการเฉพาะห้องพักส่วนบริการอื่น ๆ มีน้อยมาก

- โรงแรมชั้นต่ำเป็น (Cheap Hotel) โรงแรมที่ไม่ได้มาตรฐาน บริการเฉพาะเรื่องนอนอย่างเดียว

คำว่า "โรงแรม" หากกล่าวโดยความหมายอย่างกว้าง คือ ในลักษณะที่เป็นที่พักที่เปิดให้คนเข้าไปเช่าพักเป็นการชั่วคราวแล้วก็มีอยู่หลายประเภทด้วยกัน ตั้งแต่แบบเกสต์เฮาส์ (Guesthouse) โรงแรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โรงแรมสำหรับผู้เดินทางโดยรถยนต์ (motel) และโรงแรมประจำท่าอากาศยาน (Airport hotel) เป็นต้นประเภทของแขกที่มาพักทำให้ลักษณะและบรรยากาศของแต่ละโรงแรมแตกต่างกันออกไป เช่น บางโรงแรมอาจจะมีลักษณะคล้ายบ้านพักเพราะมีแขกจำนวนมากใช้เป็นที่พักอาศัยเหมือนกัน ในขณะที่บางโรงแรมอาจจะดูเป็นโรงแรมธุรกิจเพราะมีแขกจะเป็นนักธุรกิจมาใช้บริการตลอดเวลา ถ้าเป็นโรงแรมแบบรีสอร์ท (resort hotel) โดยปกติแขกจะเป็นนักท่องเที่ยว และมาพักเฉพาะในฤดูท่องเที่ยว แต่ทุกวันนี้โรงแรมประเภทนี้หลายแห่งก็จัดให้มีบริการด้านการประชุมลูกค้าก็มักจะเป็นชาวต่างประเทศทั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยวและหรือมาติดต่อธุรกิจอันที่จริง การจัดว่าโรงแรมไหนอยู่ในกลุ่มไหนนั้นเป็นเรื่องที่ทำไต่ยาก เพราะว่าการโรงแรมมีความหลากหลายมาก จึงมีบางโรงแรมที่ไม่อาจจัดเข้าไว้ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพราะมีลักษณะบางอย่างไม่ตรงกับข้อกำหนดของแต่ละกลุ่ม 5 อย่างไม่รู้วิธีแบ่งกลุ่มแบบกว้าง ๆ เหมือนกันในที่นี้จะแบ่งกลุ่มโรงแรมตามขนาดกลุ่มเป้าหมายในเชิงการตลาดระดับมาตรฐานของบริการ และลักษณะการบริหารที่ดำเนินการโดยเจ้าของหรือโดยเครือข่ายโรงแรม โปรดสังเกตว่าโรงแรมหนึ่ง ๆ อาจจัดอยู่ในกลุ่มโรงแรมมากกว่า 1 กลุ่ม ก็ได้การแบ่งกลุ่มโรงแรมตามขนาดขนาดหรือจำนวนห้องพักที่โรงแรมมีอยู่เป็นวิธีจัดกลุ่มหรือแยกประเภทโรงแรมได้ง่าย ๆ วิธีหนึ่ง โดยทั่วไปนิยมกลุ่มโรงแรมออกเป็น 4 กลุ่มตามจำนวนห้องพักที่มีมากน้อยกว่ากันดังนี้

1. ต่ำกว่า 150 ห้อง
2. 150-299 ห้อง
3. 300-600 ห้อง
4. มากกว่า 600 ห้อง

การแบ่งกลุ่มโรงแรมตามจำนวนห้องพักนี้ช่วยให้สามารถเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในด้านต่างๆระหว่างโรงแรมที่มีขนาดใกล้เคียงกันได้ง่ายขึ้น

3.2 การแบ่งประเภทของโรงแรมตามกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดดังกล่าวจะสามารถแบ่งอย่างกว้าง ๆ ได้ดังนี้

1. โรงแรมประเภทธุรกิจ (Commercial Hotels)

โรงแรมประเภทธุรกิจโดยทั่วไปจะตั้งอยู่ในตัวเมืองหรือเขตที่มีร้านค้า/บริษัทธุรกิจตั้งอยู่หนาแน่น ซึ่งเป็นบริเวณที่สะดวกต่อการติดต่อกับงานของแขกซึ่งเป็นนักธุรกิจ โรงแรมประเภทนี้มีจำนวนโรงแรมมากกว่าประเภทอื่นๆ และมุ่งขายห้องพักแก่นักธุรกิจเป็นหลัก อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวที่มาเป็นกรู๊ปนักท่องเที่ยวทั่วไปและกลุ่มประชุมสัมมนา ก็ชอบโรงแรมประเภทนี้ด้วยเหมือนกันในสมัยก่อนโรงแรมประเภทธุรกิจนี้ถือว่าเป็นโรงแรมประเภทพักรั่วคราว หรือ Transient hotels เพราะระยะเวลาพักของแขก (length of guest stays) สั้นกว่าในโรงแรมประเภทอื่น ส่วนใหญ่บริการสำหรับแขกในโรงแรมประเภทธุรกิจ จะมีหนังสือพิมพ์ให้ฟรี เสิร์ฟกาแฟตอนเช้า มีโทรศัพท์ โทรทัศน์ระบบเคเบิลทีวีวีดีโอ บริการให้เช่ารถ บริการรับ-ส่ง ประชุมห้องพักแบบห้องชุดและบริการจัดเลี้ยง และบางโรงแรมอาจมีศูนย์สุขภาพ ห้องอาบน้ำ แบบเซาณา ฯลฯ

2. โรงแรมประจำท่าอากาศยาน (Airport Hotels)

ตั้งอยู่ใกล้กับท่าอากาศยานโดยเฉพาะท่าอากาศยานนานาชาติลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นนักธุรกิจผู้โดยสารเครื่องบินที่จำเป็นต้องพักค้างคืนเพราะมีการยกเลิกเที่ยวบินหรือเครื่องบินมีปัญหาขัดข้องต้องเลื่อนกำหนดออก หรือผู้โดยสารที่จำเป็นต้องพักรอเพื่อต่อเที่ยวบินอื่นตลอดจนเจ้าหน้าที่สายการบินต่างๆ โรงแรมประเภทนี้จะมีรถบริการระหว่างสนามบินกับโรงแรมและส่วนใหญ่จะมีห้องประชุมเพื่อบริการแก่แขกที่เดินทางมาประชุมแต่ไม่ต้องการเสียเวลาในการเดินทางเข้าเมือง ซึ่งจะประหยัดทั้งค่าใช้จ่ายและเวลา

3. โรงแรมประเภทห้องชุด (Suite Hotels)

นับว่าเป็นโรงแรมประเภทที่เพิ่งได้รับการพัฒนาซึ่งมาล่าสุดและกำลังได้รับความนิยมอย่างมาก โรงแรมประเภทนี้จะมีห้องพักที่เป็นห้องชุดล้วนๆ คือ เป็นห้องพักที่มีห้องรับแขกแยกออกจากห้องนอนบางแห่งก็อาจจะมีห้องครัวเล็กๆ ให้ โดยมีตู้เย็นและเครื่องต้มต่างๆ จัดให้พร้อมอยู่ภายในห้องพักนั่นเองการที่ให้พื้นที่ใช้สอยภายในห้องพักแขกมากขึ้นทำพื้นที่ที่แขกใช้ร่วมกันภายในโรงแรมน้อยลงกว่าปกติโรงแรมประเภทนี้ได้รับความนิยมจากแขกหลายกลุ่ม กลุ่มหนึ่งคือพวกที่กำลังเปลี่ยนที่อยู่ ซึ่งใช้โรงแรมเป็นที่พักชั่วคราว ส่วนกลุ่มคนที่ต้องเดินทางบ่อยๆ ก็ชอบโรงแรมประเภทนี้เพราะให้ความรู้สึกเหมือนอยู่บ้าน พวกที่มาพักผ่อนก็ชอบเพราะเห็นว่ามีความเป็นส่วนตัวและก็สะดวกดีส่วนคนทำงานที่เป็นนักบัญชี ทนายความ หรือนักบริหารก็ชอบโรงแรมประเภทนี้ตรงที่มีห้องรับแขกอยู่ใกล้ห้องนอน ซึ่งเขาจะใช้เป็นที่ทำงานหรือรักแขกก็ได้ บางโรงแรมถึงกับให้บริการอาหารเช้าหรือเครื่องดื่มฟรีในการเลี้ยงรับรองแขกด้วยซึ่งการที่ได้มีโอกาสพบปะผู้คนบ้างก็เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับแขกที่พักอยู่นานๆ

4. โรงแรมประเภทพักอาศัย (Residential Hotels)

ได้แก่โรงแรมประเภทที่ให้เช่าพักช่วงยาวแก่แขกที่ส่วนใหญ่มาพักคนเดียว โดยมีบริการต่างๆ ที่ค่อนข้างจำกัดกว่าโรงแรมทั่วๆ ไป โรงแรมประเภทนี้ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ในระยะหลังนี้ได้รับความนิยมลดลง เนื่องจากมีที่พักประเภทคอนโดมิเนียมและโรงแรมแบบห้องชุดเข้ามาแทนที่ห้องพักของโรงแรมประเภทนี้จะมีลักษณะใกล้เคียงกับโรงแรมประเภท suite hotels มากทีเดียวในทางปฏิบัติ โรงแรมประเภทนี้ก็ยินดีต้อนรับแขกที่พักช่วงสั้นด้วยเช่นกัน

5. โรงแรมเพื่อการพักผ่อน (Resort Hotels)

บุคคลที่ต้องการไปพักผ่อน หรือใช้เวลาช่วงวันหยุดพักผ่อนประจำปีจะเลือกไปพักยังโรงแรมประเภท resort hotels ซึ่งจะตั้งอยู่ใกล้ภูเขาบนเกาะใดเกาะหนึ่ง หรือเป็นทำเลซึ่งอยู่ห่างไกลชุมชน และมีทิวทัศน์สวยงาม บริการต่างๆ ของโรงแรมจะเน้นกิจกรรมด้านบันเทิงมากเป็นพิเศษ เช่น จัดให้มีงานเต้นรำ เล่นกอล์ฟ เทนนิส ขี่ม้า เดินป่า สกี และการว่ายน้ำโดยเน้นให้มีบรรยากาศแบบสบายๆ และให้แขกเกิดติดใจกับกิจกรรมที่สนุกสนานต่างๆ เพื่อจะได้กลับมาพักอีก รวมถึงแนะนำ คนอื่นให้มาพักด้วยแบบ”ปากต่อปาก” โรงแรมประเภทนี้มักจะจ้าง

เจ้าหน้าที่ตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายสังคม (Social Director) ไว้หลายคนเพื่อคอยวางแผนจัดและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับกิจกรรมพิเศษต่างดังกล่าว

6. โรงแรมประเภทให้บริการที่พักกับอาหารเช้า(Bed and Breakfast Hotels)

บางทีก็เรียกย่อ ๆ ว่า B & B ประเภทนี้ได้แก่บ้านหรืออาคารขนาดเล็กที่มีไม่กี่ห้องนำมาดัดแปลงเป็นที่พักค้างคืนของผู้เดินทางเจ้าของสถานที่จะพักอาศัยอยู่ในโรงแรมนั่นเองและเป็นผู้จัดการด้านอาหารเช้าให้แก่แขกด้วยตนเอง บริการอาหารมีอื่นส่วนมากจะไม่ค่อยมีบริการให้ด้วยบริการแบบง่าย ๆ เช่นนี้ราคาห้องพักจึงค่อนข้างจะย่อมเยากว่าโรงแรมทั่วไปแขกส่วนหนึ่งก็ชอบโรงแรมประเภทนี้เพราะรู้สึกว่ามีความเป็นกันเองดี

7. โรงแรมประเภทแบ่งเวลาและประเภทคอนโดมิเนียม (Time-Share and Condominium Hotels)

โรงแรมประเภทที่กำลังขยายตัวได้แก่โรงแรมแบบแบ่งเวลา (Time –share hotels)ซึ่งมีลักษณะเป็นการซื้อความเป็นเจ้าของห้องพักเป็นบางช่วง(purchase the ownership of accommodations for a specific period of time) ซึ่งปกติจะเป็นระยะเวลา 1 หรือ 2 สัปดาห์ต่อปีในช่วงเวลาดังกล่าวคนที่ เป็นเจ้าของจะมีสิทธิครอบครองห้องพักของตนซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเป็นห้องพักในคอนโดมิเนียมเจ้าของห้องอาจจะนำห้องพักของตนไปให้คนอื่นเช่าก็ได้โดยผ่านบริษัทที่บริหารโรงแรมนั้นอยู่โซนที่บริการต่าง ๆ ก็เหมือนโรงแรมทั่วไปนั่นเองทำให้แขกไม่ทราบว่ที่ตนมาพักอยู่นั้นเป็นโรงแรมประเภท Time –share โรงแรมประเภทนี้จะเป็นที่นิยมมากเป็นพิเศษในกรณีที่ตั้งอยู่ในท้องที่ห่างไกล ซึ่งเจ้าของห้องอาจจะไปพักเพียงปี ละ 2-3 สัปดาห์เท่านั้น วิธีนี้จึงคุ้มกว่าการที่จะซื้อห้องไว้เป็นเจ้าของคนเดียวโรงแรมแบบคอนโดมิเนียมก็คล้ายคลึงกับประเภทแบ่งเวลาจะต่างกันก็ตรงสภาพความเป็นเจ้าของห้อง คือแบบคอนโดมิเนียมแต่ละห้องจะมีเจ้าของคนเดียวในขณะที่แบบแบ่งเวลาจะมีเจ้าของหลายคน ในกรณีของคอนโดมิเนียมเจ้าของห้องจะบอกผู้บริหารอาคารว่าตนเองจะพักวันไหนบ้าง และวันที่เหลือนอกนั้นก็ให้เช่าแก่บุคคลอื่นเจ้าของห้องพักของโรงแรมทั้ง 2 ประเภทจะมีรายได้เป็นค่าเช่าจากการให้เช่าห้องพักของตน และจ่ายค่าธรรมเนียมแก่ผู้บริหารเพื่อเป็นค่าโฆษณาและค่าบำรุงรักษาทำความสะอาดต่างๆ

8. โรงแรมคาสิโน (Casino Hotels)

โรงแรมที่มีบริการด้านการพนันจะจัดอยู่ในกลุ่มโรงแรมคาสิโน แม้ว่าห้องพักและห้องอาหารของโรงแรมประเภทนี้จะค่อนข้างหรูหราแต่ก็เป็นกิจการส่วนที่ยังเป็นรองกิจการด้านการพนัน ในสมัยก่อนแผนกห้องพักและห้องอาหารไม่จำเป็นต้องทำกำไรก็ได้ แต่ทุกวันนี้ทุกกิจการในโรงแรมล้วนจะต้องทำกำไรได้ ทั้งนี้โรงแรมคาสิโนตั้งแขกด้วยเรื่องการพนันและกิจกรรมบันเทิง ส่วนใหญ่จะมีห้องอาหารพิเศษต่างๆ และการแสดงฟลอโชว์ชั้นดีและบางแห่งอาจจัดเที่ยวบินเหมาลำไปรับแขกที่ประสงค์จะมาเล่นการพนัน กิจการด้านการพนันของโรงแรมบางแห่งเปิดวันละ 2-4 ชั่วโมงและปีละ 365 วันโดยไม่มีวันหยุด ซึ่งย่อมมีผลต่อการดำเนินงานของโรงแรมทั้งฝ่ายห้องพักฝ่ายและฝ่ายอาหารเครื่องดื่มด้วย โรงแรมคาสิโนบางแห่งใหญ่โตมากขนาดมีห้องพักถึง 4,000 ห้องก็มีโดยห้องพักทั้งหมดอยู่ในอาคารหลังเดียวกัน

9. ศูนย์ประชุม (Conference Centers)

ธุรกิจของศูนย์ประชุมมุ่งที่การจัดประชุมกลุ่มใหญ่ ๆ ส่วนมากก็จะมีบริการด้านที่พักด้วยและมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการประชุม เช่น บริการทางวิชาการอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่มีคุณภาพสูง ศูนย์บริการธุรกิจ เก้าอี้ชนิดที่นั่งสบาย ฯลฯ ศูนย์การประชุมมักจะไปตั้งอยู่นอกเมืองและมีบริการด้านความบันเทิงและการพักผ่อนต่างๆ ให้ด้วย เช่น มีสนามกอล์ฟ สระว่ายน้ำ ทั้งแบบในร่มและกลางแจ้ง ศูนย์สุขภาพห้องอาบน้ำแร่ ที่วิ่งออกกำลังกาย ฯลฯ สำหรับค่าบริการก็มักจะคิดราคาแบบเหมารวมทุกอย่าง ซึ่งได้แก่ค่าห้อง ค่าอาหาร ค่าใช้ห้องประชุม ค่าเช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ และบริการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ แต่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับแขกจะมีไม่มากอย่างโรงแรมเพราะจะมุ่งสนองความต้องการของผู้จัดประชุมมากกว่าผู้เข้าพัก

10. โรงแรมเพื่อการประชุม (Convention Hotels)

โรงแรมเพื่อการประชุมเป็นโรงแรมประเภทหนึ่งที่กำลังเติบโตโดยปกติโรงแรมประเภทนี้จะมีขนาดใหญ่กว่าโรงแรมทั่วไปมาก คืออาจจะมีจำนวนห้องพักถึง 2,000 ห้องก็ได้เพื่อให้บริการอย่างเพียงพอสำหรับการประชุมขนาดใหญ่ที่มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนมาก ตามปกติโรงแรมประเภทนี้จะมีห้องนิทรรศการห้องจัดเลี้ยงขนาดใหญ่ (Ballrooms) และห้องประชุมขนาดกลางและเล็กอีกจำนวนมาก มี

บริการห้องอาหารแบบต่าง ๆ ทั้งแบบบริการตนเอง (Self-serve restaurants or cafeterias) บริการด้านเลขานุการ การแปลเอกสารเครื่องส่งโทรสาร (Facsimile machines) และอันที่จริงโรงแรมการคาสโนว์ก็มีบริการคล้ายคลึงกันนี้ เหมือนกัน โดยทั่วไปลูกค้าที่มาประชุมจะเป็นสมาคม สโมสร และบริษัทต่าง ๆ ที่จัดประชุม เจ้าหน้าที่หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลายจังหวัดระดับภาคระดับประเทศ หรือระดับนานาชาติการวางแผนหรือการจองบริการของโรงแรมประเภทนี้จะต้องกระทำล่วงหน้าเป็นปี ถ้ายังเป็นงานประชุมที่มีขนาดใหญ่มากยิ่งต้องจองล่วงหน้านาน บางครั้งเป็นเวลาหลายปีทีเดียวในบางกรณีโรงแรมอาจไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วนตามที่แขกต้องการ และต้องประสานความร่วมมือกับศูนย์ประชุม โดยเฉพาะในเรื่องสถานที่จัดนิทรรศการศูนย์การประชุมเองก็ต้องประสานกับโรงแรมที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงเพื่อให้มีห้องพักพอสำหรับแขกที่มาประชุม ในทางกลับกันโรงแรมก็ช่วยขายให้ศูนย์การประชุมด้วยเพื่อตัวเองจะได้มีแขกมาพักมากขึ้น เป็นลักษณะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

11. ที่พักประเภทอื่น ๆ

นอกจากโรงแรมประเภทต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ในต่างประเทศยังมีที่พักแบบอื่น ๆ อีกเช่น สวนสาธารณะ (Camp grounds) พื้นที่สำหรับตั้งแคมป์ (Vehicle Parks) และสวนสาธารณะสำหรับจอดรถที่ดัดแปลงเป็นบ้าน ซึ่งล้วนมีลักษณะคล้ายโรงแรมตรงที่ให้เช่าพื้นที่เพื่อพักค้างคืน และมีส่วนกระทบกระเทือนรายได้ของโรงแรมแท้ ๆ ในละแวกใกล้เคียงไม่น้อย เนื่องจากมีบรรยากาศดีเพราะอยู่ในสวนสาธารณะ แคมป์ราคาก็ถูกกว่ากันมาก

3.3 การวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายควบคุมอาคาร(พ.ศ.2544)

“อาคารสาธารณะ” หมายความว่า อาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการชุมนุมได้โดยทั่วไปเพื่อกิจกรรม ทางราชการ การเมือง การศึกษา การสังคม การศาสนา การนันทนาการ หรือการพาณิชยกรรม เช่น โรงแรม หอประชุม โรงแรม โรงพยาบาล สถานศึกษา หอสมุด สนามกีฬากลางแจ้ง สถานกีฬาในร่ม ตลาด ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า สถาน บริการ ทำอากาศยาน อุโมงค์ สะพาน อาคารจอดรถ สถานีรถ ท่าจอดเรือ โป๊ะจอดเรือ สุสาน ฌาปนสถาน ศาสนสถาน เป็นต้น

ข้อ 39 โรงมหรสพ หอประชุม โรงงาน โรงแรม โรงพยาบาล หอสมุด ห้างสรรพสินค้า ตลาด สถานบริการตาม กฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ทำอากาศยาน สถานีขนส่งมวลชน ที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงเกิน 1 ชั้น นอกจากมีบันไดตามปกติ แล้วต้องมีทางหนีไฟโดยเฉพาะอย่างน้อยอีกหนึ่งทาง และต้องมีทางเดินไปยังทางหนีไฟนั้นได้โดยไม่มีสิ่งกีดขวาง อาคารสาธารณะที่มีชั้นใต้ดินตั้งแต่ 1 ชั้นขึ้นไป นอกจากมีบันไดตามปกติแล้ว จะต้องมีทางหนีไฟโดยเฉพาะอย่างน้อยอีกหนึ่งทางด้วย

ข้อ 41 บันไดหนีไฟต้องทำด้วยวัสดุทนไฟและถาวร มีความกว้างไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร และไม่เกิน 150 เซนติเมตร ลูกตั้งสูงไม่เกิน 20 เซนติเมตร และลูกนอนกว้างไม่น้อยกว่า 22 เซนติเมตร ชานพักกว้างไม่น้อยกว่าความกว้างของบันได มีราวบันไดสูง 90 เซนติเมตร ห้ามสร้างบันไดหนีไฟเป็นแบบบันไดเวียน พื้นหน้าบันไดหนีไฟต้องกว้างไม่น้อยกว่าความกว้างของบันได และอีกด้านหนึ่งกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร กรณีใช้ทางลาดหนีไฟแทนบันไดหนีไฟ ความลาดชันของทางหนีไฟดังกล่าวต้องมีความลาดชันไม่เกินกว่าร้อยละ 12

ข้อ 60 อาคารซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่ หรือเข้าใช้สอยได้แต่ละหลังต้องมีห้องอาบน้ำและห้องส้วมไม่น้อยกว่าที่กำหนด ไว้ในตาราง ดังต่อไปนี้

ชนิดหรือประเภทอาคาร ห้องอาบน้ำ ห้องส้วม

ชนิดหรือประเภทอาคาร	ห้องส้วม		ห้องอาบน้ำ	อ่างล้างมือ
	ส้วม	ที่ปัสสาวะ		
1. อาคารอยู่อาศัย ต่อ 1 หลัง	1	-	1	1
2. ห้องแถวหรือตึกแถวไม่ว่าจะใช้พาณิชย์หรืออาศัย หรือบ้านแถว				
ก. พื้นที่รวมกันแต่ละคูหาไม่เกิน 200 ตารางเมตร	1	-	-	-
ข. พื้นที่รวมกันแต่ละคูหาเกิน 200 ตารางเมตร หรือสูงเกิน 3 ชั้น	2	1	1	
3. โรงงานต่อพื้นที่ทำงาน 400 ตารางเมตร				
ก. สำหรับผู้ชาย	1	1	1	1
ข. สำหรับผู้หญิง	2	-	1	1
สำหรับพื้นที่โรงงานส่วนที่เกิน 1,200 ตารางเมตร ให้ลดจำนวน ลงครึ่งหนึ่งที่ระบุไว้				
4. โรงแรมต่อห้องพัก 1 ห้อง	1	-	1	1
5. อาหารชุด ต่อ 1 ห้องชุด	1	-	1	1
6. หอพักต่อพื้นที่อาคาร 50 ตารางเมตร	1	-	1	1
7. หอประชุม โหงมหรสพ ห้องโถงต่อพื้นที่อาคาร 200 ตารางเมตร หรือต่อ 100 คน ที่กำหนดให้ใช้สอยอาคารนั้น ทั้งนี้ให้ถือจำนวน มากกว่าเป็นเกณฑ์				
ก. สำหรับผู้ชาย	1	2	-	1
ข. สำหรับผู้หญิง	2	-	-	1
8. สถานศึกษา ยกเว้นโรงเรียนอนุบาลต่อพื้นที่ห้องเรียน 300 ตารางเมตร หรือต่อนักเรียน นักศึกษา 50 คน				
ก. สถานศึกษาชาย	2	2	-	1
ข. สถานศึกษาหญิง	3	-	-	1
ค. สหศึกษา				
สำหรับนักเรียนนักศึกษาชาย	1	1	-	1
สำหรับนักเรียนนักศึกษาหญิง	1	-	-	1
9. สำนักงานต่อพื้นที่ทำงาน 300 ตารางเมตร				
ก. สำหรับผู้ชาย	1	2	-	1
ข. สำหรับผู้หญิง	2	-	-	1
สำหรับพื้นที่โรงงานส่วนที่เกิน 1,200 ตารางเมตร ให้ลดจำนวน ลงครึ่งหนึ่งที่ระบุไว้				

ตารางที่ 1 แสดงชนิดหรือประเภทอาคาร ห้องอาบน้ำ ห้องส้วม

ที่มา : ข้อมัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2544

ชนิดหรือประเภทอาคาร ห้องอาบน้ำ ห้องส้วม(ต่อ)

ชนิดหรือประเภทอาคาร	ห้องส้วม		ห้องอาบน้ำ	อ่างล้างมือ
	ส้วม	ที่ปัสสาวะ		
10. ภัตตาคารต่อพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหาร 200 ตารางเมตร				
ก. สำหรับผู้ชาย	1	2	-	1
ข. สำหรับผู้หญิง	2	-	-	1
สำหรับพื้นที่ตั้งโต๊ะที่เกิน 900 ตารางเมตร ให้ลดจำนวน ลงครึ่งหนึ่งที่ระบุไว้				
11. อาคารพาณิชย์ต่อพื้นที่อาคาร 200 ตารางเมตร				
ก. สำหรับผู้ชาย	1	2	-	1
ข. สำหรับผู้หญิง	2	-	-	1
สำหรับพื้นที่อาคารส่วนที่เกิน 1,200 ตารางเมตร ให้ลดจำนวน ลงครึ่งหนึ่งที่ระบุไว้				
12. คลังสินค้าต่อพื้นที่ 1,000 ตารางเมตร	1	1	-	1
สำหรับพื้นที่อาคารส่วนที่เกิน 3,000 ตารางเมตร ให้เจ้าของ อาคารพิจารณาตามความเหมาะสม				
13. สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลต่อพื้นที่ อาคาร 100 ตารางเมตร				
ก. สำหรับผู้ชาย	2	2	-	1
ข. สำหรับผู้หญิง	2	-	-	1
สำหรับพื้นที่อาคารส่วนที่เกิน 300 ตารางเมตร ให้ลดจำนวน ลงครึ่งหนึ่งที่ระบุไว้				
14. สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการต่อพื้นที่ อาคาร 200 ตารางเมตร				
ก. สำหรับผู้ชาย	1	2	-	1
ข. สำหรับผู้หญิง	2	-	-	1
สำหรับพื้นที่อาคารส่วนที่เกิน 900 ตารางเมตร ให้ลดจำนวน ลงครึ่งหนึ่งที่ระบุไว้				
15. อาคารสถานีขนส่งมวลชนต่อพื้นที่อาคาร 200 ตารางเมตร				
ก. สำหรับผู้ชาย	2	4	-	1
ข. สำหรับผู้หญิง	5	-	-	1

ที่มา : ข้อมบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2544

ชนิดหรือประเภทอาคาร ห้องอาบน้ำ ห้องส้วม(ต่อ)

ชนิดหรือประเภทอาคาร	ห้องส้วม		ห้องอาบน้ำ	อ่างล้างมือ
	ส้วม	ที่บัสสาวะ		
16. อาคารจอดรถสำหรับบุคคลทั่วไปต่อพื้นที่อาคาร 1,000 ตารางเมตร (หรือจำนวนรถ 50 คัน)				
ก. สำหรับผู้ชาย	1	1	-	1
ข. สำหรับผู้หญิง	1	-	-	1
สำหรับพื้นที่อาคารส่วนที่เกิน 3,000 ตารางเมตร ให้ลดจำนวนลงครึ่งหนึ่งที่ระบุไว้				
17. สถานีพาต่อพื้นที่อาคาร 200 ตารางเมตร หรือต่อ 100 คน ทั้งนี้ถึงจำนวนที่มากกว่าเป็นเกณฑ์				
ก. สำหรับผู้ชาย	1	2	-	1
ข. สำหรับผู้หญิง	2	-	-	1
18. ตลาดต่อพื้นที่อาคารทุก 200 ตารางเมตร				
ก. สำหรับผู้ชาย	1	2	-	1
ข. สำหรับผู้หญิง	2	-	-	1
19. อาคารชั่วคราวต่อพื้นที่อาคาร 200 ตารางเมตร (หรือต่อ 50 คน)	1	-	-	-

ที่มา : ข้อบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2544

ห้องส้วมและห้องอาบน้ำจะรวมเป็นห้องเดียวกันก็ได้ จำนวนห้องส้วมและห้องอาบน้ำตามที่กำหนดไว้ในตาราง ข้างต้นเป็นอัตราต่ำสุดที่ต้องจัดให้มีถึงแม้อาคารนั้นจะมีพื้นที่อาคารหรือจำนวนคนน้อยกว่าที่กำหนดไว้ก็ตาม ถ้าอาคารมีพื้นที่หรือจำนวนมากกว่าที่กำหนดไว้ จะต้องจัดให้มีจำนวนห้องส้วมและห้องอาบน้ำเพิ่มขึ้นตามอัตราที่กำหนด และจำนวนที่มากเกินนั้นถ้าต่ำกว่ากึ่งหนึ่งตามอัตราที่กำหนดไว้ให้ปัดทิ้ง ตั้งแต่กึ่งหนึ่งขึ้นไปให้คิดเต็ม ชนิดหรือประเภทของอาคารที่มีได้กำหนดไว้ในตารางนี้ ให้พิจารณาเทียบเคียงลักษณะการใช้สอยของอาคารนั้น โดยถืออัตราจำนวนห้องส้วม ห้องอาบน้ำและอ่างล้างมือในตารางข้างต้นเป็นหลัก

ข้อ 83 อาคารตามประเภทดังต่อไปนี้ ต้องมีที่จอดรถ ที่กั้ลั้รถ และทางเข้าออกของรถ คือ

- (1) โรงมหรสพ
- (2) โรงแรม
- (3) อาคารอยู่อาศัยรวมหรืออาคารชุด ที่มีพื้นที่ห้องชุดแต่ละห้องชุดตั้งแต่ 60 ตารางเมตรขึ้นไป
- (4) ภัตตาคาร ที่มีพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหารรวมกันตั้งแต่ 150 ตารางเมตรขึ้นไป
- (5) อาคารสรรพสินค้า ที่มีพื้นที่ห้องขายสินค้าตั้งแต่ 300 ตารางเมตรขึ้นไป
- (6) สำนักงานที่มีพื้นที่ห้องทำงานรวมตั้งแต่ 300 ตารางเมตรขึ้นไป
- (7) ตลาด ที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมในแต่ละหลังตั้งแต่ 300 ตารางเมตรขึ้นไป
- (8) โรงงาน ที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมในแต่ละหลังตั้งแต่ 300 ตารางเมตรขึ้นไป
- (9) คลังสินค้า ที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมในแต่ละหลังหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคาร ตั้งแต่ 300 ตารางเมตรขึ้นไป
- (10) อาคารเก็บของ
- (11) ดึกแถว
- (12) สถานพยาบาล ที่มีพื้นที่ใช้สอยในแต่ละหลังตั้งแต่ 300 ตารางเมตรขึ้นไป
- (13) สถานศึกษา ที่มีพื้นที่ใช้สอยในแต่ละหลังตั้งแต่ 300 ตารางเมตรขึ้นไป
- (14) สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันตั้งแต่ 300 ตารางเมตรขึ้นไป
- (15) อาคารแสดงสินค้า ที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมในแต่ละหลังตั้งแต่ 300 ตารางเมตรขึ้นไป
- (16) อาคารขนาดใหญ่ยกเว้นถึงเก็บของเหลว สารเคมี หรือวัสดุอื่นๆ ที่คล้ายกัน ไซโล อ่างเก็บน้ำ
- (17) ห้องโถงของโรงแรมตาม (2) ภัตตาคารตาม (4) อาคารขนาดใหญ่ตาม (16)

(18) อาคารพาณิชย์ ที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมทั้งหลังหรือพื้นที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารที่ใช้สอยเพื่อการพาณิชย์ตั้งแต่ 300 ตารางเมตรขึ้นไป เว้นแต่ที่ได้กำหนดไว้แล้วในข้อนี้ การคิดพื้นที่ตาม (4) (5) (6) (7) (8) (9) (10) (12) (13) (15) (17) และ (18) ให้คิดพื้นที่รวมทุกห้องที่ใช้สอยประเภทเดียวกันภายในอาคารโดยไม่รวมพื้นที่ห้องน้ำ ส้วม ลิฟต์ ห้องนรภัย ห้องเก็บเอกสารที่ไม่มีคนเข้าใช้สอย

ข้อ 84 อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารหลังเดียว หรือหลายหลังที่เป็นอาคารประเภทที่ต้องมีที่จอดรถ ที่กัลับริด และทางเข้าออกของรถตามข้อ 83 ต้องจัดให้มีที่จอดรถตามจำนวนที่กำหนดของแต่ละประเภทของอาคารที่ใช้เพื่อการนั้นๆ ดังต่อไปนี้

- (1) โรงมหรสพ ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อจำนวนที่นั่งสำหรับคนดู 10 ที่
- (2) โรงแรมที่มีห้องพักไม่เกิน 100 ห้อง ให้มีที่จอดรถไม่น้อยกว่า 10 คัน สำหรับห้องพัก 30 ห้องแรก ส่วนที่เกิน 30 ห้อง ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อจำนวนห้องพัก 5 ห้อง โรงแรมที่มีห้องพักเกิน 100 ห้อง ให้มีที่จอดรถตามอัตราที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งสำหรับห้องพัก 100 ห้องแรก ส่วนที่เกิน 100 ห้อง ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อจำนวนห้องพัก 10 ห้อง
- (3) อาคารอยู่อาศัยรวมหรืออาคารชุด ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อ 1 ห้องชุด
- (4) ภัตตาคาร ให้มีที่จอดรถ 10 คันสำหรับพื้นที่ตั้งโต๊ะ 150 ตารางเมตรแรก ส่วนที่เกิน ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อพื้นที่ 20 ตารางเมตร
- (5) อาคารสรรพสินค้า ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 20 ตารางเมตร
- (6) สำนักงาน ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 60 ตารางเมตร
- (7) ตลาด ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 120 ตารางเมตร
- (8) โรงงาน ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 240 ตารางเมตร
- (9) คลังสินค้า ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 240 ตารางเมตร
- (10) อาคารเก็บของ ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อพื้นที่ 120 ตารางเมตร
- (11) ดึงแถว ให้มีที่จอดรถอย่างน้อย 1 คันต่อหนึ่งคูหา ถ้าหนึ่งคูหา มีพื้นที่เกินกว่า 240 ตารางเมตร ต้อง จัดให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 120 ตารางเมตร
- (12) สถานพยาบาล ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 120 ตารางเมตร

(13) สถานศึกษา ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 240 ตารางเมตร

(14) สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 60 ตารางเมตร

(15) อาคารแสดงสินค้า ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 20 ตารางเมตร

(16) อาคารขนาดใหญ่ ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 120 ตารางเมตร หรือให้มีที่จอดรถตามจำนวน ที่กำหนดของแต่ละประเภทของอาคารที่ใช้เป็นที่ประกอบกิจการในอาคารขนาดใหญ่นั้นรวมกัน ทั้งนี้ให้ถือที่จอดรถจำนวนที่มากกว่าเป็นเกณฑ์บังคับ ยกเว้นโรงงาน คลังสินค้า

(17) ห้องโถง ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 10 ตารางเมตร

(18) อาคารพาณิชย์ ให้มีที่จอดรถ 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 60 ตารางเมตร

กฎกระทรวง ฉบับที่ 55 (พ.ศ. 2543)

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้“อาคารอยู่อาศัย” หมายความว่า อาคารซึ่งโดยปกติบุคคลใช้อาศัยได้ทั้งกลางวันและกลางคืนไม่ว่าจะเป็นการอยู่อาศัยอย่างถาวรหรือชั่วคราว

ข้อ 33 อาคารแต่ละหลังหรือหน่วยต้องมีที่ว่างตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

(1) อาคารอยู่อาศัยและอาคารอยู่อาศัยรวมต้องมีที่ว่างไม่น้อยกว่า 30 ใน 100 ส่วนของพื้นที่ชั้นใดชั้นหนึ่งที่มากที่สุดของอาคาร

(2) ห้องแถว ตึกแถว อาคารพาณิชย์ โรงงาน อาคารสาธารณะ และอาคารอื่นซึ่งไม่ได้ใช้เป็นที่อยู่อาศัยต้องมีที่ว่างไม่น้อยกว่า 10 ใน 100 ส่วน ของพื้นที่ชั้นใดชั้นหนึ่งที่มากที่สุดของอาคาร แต่ถ้าอาคารดังกล่าวใช้เป็นที่อยู่อาศัยด้วยต้องมีที่ว่างตาม (1)

ข้อ 34 ห้องแถวหรือตึกแถวซึ่งด้านหน้าไม่ติดริมถนนสาธารณะ ต้องมีที่ว่างด้านหน้าอาคารกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร โดยไม่ให้มีส่วนใดของอาคารยื่นล้ำเข้าไปในพื้นที่ดังกล่าว

ข้อ 41 อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้ถนนสาธารณะที่มีความกว้างน้อยกว่า 6 เมตรให้ร่นแนวอาคารห่างจากกึ่งกลางถนนสาธารณะอย่างน้อย 3 เมตร

ข้อ 42 อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้แหล่งน้ำสาธารณะ เช่น แม่น้ำ คูคลอง ลำรางหรือลำกระโดง ถ้าแหล่งน้ำสาธารณะนั้นมีความกว้างน้อยกว่า 10 เมตร ต้องร่นแนวอาคารให้

ห่างจากเขตแหล่งน้ำสาธารณะนั้นไม่น้อยกว่า 3 เมตร แต่ถ้าแหล่งน้ำสาธารณะนั้นมีความกว้างตั้งแต่ 10 เมตรขึ้นไป ต้องร่นแนวอาคารให้ห่างจากเขตแหล่งน้ำสาธารณะนั้นไม่น้อยกว่า 6 เมตร สำหรับอาคารที่ก่อสร้างหรือตัดแปลงใกล้แหล่งน้ำสาธารณะขนาดใหญ่ เช่น บึง ทะเลสาบ หรือทะเล ต้องร่นแนวอาคารให้ห่างจากเขตแหล่งน้ำสาธารณะนั้นไม่น้อยกว่า 12 เมตร ทั้งนี้เว้นแต่ สะพาน เขื่อนรั้ว ท่อระบายน้ำ ท่าเรือ ป้าย อยู่เรือ คานเรือ หรือที่ว่างที่ใช้เป็นที่จอดรถไม่ต้องร่นแนวอาคาร

ข้อ 47 รั้วหรือกำแพงที่สร้างขึ้นติดต่อกับหรือห่างจากถนนสาธารณะน้อยกว่าความสูงของรั้วให้ก่อสร้างได้สูงไม่เกิน 3 เมตร เหนือระดับทางเท้าหรือถนนสาธารณะ

ข้อ 48 การก่อสร้างอาคารในที่ดินเจ้าของเดียวกัน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(1) ผนังของอาคารด้านที่มีหน้าต่างประตูช่องระบายอากาศหรือช่องแสงหรือระเบียงของอาคารต้องมีระยะห่างจากผนังของอาคารอื่นด้านที่มีหน้าต่าง ประตู ช่องระบายอากาศหรือช่องแสงหรือระเบียงของอาคาร ดังต่อไปนี้

(ก) อาคารที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ผนังหรือระเบียงของอาคารต้องอยู่ห่างจากผนังหรือระเบียงของอาคารอื่นที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ไม่น้อยกว่า 4 เมตร

(ข) อาคารที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ผนังหรือระเบียงของอาคารต้องอยู่ห่างจากผนังหรือระเบียงของอาคารอื่นที่มีความสูงเกิน 9 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ไม่น้อยกว่า 5 เมตร

(ค) อาคารที่มีความสูงเกิน 9 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ผนังหรือระเบียงของอาคารต้องอยู่ห่างจากผนังหรือระเบียงของอาคารอื่นที่มีความสูงเกิน 9 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ไม่น้อยกว่า 6 เมตร

(2) ผนังของอาคารด้านที่เป็นผนังที่บต้องมีระยะห่างจากผนังของอาคารอื่นด้านที่มีหน้าต่างประตู ช่องระบายอากาศหรือช่องแสง หรือระเบียงของอาคาร ดังต่อไปนี้

(ก) อาคารที่มีความสูงไม่เกิน 15 เมตร ผนังของอาคารต้องอยู่ห่างจากผนังหรือระเบียงของอาคารอื่นที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ไม่น้อยกว่า 2 เมตร

(ข) อาคารที่มีความสูงไม่เกิน 15 เมตร ผนังของอาคารต้องอยู่ห่างจากผนังหรือระเบียงของอาคารอื่นที่มีความสูงเกิน 9 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ไม่น้อยกว่า 3 เมตร

(ค) อาคารที่มีความสูงเกิน 15 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ผนังของอาคารต้องอยู่ห่างจากผนังหรือระเบียงของอาคารอื่นที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร

(ง) อาคารที่มีความสูงเกิน 15 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ผนังของอาคารต้องอยู่ห่างจากผนังหรือระเบียงของอาคารอื่นที่มีความสูงเกิน 9 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ไม่น้อยกว่า 3.50 เมตร

(3) ผนังของอาคารที่มีความสูงเกิน 15 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ด้านที่เป็นผนังที่บต้องอยู่ห่างจากผนังของอาคารอื่นที่มีความสูงเกิน 15 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ด้านที่เป็นผนังที่บไม่น้อยกว่า 1 เมตรสำหรับอาคารที่มีลักษณะตาม (2) และ (3) ผนังของคานฟ้าของอาคารด้านที่อยู่ใกล้กับอาคารอื่นให้ทำการก่อสร้างเป็นผนังที่บสูงจากพื้นคานฟ้าไม่น้อยกว่า 1.80 เมตร พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 มาตรา 46 พระราชบัญญัติโรงแรม (พ.ศ.2547) กฎกระทรวงฉบับที่ ๗ (พ.ศ.๒๕๑๗)

(ข) โรงแรม โรงแรมที่มีห้องพักไม่เกิน ๑๐๐ ห้องให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑๐ คัน สำหรับห้องพัก ๓๐ ห้องแรกส่วนที่เกิน ๓๐ ห้องให้คิดอัตรา ๑ คันต่อ ๕ ห้อง เศษของ ๕ ห้องให้คิดเป็น ๕ ห้อง โรงแรมที่มีห้องพักเกิน ๑๐๐ ห้องให้มีที่จอดรถยนต์ตามอัตราที่กำหนดในวรรคหนึ่งสำหรับ ห้องพัก ๑๐๐ ห้องแรกส่วนที่เกิน ๑๐๐ ห้องให้คิดอัตรา ๑ คันต่อ ๑๐ ห้องเศษของ ๑๐ ห้องให้คิดเป็น

(ค) อาคารชุด ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คันต่อ ๑ ครอบครัว ๑๐ ห้อง

(ง) ภัตตาคาร ภัตตาคารที่มีพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหารไม่เกิน ๗๕๐ ตารางเมตร ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คัน ต่อพื้นที่ตั้ง โต๊ะอาหาร ๑๕ ตารางเมตร เศษของ ๑๕ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๑๕ ตารางเมตร ภัตตาคารที่มีพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหารเกิน ๗๕๐ ตารางเมตร ให้มีที่จอดรถยนต์ตามอัตราที่กำหนดในวรรคหนึ่งสำหรับพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหาร ๗๕๐ ตารางเมตร ส่วนที่เกิน ๗๕๐ ตารางเมตร ให้คิดอัตรา ๑ คัน ต่อ ๓๐ ตารางเมตร เศษของ ๓๐ ตารางเมตรให้คิดเป็น ๓๐ ตารางเมตร

3.3 กำหนดมาตรฐานสถานพักตากอากาศ(โรงแรม)

มาตรฐานสถานพักตากอากาศ (โรงแรม) ฉบับนี้เป็นฉบับปรับปรุงเนื่องจากมีการปรับปรุงเกณฑ์และตัวชี้วัดมาตรฐานสถานพักตากอากาศ (โรงแรม) ระดับ 5 ดาวมาตรฐานฉบับนี้ประกอบด้วยข้อกำหนดด้านคุณภาพของมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทสถานพักตากอากาศ (โรงแรม) ระดับ 3 ดาวโดยมีรายละเอียดดังนี้มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทสถานพักตากอากาศ (โรงแรม) ระดับ 3 ดาวประกอบด้วย 9 หมวด

33 เกณฑ์ 232 ตัวชี้วัด ได้แก่

หมวดที่ 1 สถานที่ตั้ง สภาพแวดล้อม สิ่งก่อสร้างทั่วไปและที่จอดรถ (3)

หมวดที่ 2 โถงต้อนรับ ห้องน้ำสาธารณะ ลิฟท์และทางสัญจรภายในอาคาร (3)

หมวดที่ 3 ห้องพักแบบ Standard (รวมการเดินระเบียง และห้องน้ำ) (4)

หมวดที่ 5 ห้องอาหาร คอฟฟี่ช็อป บาร์และครีว (2.5)

หมวดที่ 8 บุคลากรและการบริการ (3)

หมวดที่ 9 ระบบความปลอดภัย ในพื้นที่ทั่วไป (3)

หมวดที่ 10 ทรัพยากรและชุมชนแวดล้อม (2.5)

หมวดที่ 11 ส่วนของพนักงาน (1.5)

หมวดที่ 12 คุณลักษณะเสริมอื่นๆ (1)

4 ข้อมูลกรณีศึกษาทางสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องหัวข้อโครงการ

4.1 กรณีศึกษาที่ 1

โครงการ ชุมพรคานารีรีสอร์ท

รีสอร์ทที่ดิริมทะเลที่เพียบพร้อมแห่งนี้เป็นตัวอย่างที่แท้จริงของการน้อมนำเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ มีที่พักทั้งเป็นหลังและแบบตึก 3 ชั้น พร้อมห้องอาหาร สระว่ายน้ำ และห้องอบรมสันทนาการต่างๆ พร้อมเปิดสอนดำน้ำเป็นรายแรกของไทย สร้างให้หาดทุ่งวัวแล่นมีชื่อเสียงระดับโลก รายรอบอาคารคือตัวอย่างการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้จริง บ่อน้ำใหญ่น้อยสวยงามที่แทบดูไม่ออกเลยว่าที่จริงคือบ่อน้ำบาดาลเสีย และยังมีนาข้าว แปลง

ปลูกผักผลไม้และสมุนไพรอินทรีย์ ฟาร์มไก่ โรงเรือนผลิตน้ำยาทำความสะอาด แชมพู สบู่เหลว สูตรธรรมชาติ โรงผลิตอาหารปลา โรงงานผลิตไบโอดีเซล โรงอัดก๊าซ โรงเผาถ่าน รวมถึงโรงผลิตปุ๋ยหมักอีกด้วย

- ปลูกข้าว ผัก ผลไม้ และเลี้ยงไก่ไข่ (มีแปลงนาสาธิตให้ได้ชมในบริเวณรีสอร์ท)
- ทำปุ๋ยหมัก เพื่อใช้สำหรับปลูกต้นไม้ที่มีมากมายในรีสอร์ทโดยคนสวน
- ทำน้ำมันไบโอดีเซล (จากน้ำมันปรุงอาหารในครัวของรีสอร์ท) ไว้ใช้สำหรับรถบันทุก รถกะบะ และเรือที่ใช้ในกิจการของรีสอร์ท โดยพนักงานขับรถ
- ทำแชมพู ครีมนวดน้ำ น้ำยาทำความสะอาดเพื่อใช้เองในรีสอร์ท
- ทำถ่านหุงต้มโดยใช้ไม้ในแถบภาคใต้ซึ่งมีประสิทธิภาพดีกว่าถ่านที่ซื้อใช้เมื่อก่อน

ภาพที่ 45 แสดงภาพโครงการ ชุมพรคabanารีゾート

ที่มา : http://www.sedb.org/show_view.php?sedbid=1859

4.2 กรณีศึกษาที่ 2

โครงการ เดอะ ท้องทราย เบย์

รีสอร์ทซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับหาดเฉวงได้เริ่ม “โครงการสีเขียว” เพื่อเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการน้ำเสีย การรีไซเคิล และการประหยัดพลังงาน นอกจากนี้ ท้องทรายเบย์ รีสอร์ท ยังได้ให้ความช่วยเหลือชุมชนท้องถิ่นด้วยการก่อตั้ง “โรงเรียนรักษ์สมุย” และร่วมมือกับโรงแรมอีกหลายเพื่อรักษาความงามของเกาะสมุยไว้ สถานที่ตั้งโครงการเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้กิจกรรมมากมายไว้ช่วยให้ท่านได้ผ่อนคลายในวันพักผ่อน ทั้ง สปา จากุซชินิ้วดตัว เทนนิส

และกีฬาทางน้ำที่น่าตื่นตาตื่นใจมากมาย และที่ห้องอาหารของเรา มีอาหารรสชาติอร่อยหลากหลายเมนู ทั้งเมนูไทยต้นตำหรับ หรือนานาชาติยอดเยี่ยม ไว้คอยบริการท่านเช่นกัน

ภาพที่ 46 แสดงภาพโครงการ เดอะ ท้องทราย เบย์

ที่มา : <https://sukjaiastation.tourismthailand.org/view/tour/98>

4.3 กรณีศึกษาที่ 3

โครงการ THE BUFFALO AMPHAWA

รีสอร์ทที่จะพาเราไปทำความรู้จักกับวิถีชีวิตของชาวแมงกลองผ่านประสบการณ์ที่แตกต่างจากที่เคย เมื่อเอกลักษณ์ทางกายภาพแสนเรียบง่ายของอัมพวาได้รับการตีความใหม่ในรูปแบบเชิงศิลปะ การขยายขอบเขตงานคราฟต์สู่งานสถาปัตยกรรม เพื่อให้หัตถกรรมพื้นบ้านกลายเป็นแลนด์มาร์ค ได้สร้างมูลค่าให้กับแหล่งท่องเที่ยวซึ่งนับเป็นโปรเจกต์ “รวมดาวช่างหัตถกรรม” ระหว่างเพชรบุรีและสมุทรสงคราม ไม่ว่าจะเป็นสถาปัตยกรรมที่เกิดจากการตีความทางวัฒนธรรมในรูปแบบร่วมสมัย การนำเสนอคุณค่าของงานฝีมือท้องถิ่น หรือการบอกเล่าเรื่องราวทาง

ประวัติศาสตร์ซึ่งหาจากที่อื่นไม่ได้ ล้วนพาเราหวนกลับไปสู่โลกแห่งอดีตในมิติใหม่อย่างยั่งยืน ตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม

ภาพที่ 47 แสดงภาพโครงการ THE BUFFALO AMPHAWA

ที่มา : <http://www.agoda.com>

สรุปแนวความคิดจากกรณีศึกษา

จากกรณีศึกษาผู้วิจัยสรุปได้ว่า การนำเอารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงหัตถกรรมและธรรมชาติเชิงนิเวศมาออกแบบเป็นโรงแรม สิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ ลักษณะและรูปแบบในการออกแบบตกแต่งทั้งภายในและภายนอกอาคาร เนื่องจากเป็นภาพลักษณ์ที่ลูกค้าเห็นเป็นสิ่งแรก ซึ่งโรงแรมส่วนมากจะเน้นการออกแบบที่มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง นอกจากนี้ยังต้องมีการศึกษาในเรื่องของกฎหมายอาคารและความปลอดภัย ในด้านการบริการโรงแรมจะมีการให้บริการที่เป็นกันเองกับนักท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงหัตถกรรมและวัฒนธรรมต่อไป

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

1. ขั้นตอนในการวิจัย

1.1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร

การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของการท่องเที่ยว และลักษณะทางกายภาพของโรงแรม ที่มีผลกระทบต่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงหัตถกรรมและเชิงธรรมชาติ โดยการศึกษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ข้อมูลส่วนตัวเลขและสถิติที่เกี่ยวข้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี และรายได้ของจังหวัดย้อนหลัง 5 ปี

1.2. การลงสำรวจพื้นที่ศึกษา

เป็นการสำรวจของลักษณะทางกายภาพและรูปแบบวิธีการทอเสื่อกกและรูปแบบลวดลายเสื่อกกในพื้นที่ บ้านเสม็ดงาม และ บ้านบางสระแก้ว จังหวัดจันทบุรี โดยพบว่า บ้านเสม็ดงามมีรูปแบบลาย 19 ลาย บ้านบางสระแก้วมีรูปแบบลาย 10 ลาย พบว่าทั้ง 2 พื้นที่มีลายที่ซ้ำกัน 4 ลาย สรุปลายเสื่อกกที่เกิดซ้ำกัน

ชื่อลาย	รูปแบบลาย
ลายน้ำไหล ,ลายเก้าอี้	
ลายฝนทิพย์ ,ลายไข่มุก,ลายสายฝน	
ลายไล่ปลาไหล ,ลายโกศล	
ลายพริกไทย ,ลายตาสาม	

ตารางที่ 2 แสดงการสรุปลายเสื่อกกที่เกิดซ้ำกัน

ที่มา : โดยจัดทำ

จากการสัมภาษณ์ คุณ สุรียา แก่นจันทร์ (หัวหน้ากลุ่มทำเสื่อกกสุรียา) ได้ความว่า จากการเลือกซื้อเสื่อกกจันทบุรี นักท่องเที่ยวมีความต้องการที่จะเลือกซื้อเสื่อประเภทเสื่อกกที่มีรูปแบบเฉพาะถิ่น รูปแบบลายที่ได้รับความนิยมคือ ลายพริกไทยหรือลายตาสามและโทนสีที่ได้รับความนิยมเป็นโทนสี ดำแดงและสีธรรมชาติ เห็นได้จากนักท่องเที่ยวมีความต้องการเพิ่มขึ้น

1.3. วิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดแนวทางในการพัฒนาโรงแรม

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูล และสัมภาษณ์เพื่อทำการวิเคราะห์ถึงรูปแบบที่เหมาะสมของโรงแรมในจังหวัดจันทบุรี ที่นำเอาลักษณะการขจัดลายของเสื่อกกมาออกแบบ ที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ตัดสินใจในการเลือกที่พัก

1.4. สรุปแนวทางในการพัฒนาโรงแรม

1.4.1. ทางการตลาด

ประกอบไปด้วย ลักษณะการบริหารของโรงแรม ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อโรงแรม เช่น ในเรื่องของการบริการ สถานที่ตั้ง สิ่งอำนวยความสะดวก และราคาของห้องพัก

1.4.2. ทางกายภาพ

ประกอบไปด้วย ลักษณะทางกายภาพของโรงแรม เช่น รูปแบบการออกแบบ ตกแต่งภายใน ภายนอกของโรงแรม

บทที่ 4

การประยุกต์ในงานออกแบบสถาปัตยกรรม

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและสถานการณ์การพัฒนาจังหวัด

1.1 ความเป็นมา

จังหวัดจันทบุรีเริ่มมีการตั้งเมืองครั้งแรกที่บริเวณหน้าเขาสระบาป ชนพื้นเมืองกลุ่มแรกที่เรียกว่า“ชาวชอง” เข้ามาตั้งรกรากในราวพุทธศตวรรษที่ 18 ซึ่งปัจจุบันผู้ที่สืบเชื้อสายชาวชองดั้งเดิมส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่บ้านคลองพลู อำเภอเขาคิชฌกูฏ ในปี พ.ศ. 2200 จึงได้ย้ายมาสร้างเมืองใหม่ที่บ้านลุ่ม ซึ่งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำจันทบุรี หลังจากที่กรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่า จันทบุรีเป็นเมืองที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเมื่อครั้งยังเป็นพระยาวชิรปราการได้นำกำลังพลตีฝ่าวงล้อมพม่าออกมาทางทิศตะวันออก และยึดเมืองจันทบุรีไว้เป็นเวลา 5 เดือน เพื่อเป็นแหล่งสะสมเสบียงอาหารและลิ้มพล ก่อนนำกำลังพลกลับไปกอบกู้กรุงศรีอยุธยาในปี พ.ศ. 2310 ต่อมา พ.ศ. 2436 ฝรั่งเศสได้เข้ามายึดครองเมืองจันทบุรีไว้จนถึง 11 ปี จนไทยต้องยอมยกดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงให้กับฝรั่งเศสเพื่อแลกเมืองจันทบุรีกลับคืนมา จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2476 ได้มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินขึ้นใหม่ เมืองจันทบุรีจึงมีฐานะเป็นจังหวัดจนถึงปัจจุบัน

1.2 ลักษณะทางกายภาพ

1.2.1 ที่ตั้ง

จังหวัดจันทบุรี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 12 – 13 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 101 - 102 องศาตะวันออก พื้นที่จังหวัด จำนวน 6,338 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,961,250 ไร่ คิดเป็นพื้นที่ร้อยละ 1.8 ของประเทศ

1.2.2 อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และสระแก้ว
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดตราดและอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดตราด และประเทศกัมพูชา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดระยอง และอ่าวไทย

แนวเขตติดต่อกับราชอาณาจักรกัมพูชาประมาณ ๘๖ กิโลเมตรและมีแนวชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๘๗ กิโลเมตร

1.3 ข้อมูลการปกครอง

การปกครอง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ 76 ตำบล 731 หมู่บ้าน 33 ชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 82 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 5 แห่ง เทศบาลตำบล 42 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 34 แห่ง

ตารางแสดงการปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.
1	เมืองจันทบุรี	11	98	1	3	7	4
2	ขลุง	12	90	-	1	6	5
3	ท่าใหม่	14	124	-	1	5	7
4	โป่งน้ำร้อน	5	47	-	-	4	2
5	มะขาม	6	59	-	-	7	-
6	แหลมสิงห์	7	65	-	-	2	4
7	สอยดาว	5	70	-	-	2	4
8	แก่งหางแมว	5	66	-	-	1	4
9	นายายอาม	6	67	-	-	3	4
10	เขาคิชฌกูฏ	5	45	-	-	5	-
รวม 100 อำเภอ		76	731	1	5	22	34

ตารางที่ 3 แสดงการปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี

1.3.1 ข้อมูลอำเภอเมือง

ที่ตั้งและอาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอท่าใหม่ อำเภอเขาคิชฌกูฏ และอำเภอ มะขาม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอมะขามและอำเภอขลุง
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอขลุงและอำเภอแหลมสิงห์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอท่าใหม่

ภาพที่ 48 แสดงแผนที่อำเภอเมือง

ที่มา: <https://th.wikipedia.org/wiki/>

การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอเมืองจันทบุรีแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 11 ตำบล 98 หมู่บ้าน ได้แก่

1.	ตลาด	-
2.	วัดใหม่	-
3.	คลองนารายณ์	14 หมู่บ้าน
4.	เกาะขวาง	9 หมู่บ้าน
5.	คมบาง	10 หมู่บ้าน
6.	ท่าช้าง	12 หมู่บ้าน
7.	จันทนิมิต	9 หมู่บ้าน
8.	บางกะจะ	10 หมู่บ้าน
9.	แสง	10 หมู่บ้าน
10.	หนองบัว	11 หมู่บ้าน
11.	พลับพลา	13 หมู่บ้าน

จากการศึกษา 11 ตำบล ผู้วิจัยพบว่า ตำบลหนองบัว บ้านเสม็ดงามมีการทำ
หัตถกรรมเสื่อกกอยู่ 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านการทอเสื่อจันทบูร หมู่บ้านเสม็ดงาม
2. กลุ่มสตรีทอเสื่อกกบ้านเสม็ดงาม หมู่ที่ 11

แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมในอำเภอเมือง ได้แก่

อาสนวิหารจันทบุรี

อาสนวิหารพระนางมารีอาปฏิสนธินิรมล จันทบุรี เป็นอาสนวิหารโรมันคาทอลิก
เก่าแก่ประจำเขตมิสซังจันทบุรีตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ ตำบลจันทนิมิต ถัดจาก
วัดไผ่ล้อมไปทางแยกขวา 2 กิโลเมตร มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวัดจันทร์ ตามหลักฐานในเอกสารได้
บันทึกไว้ว่าเริ่มสร้างโบสถ์ระหว่างปี พ.ศ. 2254-2285 โดยบาทหลวงชาวฝรั่งเศสและสัตบุรุษชาว

ญวนที่อาศัยอยู่ในเมืองจันทบุรีขณะนั้น และทำการปรับปรุงมาโดยตลอด ครั้งสุดท้ายได้บูรณะในปี พ.ศ. 2487-2528 ได้ชื่อว่าเป็นโบสถ์คาทอลิกที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีรูปทรงทางสถาปัตยกรรมแบบตะวันตกที่เรียกว่า ศิลปะกอทิก ตกแต่งด้วยกระจกสีติดผนัง เป็นภาพทางศาสนาคริสต์ที่สวยงามมาก

ภาพที่ 49 แสดงอาสนวิหารจันทบุรี

ที่มา: <https://th.wikipedia.org/wiki/>

ชุมชนริมน้ำจันทบูร

ชุมชนเก่าแก่ริมแม่น้ำจันทบุรีด้านตะวันตก ซึ่งเป็นชุมชนเก่าแก่ของชาวจีนและญวนอพยพตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น จึงเกิดการผสมผสานวัฒนธรรมที่แสดงให้เห็นชัดเจนจากสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ ศาสนสถานที่มีทั้งศาลเจ้า วัดญวน วัดไทยและโบสถ์คาทอลิกที่มีอยู่ภายในชุมชนและบริเวณใกล้เคียง ส่งผลให้อาคารบ้านเรือนภายในชุมชน มีศิลปะ

สถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ จากอิทธิพลจากช่างจีน ญี่ปุ่น และยังมีอาคารที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตกในสมัยโลเนียลกระจายอยู่ทั่วไปภายในชุมชน

ภาพที่ 50 แสดงชุมชนริมน้ำจันทบูร

ที่มา: <https://th.wikipedia.org/wiki/>

อุต้อเรือสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

เชื่อว่าเป็นสถานที่ซึ่งสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชใช้เป็นที่พักเรือรบเมื่อครั้งเตรียมยกทัพไปตีพม่าเพื่อกู้เอกราชชาติไทยเมื่อปี พ.ศ. 2310 โดยทางหลวงโบราณคดีได้นำ กองโบราณคดี กรมศิลปากร ได้ทำการขุดค้นซากเรือและตรวจสอบชั้นดินทางโบราณคดี พบส่วนประกอบต่าง ๆ ของเรือโบราณและสันนิษฐานว่า น่าจะเป็นเรือสำเภาจีนแบบฝูเจี้ยนขนาดเล็ก มีใบสามเถา ใช้หางเสือเรือ ขนาดเรือยาว 24 เมตร กว้าง 5 เมตร และบริเวณรอบ ๆ มีแอ่งน้ำรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอยู่ตามริมฝั่งอ่าว ลักษณะคล้ายอุต้อเรืออยู่หลายแห่ง การเดินทางอุต้อเรือสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีนี้ใช้เส้นทางเดียวกับทางไปหมู่บ้านเสม็ดงาม เลยไปวัดเสม็ดงาม เลี้ยวขวาตรงป้ายบอกทางเข้าไปอีกประมาณ 1 กิโลเมตรก็จะถึงอุต้อเรือสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี

ภาพที่ 51 แสดงอุ้งต่อเรือสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ที่มา: <https://th.wikipedia.org/wiki/>

ค่ายเนินวง

เป็นโบราณสถานอันเก่าแก่ที่สำคัญแห่งหนึ่ง ตั้งอยู่ที่บ้านเนินวง ตำบลบางกะจะ ห่างจากตัวเมืองไปตามถนนท่าแฉลบประมาณ 7 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามทางแยกอีก 400 เมตร ถูกสร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2377 ในรัชสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวซึ่งได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างค่ายที่บ้านเนินวง อำเภอท่าใหม่ (ปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอเมืองจันทบุรี) เพื่อใช้เป็นที่มั่นต่อสู้กับญวน ต่อมาบ้อมนี้ชำรุดทรุดโทรมไปมาก ปี พ.ศ. 2516 จึงได้มีการบูรณะตัวบ้อมและประตูค่ายทางด้านทิศตะวันออกใหม่ เมื่อขึ้นไปยืนอยู่ตรงบ้อมและมองออกไปจะสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของท้องทะเลได้อย่างชัดเจน สองฟากของตัวบ้อมเป็นกำแพงวัด ปัจจุบันทางกรมศิลปากรได้นำป็นโบราณมาตั้งแสดงไว้โดยหันกระบอกปืนสู่ทะเลอย่างเตรียมพร้อม ส่วนภายในบริเวณค่ายซึ่งปัจจุบันกลายเป็นสวนยางและสวนผลไม้ยังมีวัดที่สำคัญอีกวัดหนึ่งที่สร้างขึ้นมาพร้อมค่ายแห่งนี้คือ วัดโยธานิมิต นอกจากนี้ยังมีพิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์การพาณิชย์นาวีตั้งอยู่ มีการจัดแสดงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การเดินเรือ การค้าทางทะเล แสดงการสำรวจการขุดค้นพบโบราณคดีใต้น้ำ และแสดงเครื่องถ้วยชามสังคโลกที่ได้จากซากเรือโบราณที่จมในอ่าวไทย

ภาพที่ 52 แสดงค่ายเนินวง

ที่มา: <https://th.wikipedia.org/wiki/>

1.4 ประเด็นการพัฒนาจังหวัดจันทบุรี

จังหวัดจันทบุรี (แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี ฉบับบททวนที่ พ.ศ.2561-2565) มีประเด็นการพัฒนาประกอบไปด้วยทั้งหมด ๖ ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการทั้งในและต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ : 1. สินค้าเกษตรได้รับการพัฒนาคุณภาพ ตามระบบ GAP และมาตรฐานอื่นๆ ให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคสามารถแข่งขันในตลาดภายในและต่างประเทศได้

2. เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้มั่นคงและยั่งยืน

3. สินค้าเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

4. สินค้าเกษตรมีช่องทางและส่วนแบ่งการตลาดเพิ่มขึ้น

- ตัวชี้วัด :**
1. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้น
 2. มูลค่าการจำหน่ายสินค้าเกษตรเป้าหมายของกลุ่มจังหวัดฯ เพิ่มขึ้น

ประเด็นการพัฒนาคำที่ 2 ยกระดับมาตรฐานการผลิตและการตลาดของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

- วัตถุประสงค์ :**
1. ยอดการจำหน่ายอัญมณีและเครื่องประดับเพิ่มสูงขึ้นเป็นที่นิยมทั้งในและต่างประเทศ
 2. ช่างฝีมืออัญมณีและเครื่องประดับมีความสามารถในการผลิตอย่างเพียงพอ
 3. ผู้ซื้อเชื่อมั่นในคุณภาพและราคาอัญมณี/พลอยจันทน์ ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสามารถตรวจสอบด้วยเครื่องมือที่ทันสมัยในระดับสากลที่เชื่อถือได้

- ตัวชี้วัด :**
1. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น

ประเด็นการพัฒนาคำที่ 3 อำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว รวมทั้งจัดเตรียมระบบโครงข่ายบริการพื้นฐานบริเวณเขตเศรษฐกิจชายแดนให้ได้มาตรฐานรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าชายแดนสู่ประชาคมอาเซียน

- วัตถุประสงค์ :**
1. พื้นที่ชายแดนมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานสามารถรองรับการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน
 2. พันธมิตรด้านการค้าการลงทุนชายแดนเพิ่มมากขึ้น

- ตัวชี้วัด :**
1. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาขายส่งขายปลีกของจังหวัดเพิ่มขึ้น
 2. มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น

ประเด็นการพัฒนาคำที่ 4 เสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงเกษตร และการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้ได้มาตรฐานในระดับนานาชาติ และเชื่อมโยงประเทศกลุ่มอาเซียน

- วัตถุประสงค์ :**
1. แหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพ มาตรฐาน รองรับนักท่องเที่ยวทุกเพศ ทุกวัย และทุกสถานภาพ (Tourism for All)

2. ภูมิปัญญาและวิถีชุมชนแต่ละพื้นที่ช่วยขับเคลื่อนธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและก่อให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงในจังหวัด
3. โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกได้มาตรฐานและปลอดภัยรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
4. ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเชิงรุก โดยทำกิจกรรมการตลาดที่ตรงกับกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ
5. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ตัวชี้วัด :

1. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
2. สัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวกระจายลงสู่พื้นที่ชุมชนอย่างทั่วถึง

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 พัฒนาและยกระดับคุณภาพด้านการศึกษา พัฒนาอาชีพ บริการสุขภาพ และมีความมั่นคงปลอดภัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนให้สามารถดำเนินวิถีชีวิตได้อย่างเกื้อกูลกันและยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ :

1. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานและสามารถดำรงตนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ประชาชนมีอาชีพและรายได้จากการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรในพื้นที่และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการ มีตลาดรองรับ
3. ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดีมีพฤติกรรมและสุขภาพที่เหมาะสม
4. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีความเสมอภาค เท่าเทียมกันทางสังคมและมีความปลอดภัย

ตัวชี้วัด :

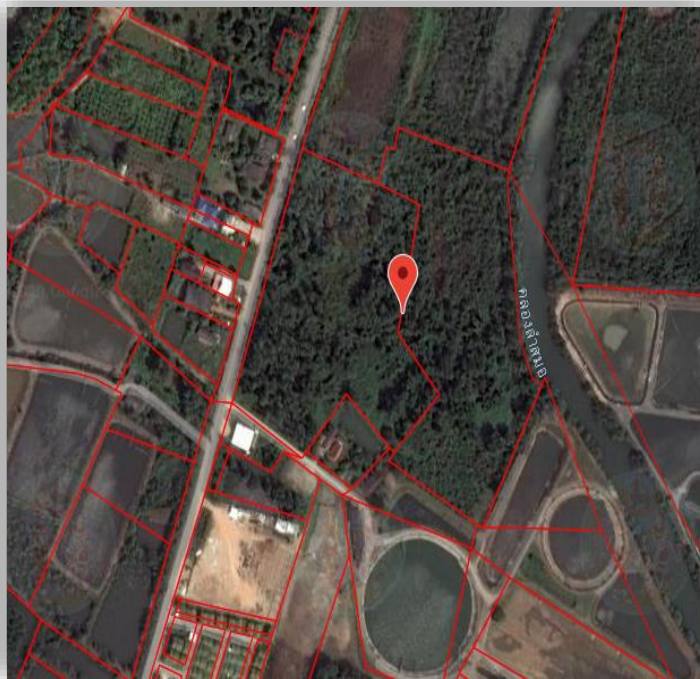
1. สถานพยาบาลได้รับรองคุณภาพ HA เพิ่มขึ้น
2. เด็กและวัยแรงงานมีความรู้และทักษะเป็นไปตามความต้องการของตลาด

2. การเลือกและวิเคราะห์ที่ตั้ง

2.2 Site Analysis

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกทำเลที่ตั้งโครงการ

Location A ตั้งอยู่ในบริเวณชุมชน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมเป็นจำนวนมาก ตั้งอยู่บริเวณบ้านเสม็ดงาม เป็นพื้นที่ใกล้คลองลำสมอ

ภาพที่ 53 แสดง Location A

ที่มา: กรมที่ดินรูปแบบแปลงที่ดิน

Location B ตั้งอยู่ในบริเวณชุมชน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ติดคลอง
เสม็ดงาม

ภาพที่ 54 แสดง Location B

ที่มา: กรมที่ดินรูปแบบแปลงที่ดิน

Location C พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ไกลจากถนนเส้นทางหลัก

ภาพที่ 55 แสดง Location C

ที่มา: กรมที่ดินรูปแบบแปลงที่ดิน

ตารางการให้คะแนนพิจารณาทำเลที่ตั้งโครงการ

เกณฑ์ในการพิจารณา	Location A	Location B	Location C
1. ใกล้แหล่งน้ำ 500 เมตร	✓	✓	✓
2. ใกล้ถนนทางหลวง 3348	✓	✓	
3. ใกล้ระบบขนส่งคมนาคม 10 กม.	✓		
4. ใกล้ศูนย์การค้า 10 กม.	✓		
5. ใกล้แหล่งหัตถกรรมทอเสื่อกก 2 ม.	✓	✓	✓
6. ใกล้แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 10 กม.	✓	✓	✓
7. ใกล้แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ 10 กม.		✓	✓
8. มุมมองวิวดีเห็นเขา	✓		
9. มุมมองเห็นแหล่งน้ำธรรมชาติ	✓	✓	✓
10. ความพร้อมด้านสาธารณูปโภค	✓	✓	✓
รวม	9	7	6

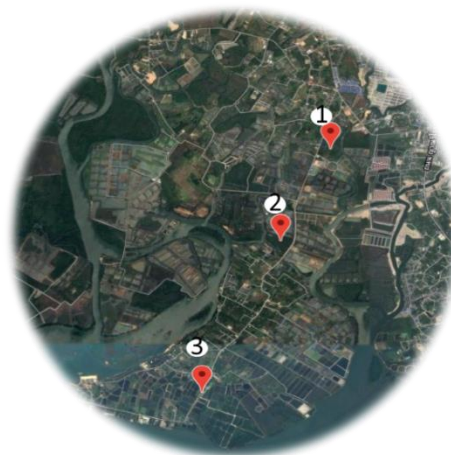
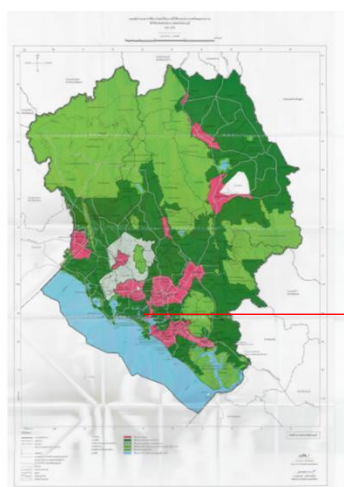
ตารางที่ 4 แสดงตารางการให้คะแนนพิจารณาทำเลที่ตั้งโครงการ

ที่มา: โดยผู้จัดทำ

การเปรียบเทียบทำเลที่ตั้งโครงการ

บริเวณตำบลบ้านเสม็ดงาม

ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม อยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 11 กิโลเมตร

สรุปสถานที่ตั้งโครงการ

บ้านเสม็ดงาม เนื่องจากตรงตามเกณฑ์พิจารณา ทั้งด้านกายภาพ เป็นบริเวณที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ อยู่ในที่ไม่มีน้ำหลาก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรซึ่งสภาพแวดล้อมโดยรอบพื้นที่อยู่ใกล้ชุมชน พืชพรรณ,สภาพทั่วไปของพื้นที่ส่วนใหญ่ของพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เต็มไปด้วยต้นไม้เดิม

ที่ตั้งโครงการ site 1

มุมมองเข้า Site 1

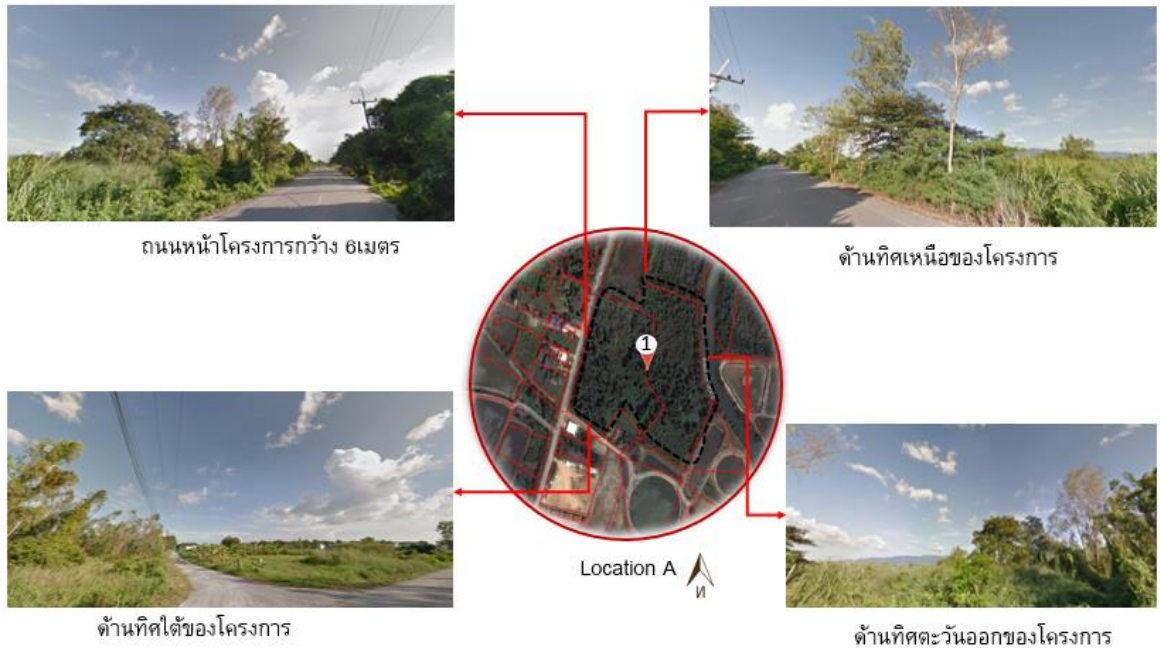

ภาพที่ 57 แสดงมุมมองทางเข้าที่ตั้ง Site 1

ที่มา : กรมที่ดินรูปแบบแปลงที่ดิน

ที่ตั้ง : บริเวณถนนบ้านเสม็ดงาม บริเวณนี้ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้คลองลำสมอ มีความเป็นส่วนตัวมาก มีความสมบูรณ์ของพืชพรรณ ห่างจากถนนเส้นหลักประมาณ 641 เมตร เนื้อที่ 16,000 ตารางเมตร หรือประมาณ 10 ไร่ เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย

บริบท :	ทิศเหนือ	ติดกับพื้นที่ว่าง
	ทิศใต้	ติดกับพื้นที่ส่วนบุคคล
	ทิศตะวันออก	ติดกับคลองลำสมอ
	ทิศตะวันตก	ติดกับถนนบ้านเสม็ดงาม

ภาพที่ 58 แสดงพื้นที่ตั้งโครงการ Site 1

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

ที่ตั้งโครงการ site 2

มุมมองเข้า Site 2

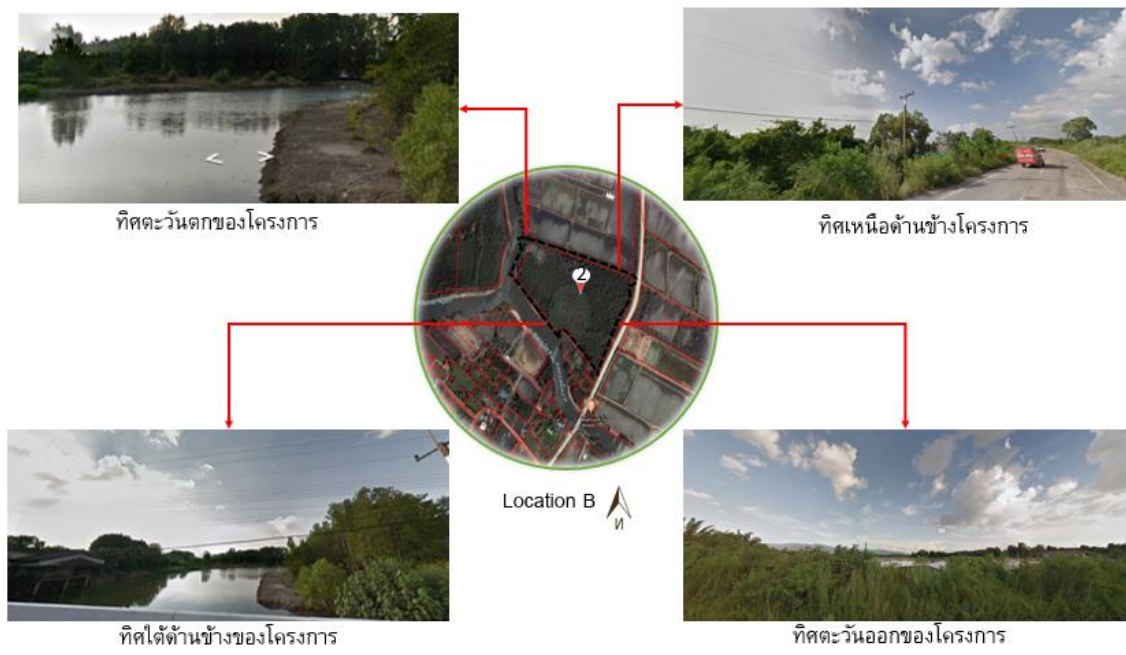

ภาพที่ 59 แสดงมุมมองทางเข้าที่ตั้ง Site 2

ที่มา : กรมที่ดินรูปแบบแปลงที่ดิน

ที่ตั้ง : บริเวณถนนบ้านเสม็ดงาม บริเวณนี้ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้คลองเสม็ดงาม มีความเป็นส่วนตัวมาก มีความสมบูรณ์ของพืชพรรณ ห่างจากถนนเส้นหลักประมาณ 2,160 เมตร เนื้อที่โครงการ 51,200 ตารางเมตร ประมาณ 32 ไร่ เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย

บริบท :	ทิศเหนือ	ติดกับพื้นที่ว่าง
	ทิศใต้	ติดกับคลองเสม็ดงาม
	ทิศตะวันออก	ติดกับถนนบ้านเสม็ดงาม
	ทิศตะวันตก	ติดกับคลองเสม็ดงาม

ภาพที่ 60 แสดงพื้นที่ตั้งโครงการ Site 2

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

ที่ตั้งโครงการ site 3

มุมมองเข้า Site 3

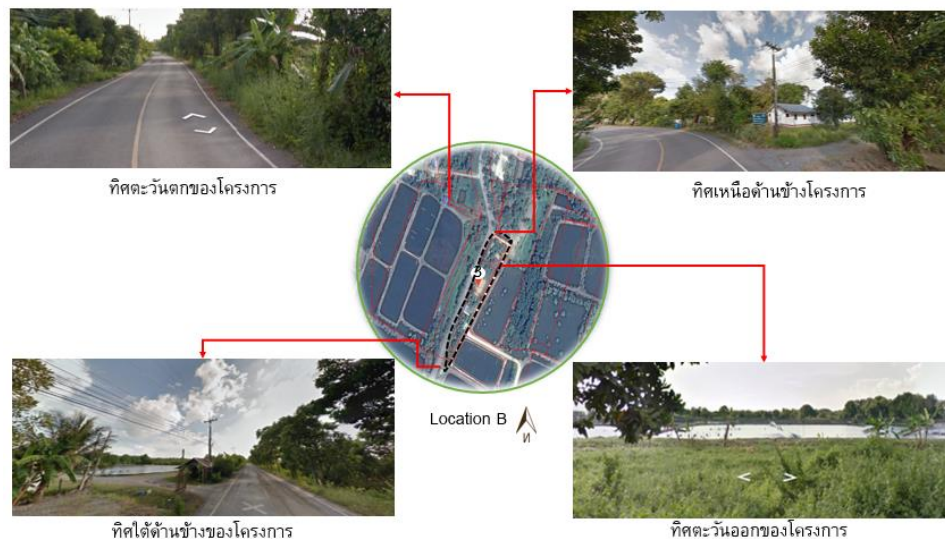
ภาพที่ 61 แสดงมุมมองทางเข้าที่ตั้ง Site 3

ที่มา : กรมที่ดินรูปแบบแปลงที่ดิน

ที่ตั้ง : บริเวณถนนบ้านเสม็ดงาม บริเวณนี้ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้คลองลำสมอ มีความเป็นส่วนตัวมาก มีความสมบูรณ์ของพืชพรรณ ห่างจากถนนเส้นหลักประมาณ 641 เมตร เนื้อที่ 64,000 ตารางเมตร หรือประมาณ 40 ไร่ เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย

บริบท :

ทิศเหนือ	ติดกับพื้นที่ว่าง
ทิศใต้	ติดกับพื้นที่ส่วนบุคคล
ทิศตะวันออก	ติดกับคลองลำสมอ
ทิศตะวันตก	ติดกับถนนบ้านเสม็ดงาม

ภาพประกอบที่ 62 แสดงพื้นที่ตั้งโครงการ Site 3

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

ตารางการให้คะแนนพิจารณาทำเลที่ตั้งโครงการ

เกณฑ์ในการพิจารณา	Location A	Location B	Location C
1. ใกล้แหล่งน้ำ 500 เมตร	✓	✓	✓
2. ใกล้ถนนทางหลวง 3348	✓	✓	
3. ใกล้ระบบขนส่งคมนาคม 10 กม.	✓		
4. ใกล้ศูนย์การค้า 10 กม.	✓		
5. ใกล้แหล่งหัตถกรรมทอเสื่อกก 2 ม.	✓	✓	✓
6. ใกล้แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 10 กม.	✓	✓	✓
7. ใกล้แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ 10 กม.		✓	✓
8. มุมมองวิวดีเห็นเขา	✓		
9. มุมมองเห็นแหล่งน้ำธรรมชาติ	✓	✓	✓
10. ความพร้อมด้านสาธารณูปโภค	✓	✓	✓
รวม	9	7	6

3. การกำหนดโปรแกรม

3.1 ลักษณะโครงการและกิจกรรมโครงการ

โครงการโรงแรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน จังหวัดจันทบุรี เป็นโครงการที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงหัตถกรรมและสถานที่ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ในบริเวณชุมชน จะได้รับความรู้กับกิจกรรมต่างๆจากโครงการ

1.) ที่พัก

พื้นที่ใช้สอยและรูปแบบอาคารที่เข้ากับลักษณะภูมิอากาศโดยรอบ และวัฒนธรรมของชุมชน มีขนาดห้องพักที่เหมาะสมต่อผู้ใช้และกิจกรรม ซึ่งจะประกอบไปด้วย

- ห้องพับบแบบที่ 1 24 ห้อง พื้นที่รวม 65 ตรม.
- ห้องพับบแบบที่ 2 5 ห้อง พื้นที่รวม 150 ตรม.
- ห้องพับบแบบที่ 3 7 ห้อง พื้นที่รวม 250 ตรม.

2.) การแสดงวิถีชีวิต

- กิจกรรมทอเสื่อกก

ขั้นตอนและวิธีทำทอเสื่อกก

เครื่องใช้และอุปกรณ์ในการทอเสื่อ

- ฟืม คือ เครื่องมือที่กระทบเส้นกกให้แน่น ยาวเท่ากับความกว้างของผืนเสื่อที่ทอประกอบด้วยช่องฟืมและรูฟืมสลับกันไปทั้งสองด้าน
- ไม้ส่งเส้นกก หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า “ไม้พุ่ง” ทำด้วยไม้ยาวพอที่จะส่งเส้นกกได้ตลอดความกว้างของผืนเสื่อ ปลายเรียวเหมือนปากกาสำหรับพันเส้นกก เพื่อในขณะที่ส่งเส้นกก เมื่อชักไม้พุ่งกลับมาเส้นกกจะได้ไม่กลับตามออกมา
- ไม้ทำคาน ต้องใช้ ๔ ท่อน แบ่งออกเป็น ท่อนใหญ่ ๒ ท่อน ใช้ผูกติดกับเสาหลักเป็นคานเรียกว่า “คานตาย” ส่วนคานอีก ๒ ท่อน ใช้สำหรับผูกมัดเส้นเอ็นปอ สามารถเลื่อนเข้า-ออกได้ เรียกว่า “คานเป็น”
- เกลียวเร่ง ใช้สำหรับผูกมัดระหว่างคานเป็นคานตาย เพื่อหมุนเกลียวเร่งเข้าหากันให้เส้นเอ็นซึ่งนั้นมีความตึงอยู่เสมอ (อาจใช้เชือกแทนก็ได้)
- ไม้รองคาน เรียกว่า “ไม้ตุ้กตา” มีจำนวน ๔ อัน
- ไม้ขัดเอ็น ใช้ไม้ไผ่เหลาให้บางพอประมาณ กว้างประมาณ ๒ ซม. ยาวตามความเหมาะสม ใช้สำหรับขัดเส้นเอ็นก่อนที่จะส่งเส้นกกเส้นแรกและเส้นต่อไป จำนวนด้านละ ๒ อัน
- เทียน, ขี้ผึ้ง สำหรับทาเอ็นเพื่อให้เกิดการลื่นของเส้นเอ็น เป็นการเบาแรงในการกระทบ

วิธีทำทอเสื่อกก

- การทอเสื่อ การทอนี้ต้องใช้ ๒ คนด้วยกัน คนหนึ่งเป็นคนกระทบ อีกคนหนึ่งเป็นคนพุ่งเส้นกก

3.2 การกำหนดองค์ประกอบโครงการ

โครงการโรงแรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน จังหวัดจันทบุรี เป็นโครงการที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสถานที่ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมในบริเวณชุมชน จะได้รับความรู้กับกิจกรรมต่างๆจากโครงการ 2 ส่วน

1. องค์ประกอบหลักของโครงการ

ส่วนห้องพัก

ส่วนห้องพักเป็นองค์ประกอบหลักของโครงการ เน้นความเป็นส่วนตัวและเงียบสงบของผู้เข้าใช้โครงการ พื้นที่ใช้สอยและรูปแบบอาคารที่เข้ากับสภาพแวดล้อมอย่างเป็นธรรมชาติ มีขนาดห้องพักที่เหมาะสมต่อผู้ใช้และกิจกรรม

2. องค์ประกอบรองของโครงการ

ส่วนกิจกรรมเป็นองค์ประกอบรองของโครงการ เน้นผู้เข้าใช้โครงการศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิต ชื่นชมสภาพแวดล้อมและทักษะสำหรับการทำกิจกรรม ซึ่งจะประกอบด้วยส่วนบริการด้านกิจกรรม

ส่วนกิจกรรมเป็นองค์ประกอบรองของโครงการ เน้นผู้เข้าใช้โครงการศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิต ชื่นชมสภาพแวดล้อมและทักษะสำหรับการทำกิจกรรมท้อเสือกก ซึ่งจะประกอบด้วย

ส่วนแสดงวิถีชีวิตการท้อเสือกก

ส่วนนี้ เป็นที่ส่งเสริมโครงการ ซึ่งสำคัญต่อโครงการ แต่ไม่เท่าองค์ประกอบหลัก เป็นส่วนเข้ามารองรับกิจกรรมขององค์ประกอบหลัก

1.) ส่วนสาธารณะ

เป็นส่วนเชื่อมองค์ประกอบต่างๆของโครงการเข้าด้วยกัน อีกทั้งเป็นจุดผ่านหลักของโครงการก่อนที่จะเข้าสู่ส่วนต่างๆของโครงการ ซึ่งเน้นบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติเหมาะแก่การเข้าพัก เพื่อให้สามารถควบคุมและง่ายต่อการจำแนกประเภทกลุ่มผู้ใช้โครงการ

- โถงต้อนรับ
- ลานอเนกประสงค์
- พื้นที่สีเขียว
- ส่วนพักคอย
- สระน้ำ
- ห้องนำชาย-หญิง

- ส่วนบริการกิจกรรม

2.) ส่วนสนับสนุน

เป็นส่วนที่เสริม ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนกลางที่มีการบริการ เช่น ส่วนร้านค้า ร้านอาหาร และสปา เป็นส่วนสำหรับดึงดูดผู้เข้าพักในโครงการและบุคคลภายนอกให้เข้ามาใช้ในโครงการเพิ่มมากขึ้น

- ส่วนร้านอาหาร

- ส่วนสปา

- ส่วนร้านค้า

3.) ส่วนบริหาร

เป็นส่วนพื้นที่ของกลุ่มผู้ทำหน้าที่บริหารโครงการ ได้แก่กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มพนักงาน โดยส่วนพื้นที่นี้จะแยกออกมาเป็นอีกส่วนขององค์ประกอบต่างๆของโครงการโดยมีทางเข้าอีกส่วนหนึ่งเพื่ออำนวยความสะดวกประเภทผู้ใช้โครงการ

4.) ส่วนบริการ

เป็นส่วนที่มีความสำคัญกับโครงการเนื่องจากเป็นส่วนที่ดูแลบำรุงรักษาอาคารและควบคุมงานระบบทุกประเภทของแต่ละองค์ประกอบโครงการ ดังนั้นส่วนบริการอาคารต้องมีเส้นทางบริการอาคารที่สามารถเข้าถึงได้ทุกองค์ประกอบที่สำคัญ โดยไม่รวมใช้กับเส้นทางหลักและเส้นทางรองของโครงการ และไม่ผ่านส่วนสาธารณะของโครงการ เพื่อแยกประเภทผู้ใช้โครงการให้ชัดเจน

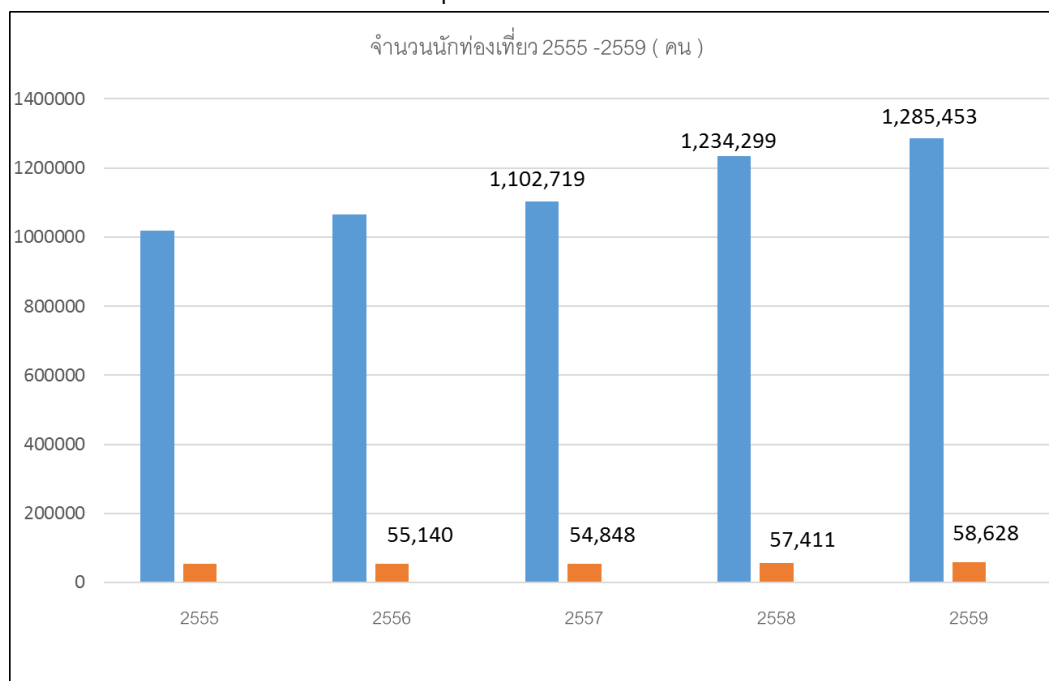
5.) ส่วนจอดรถ

ส่วนที่จอดรถของโครงการ ต้องสามารถเชื่อมต่อกับทางเข้าหลักของโครงการได้ และสามารถเข้าถึงส่วนบริการอาคารโดยง่าย เพื่ออำนวยความสะดวกขนถ่ายสินค้า และการให้บริการอาคารด้านต่างๆ โดยแยกออกจากเส้นทางหลักของโครงการให้ชัดเจน

3.3 การวิเคราะห์ผู้ใช้สอย

สรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ จังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2555- 2559

ตารางจำนวนนักท่องเที่ยวจันทบุรี

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจันทบุรี

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดจันทบุรี

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบจำนวนบุคลากรต่อห้องพัก

รายการ	2555	2556	2557	2558	2559
จำนวนนักท่องเที่ยว	1,072,348	1,119,411	1,157,567	1,291,701	1,344,081
ชาวไทย	1,018,905	1,064,307	1,102,719	1,234,299	1,285,453
ชาวต่างประเทศ	53,443	55,104	54,848	57,411	58,628
ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของ นักท่องเที่ยว (คน)	2.3	2.34	2.26	2.12	2.11
ชาวไทย	2.3	2.35	2.26	2.12	2.11
ชาวต่างชาติ	2.1	2.09	2.13	2.15	2.13

ตารางที่ 6 แสดงเปรียบเทียบจำนวนบุคลากรต่อห้องพัก

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดจันทบุรี

สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรี 1,344,081 คนต่อปี

จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด x นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ x เวลาพัก (วัน) / จำนวนวัน /ปี =จำนวน
นักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว $1,344,081 \times 3\% \times 2.11 = 365 = 222$ คน

ต้องการให้โครงการรองรับนักท่องเที่ยว 15% $222 \times 15\% \times 100 = 33$ คนต่อวัน

กลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวโดยประมาณ 33 คนต่อวัน

3.3.1 จำนวนนักท่องเที่ยวในโครงการ

โครงการมีห้องพัก ทั้งหมด 36 ห้อง ประกอบด้วย

- ห้องพับบนแบบที่ 1 24 ห้อง
- ห้องพับบนแบบที่ 2 5 ห้อง
- ห้องพับบนแบบที่ 3 7 ห้อง

4. กระบวนการพัฒนาแบบ

การขึ้นรูปแบบการสานแบบการขัด โดยการขึ้นแบบลวดลายสีออกของจังหวัดจันทบุรี เพื่อนำเสนอเป็นทางเลือกก่อนที่จะนำมาศึกษาออกแบบตามกระบวนการออกแบบในภาคการออกแบบ

4.1 รูปแบบการทดลองลายสีออกจันทบุรี

1. ลายจันทบุรี

เพื่อทำการทดลองโดยการสานแบบการขัดสลับขึ้นลงสลับกันทำให้เกิดลาย โดยการเกิดลายนั้นต้องใช้เส้นกก 2 สี เพื่อให้มองเห็นเป็นลายที่ต้องการ

วิธีการขึ้นลาย

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลับกับสีเขียว 3 เส้น
- สลับสีขาวกับสีเขียว 1 เส้น
- ใส่กกสีขาวสลับกับสีเขียว 3 เส้น ทำซ้ำแบบเดิม

ภาพที่ 63 แสดงหุ่นจำลองลายจันทบุรี

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

2. ลายสามตา

เพื่อทำการทดลองโดยการสานแบบการขัดสลับขึ้นลงสลับกันทำให้เกิดลาย โดยการเกิดลายนั้นต้องใช้เส้นกก 2 สี เพื่อให้มองเห็นเป็นลายที่ต้องการ

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กกสีขาวสลับกับสีเขียว 10 เส้น
- สลับใส่กกสีเขียวสลับกับขาว 10 เส้น
- สลับใส่กกสีขาวสลับกับสีเขียว 10 เส้น ทำซ้ำแบบเดิม

ภาพที่ 64 แสดงหุ่นจำลองลายสามตา

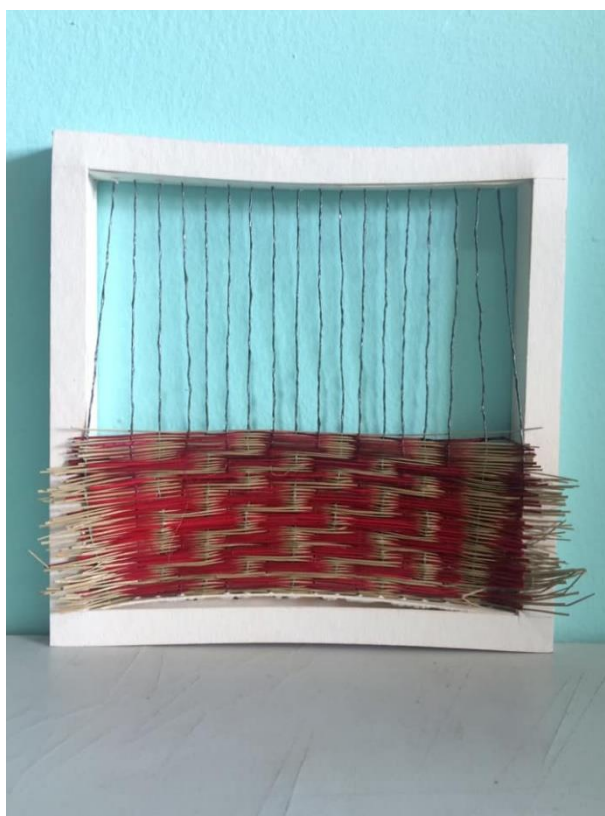
ที่มา : โดยผู้จัดทำ

3. ลายน้ำไหล

เพื่อทำการทดลองโดยการสานแบบการขัดสลับขึ้นลงสลับกันทำให้เกิดลาย โดยการเกิดลายนั้นต้องใช้เส้นกก 2 สี เพื่อให้มองเห็นเป็นลายที่ต้องการ

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นถี่และห่างตามแบบ
- ใส่กสิขาวสลับสีแดง 3 เส้น
- ใส่กสิแวงสลับสีขาว 12 เส้น
- ทำสลับกันจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 65 แสดงหุ่นจำลองลายน้ำไหล

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

4. ลายสายฝน

เพื่อทำการทดลองโดยการสานแบบการขัดสลับขึ้นลงสลับกันทำให้เกิดลาย โดยการเกิดลายนั้นต้องใช้เส้นก 2 สี เพื่อให้มองเห็นเป็นลายที่ต้องการ

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กสีขาว 1 เส้น ใส่กสลับสีแดง 30 เส้น
- สลับใส่กสีขาว 1 เส้น ใส่กสลับสีแดง 30 เส้น
- สลับใส่กสีขาว 1 เส้น ใส่กสลับสีแดง 30 เส้น
- สลับกันจนครบที่ต้องการ

ภาพที่ 66 แสดงหุ่นจำลองลายสายฝน

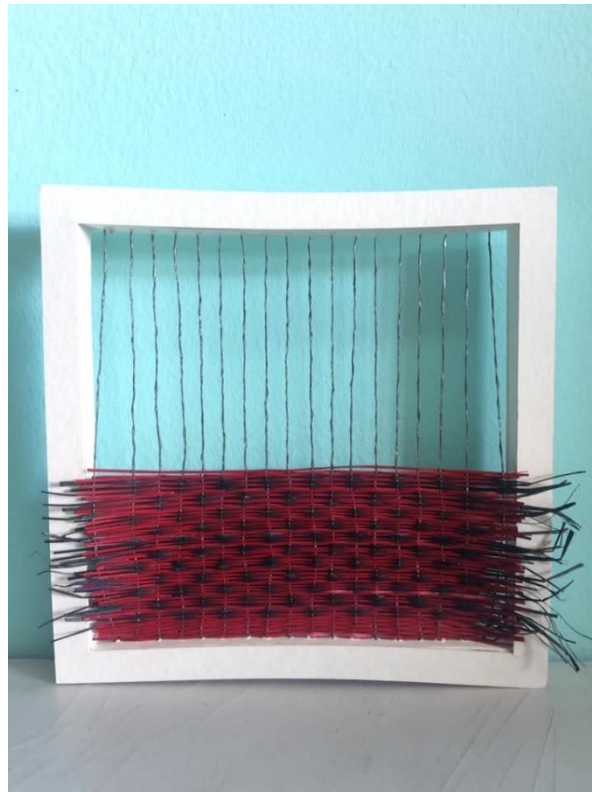
ที่มา : โดยผู้จัดทำ

5. ลายสามตา

เพื่อทำการทดลองโดยการสานแบบการขัดสลับขึ้นลงสลับกันทำให้เกิดลาย โดยการเกิดลายนั้นต้องใช้เส้นก 2 สี เพื่อให้ทำให้องเห็นเป็นลายที่ต้องการ

วิธีการทอ

- วางเส้นเอ็นตามแนว
- ใส่กสีแดงสลับกับสีดำ 3 เส้น
- สลับใส่กสีดำสลับกับสีแดง 3 เส้น
- สลับใส่กสีแดงสลับกับสีดำ 3 เส้น ทำซ้ำแบบเดิม

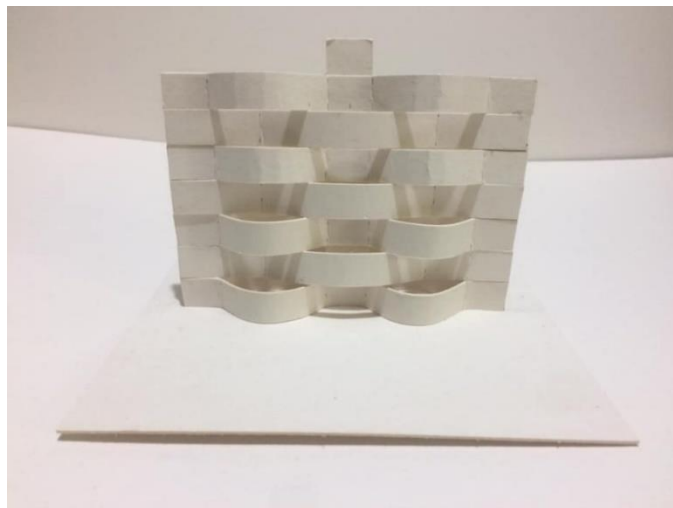

ภาพที่ 67 แสดงหุ่นจำลองลายสามตา

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

4.2 ทดลองการขึ้นลายขัด

การศึกษาการขึ้นลายโดยการนำการสานแบบการขัดมาขึ้นเป็น โมเดล 3 มิติ โดยกระบวนการศึกษาการออกแบบการสานเป็นทรงอาคารหรือตัวเปลือกอาคาร

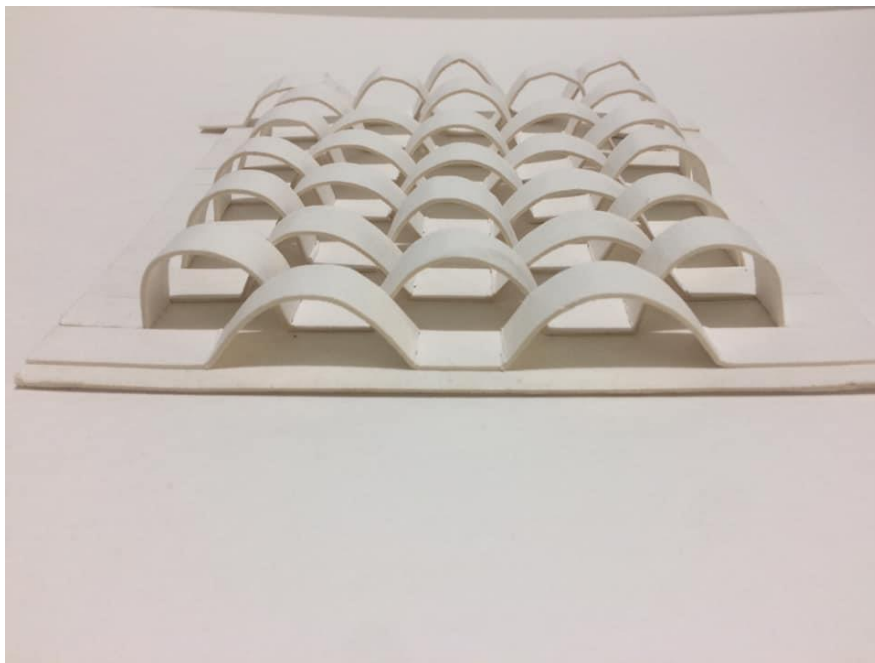

ภาพที่ 68 แสดงหุ่นจำลองการสานแนวตั้ง

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

การศึกษาการขึ้นลายโดยการนำการสานแบบการขัดมาขึ้นเป็น โมเดล 3 มิติ โดย
กระบวนการศึกษาการออกแบบการสานเป็นทรงอาคารหรือตัวเปลือกอาคาร

ภาพที่ 69 แสดงหุ่นจำลองการสานแนวนอน

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

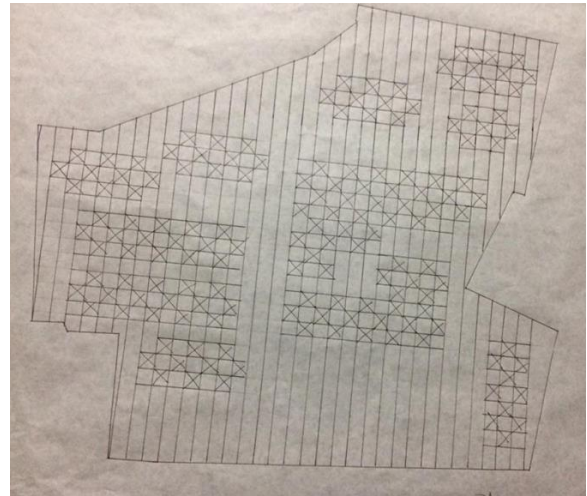
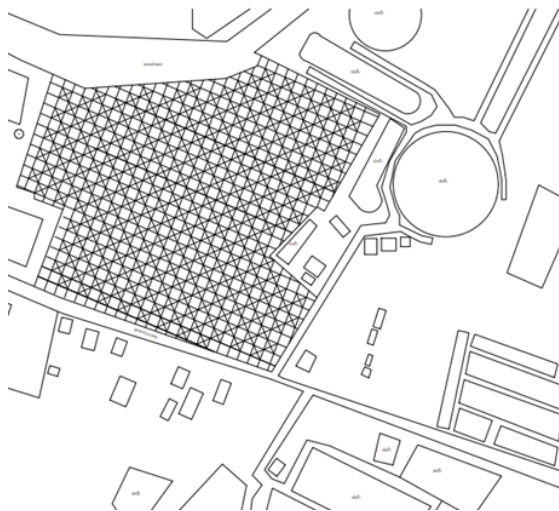

ภาพที่ 69 แสดงหุ่นจำลองการสาน

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

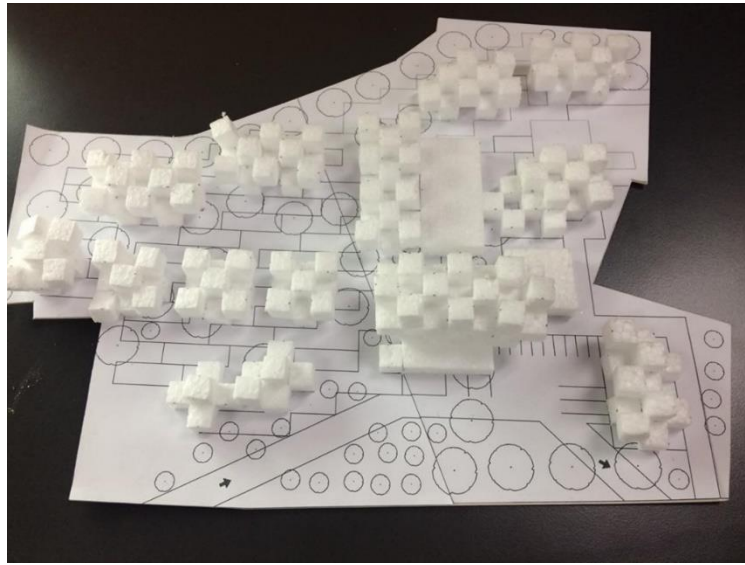
4.3 ทดลองการวางผัง

กระบวนการวางผังอาคารแบบลายจันทบุรี ซึ่งกระบวนการวางผังแบบลายจันทบุรี ทำให้เกิดระบบกริดเสาต้วอาคาร ซึ่งได้มาจากการวางแบบลายจันทบุรี

ภาพที่ 70 การวางผังแบบลายจันทบุรี

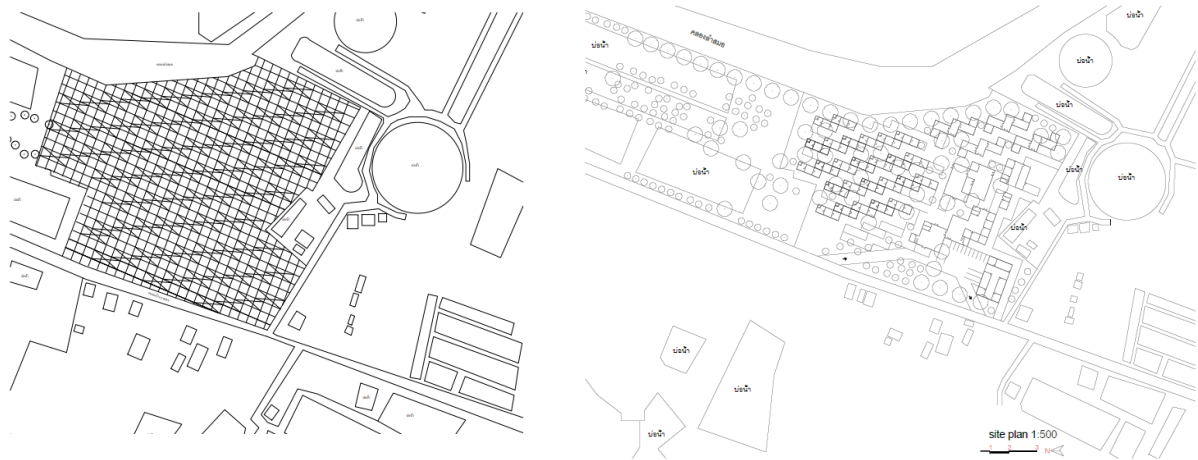
ที่มา : โดยผู้จัดทำ

ภาพที่ 71 แสดงหุ่นจำลอง

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

กระบวนการวางผังอาคารแบบลายน้ำไหล ซึ่งกระบวนการวางผังแบบลายน้ำไหล ทำให้เกิดระบบกริดเสาต้วอาคาร ซึ่งได้มาจากการวางแบบน้ำไหล

ภาพที่ 72 การวางผังแบบลายน้ำไหล

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

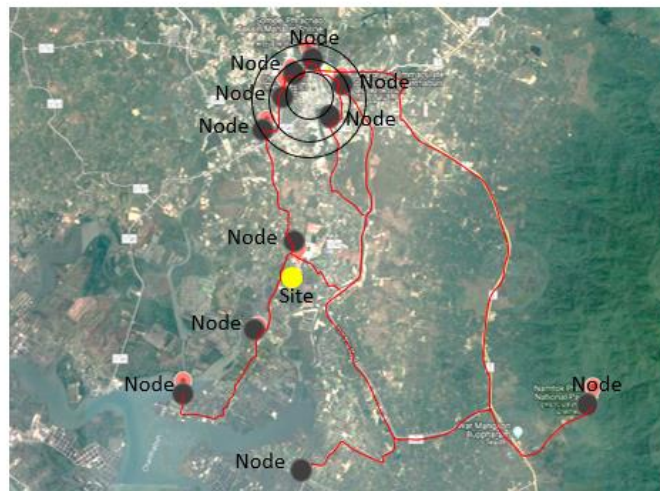

ภาพที่ 73 แสดงหุ่นจำลอง

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

5.ขั้นตอนการออกแบบ

5.1. วิเคราะห์พื้นที่ตั้งเพื่อใช้ในการออกแบบ

ภาพที่ 74 แสดงภาพวิเคราะห์พื้นที่

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

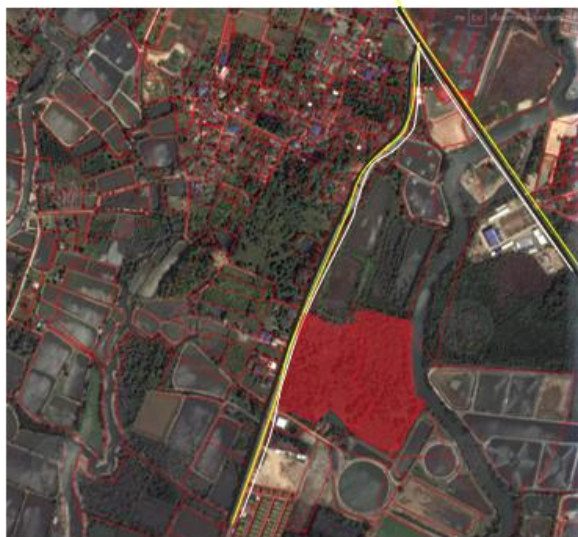

ที่ตั้ง : บริเวณถนนบ้านเสม็ดงาม บริเวณนี้ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้คลองลำสมอ มีความเป็นส่วนตัวมาก มีความสมบูรณ์ของพืชพรรณ ห่างจากถนนเส้นหลักประมาณ 641 เมตร เนื้อที่ 64000 ตารางเมตร หรือประมาณ 10 ไร่ เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย

บริบท :	ทิศเหนือ	ติดกับพื้นที่ว่าง
	ทิศใต้	ติดกับพื้นที่ส่วนบุคคล
	ทิศตะวันออก	ติดกับคลองลำสมอ
	ทิศตะวันตก	ติดกับถนนบ้านเสม็ดงาม

มุมมองทางเข้า Site 1

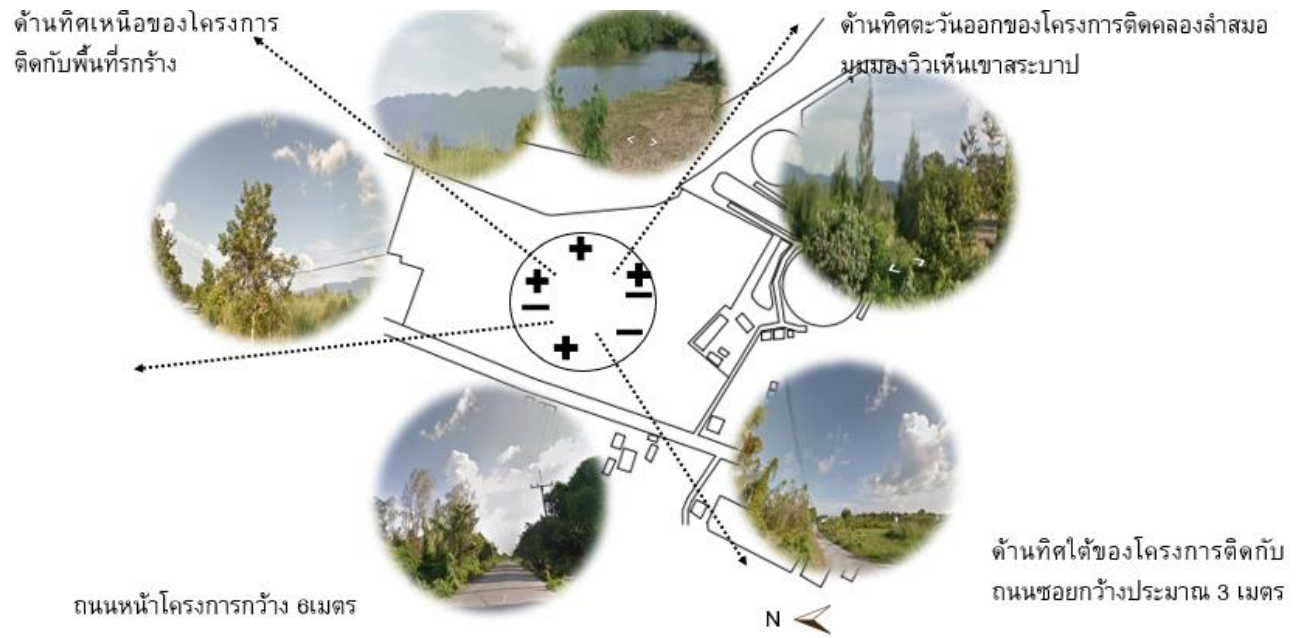

- สัญจรทางเดินเท้า
- สัญจรโดยรถยนต์
- สัญจรโดยรถสาธารณะ

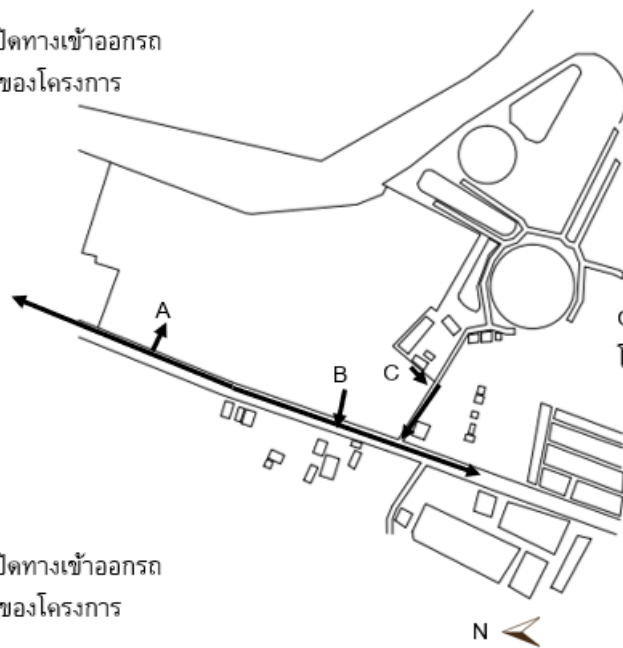
1. สัญจรโดยรถยนต์ พบว่าความหนาแน่นจากถนนขององค์การบริหารตำบล มีความหนาแน่นมาก
2. สัญจรโดยรถสาธารณะจากถนนขององค์การบริหารตำบล พบความหนาแน่นเล็กน้อย
3. สัญจรทางเดินเท้าจากถนนขององค์การบริหารตำบล พบความหนาแน่นน้อย

ภาพที่ 75 แสดงเส้นทางการสัญจร

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

A ถนนทิศตะวันตกสามารถเปิดทางเข้าออกรถของโครงการเป็นทางเข้าหลักของโครงการ

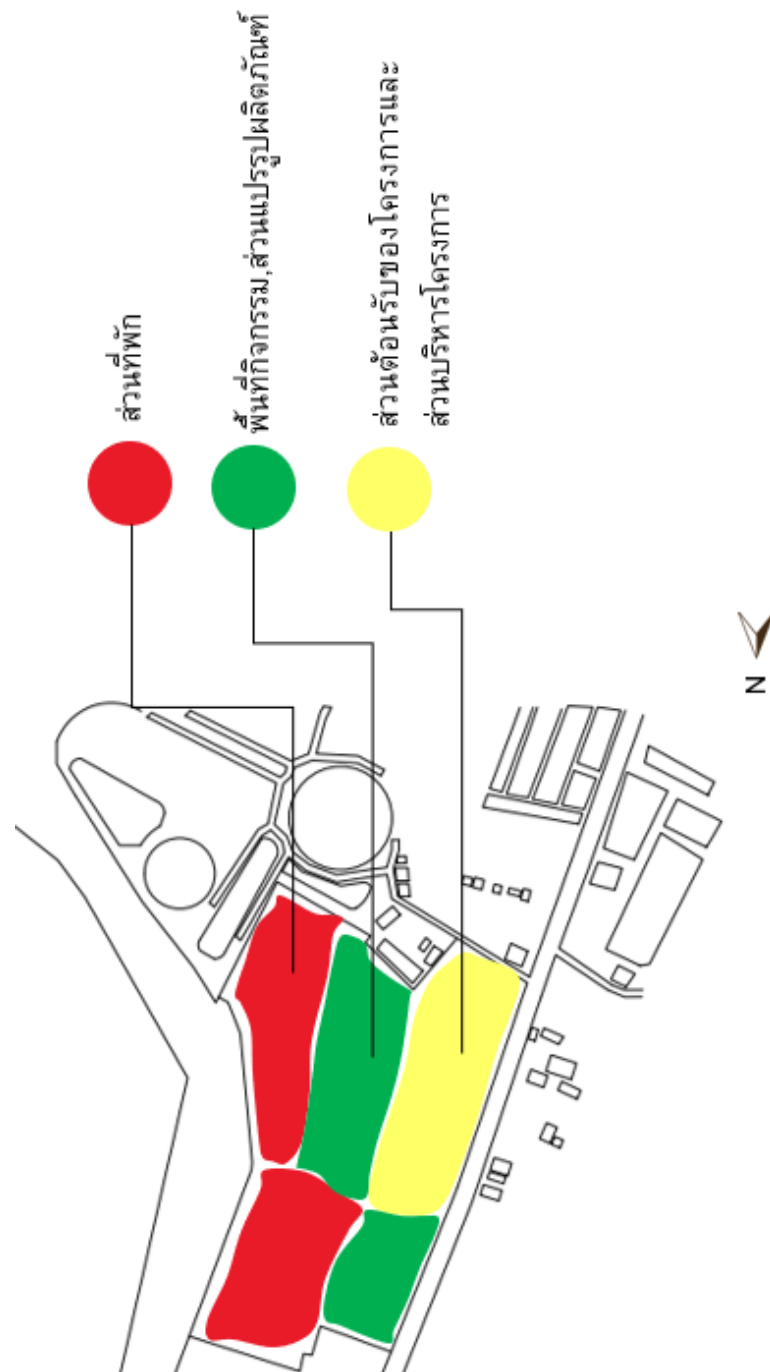
C ถนนทิศใต้สามารถเปิดทางเข้าออกรถของโครงการของรถส่วนบุคคล

B ถนนทิศตะวันตกสามารถเปิดทางเข้าออกรถของโครงการเป็นทางเข้าหลักของโครงการ

ภาพที่ 76 แสดงภาพวิเคราะห์พื้นที่

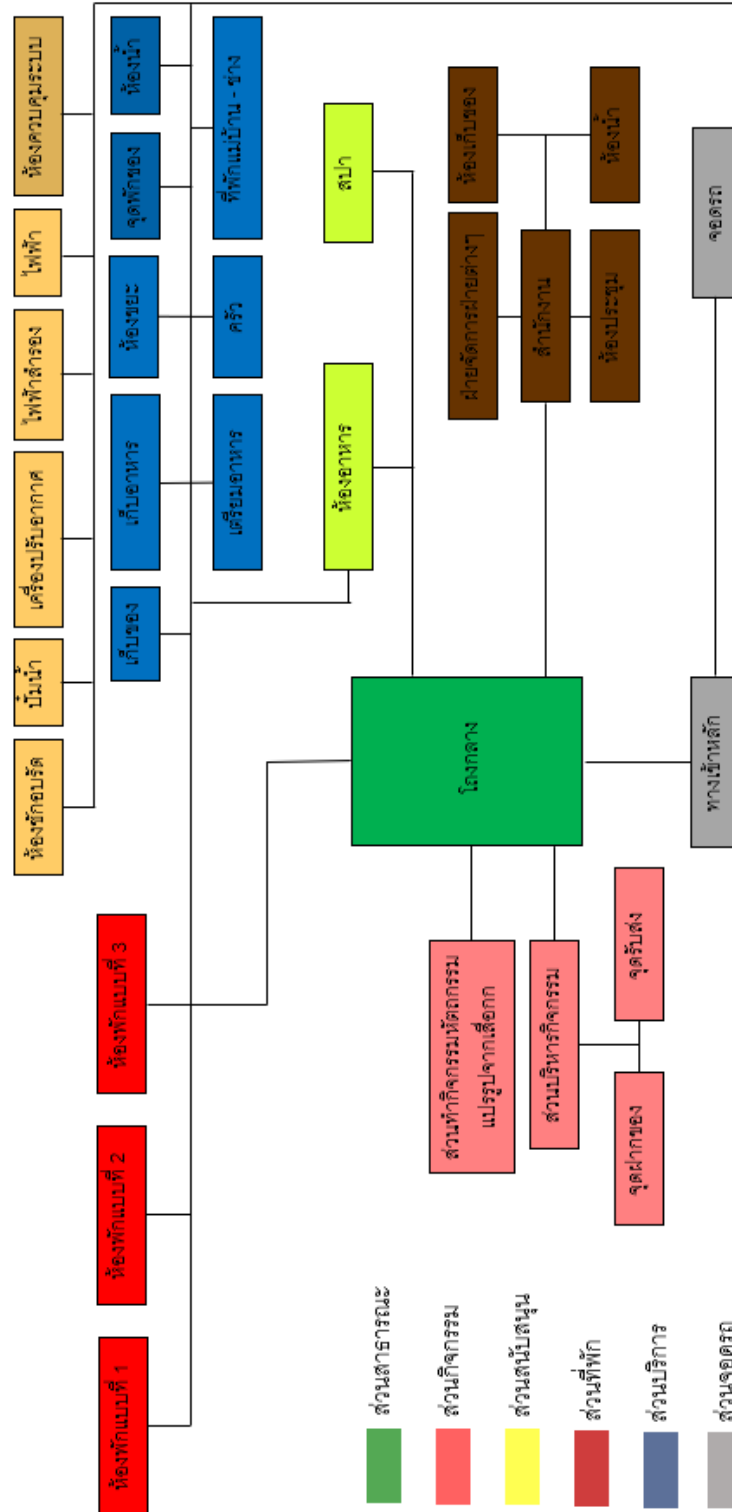
ที่มา : โดยผู้จัดทำ

5.2. การจัดวางโซนนิ่งของอาคาร (Zoning)

ภาพที่ 77 แสดงการจัดวางโซนนิ่งของอาคาร(Zoning)รวม

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

ภาพที่ 78 แสดงภาพ Function Diagram รวม

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

6. การออกแบบร่างขั้นต้น(Preliminary Design)

6.1.แบบร่างแผนผังต่าง ๆ

การวางผังตามแนวแกนหลัก โดยกำหนดแนวแกนจากมุมมองวิวที่ดี โดยยึดแนวแกนเส้นสีแดงเป็นแนวแกนหลัก ส่วนเส้นสีน้ำเงินเป็นแนวแกนขยายตั้งฟังก์ชันต่าง ๆ

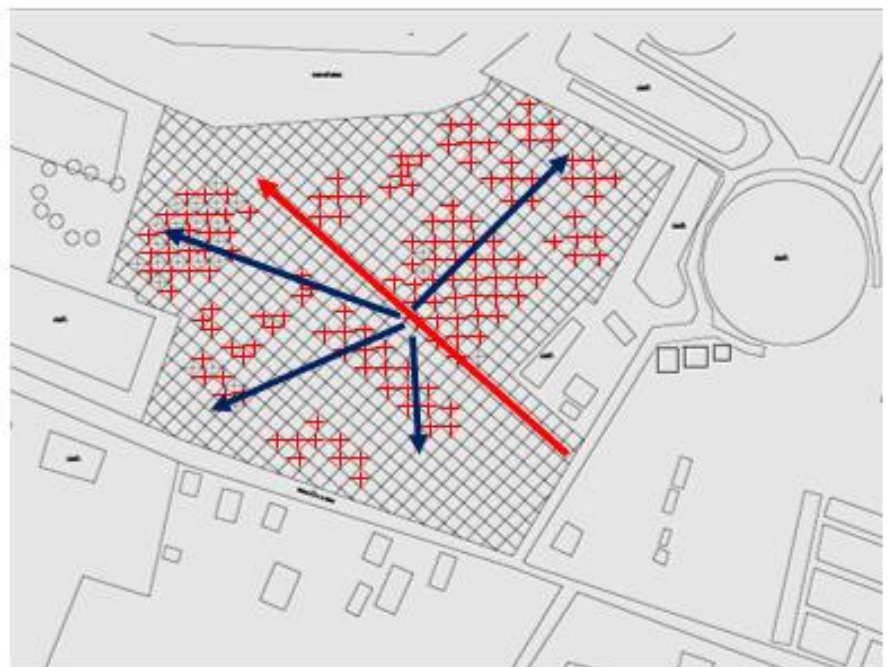
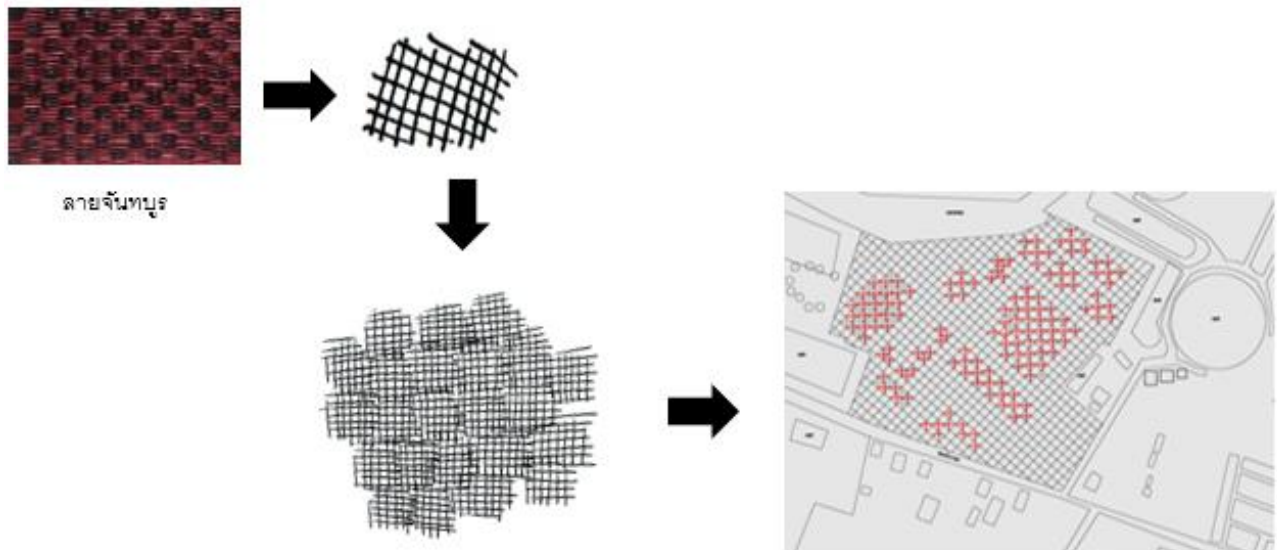
การวิเคราะห์ตามแนวแกน	
■	เส้นแกนหลัก
■	เส้นแกนการขยายตัว
■	ห้องพัก
■	ต้อนรับ
■	ห้องอาหาร
■	โรงพื้ดกรรม
■	บริการโครงการ

ภาพที่ 79 แสดงการวิเคราะห์ตามแนวแกน

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

การวางผังรูปแบบลายจันทบูร โดยการนำรูปแบบตาของเสื่อกกมาวางในรูปแบบการทำซ้ำ
 สลับ โคนยึดแนวกริด ซึ่งจะได้เป็นกลุ่มของอาคาร

ภาพที่ 80 แสดงการวิเคราะห์การวางผัง

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

ภาพที่ 81 แสดงหุ่นจำลอง

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

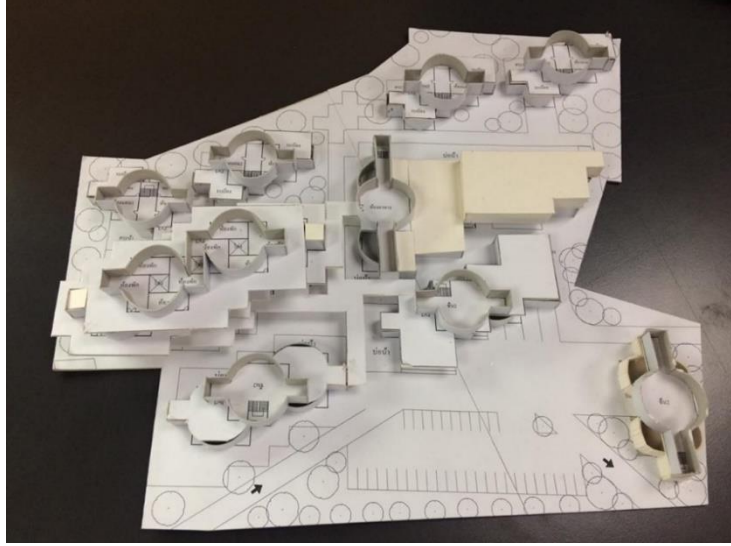
6.2.การออกแบบร่างครั้งที่ 1

รูปแบบลายฉันทบูร โดยการนำรูปแบบตาของเสื่อกกมาวางในรูปแบบการทำซ้ำสลับ
 โทนยี่ดแนวกริต ซึ่งจะได้เป็นกลุ่มของอาคาร

ภาพที่ 82 การวางแผนแบบที่ 1

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

ภาพที่ 83 แสดงหุ่นจำลอง

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

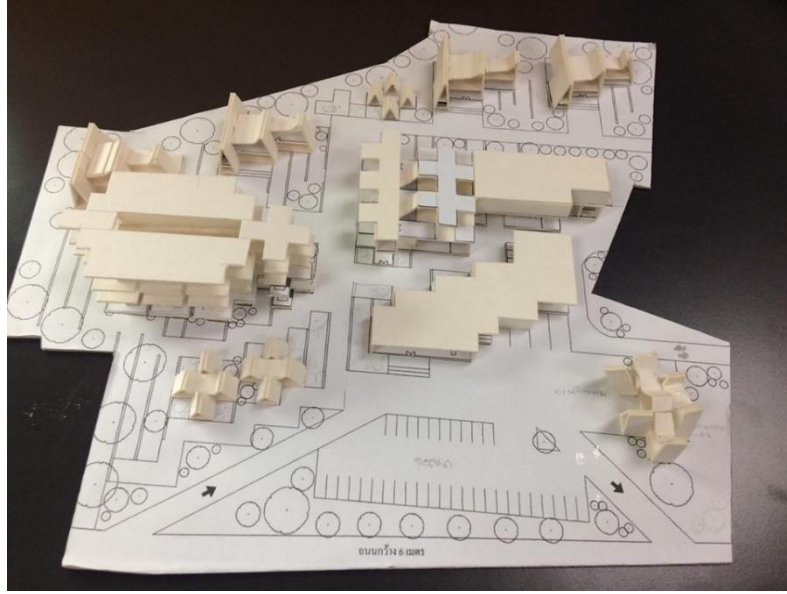
6.3.การออกแบบร่างครั้งที่ 2

รูปแบบลายฉันทบูร โดยการนำรูปแบบตาของเสื่อกกมาวางในรูปแบบการทำซ้ำสลับ
โตนยัดแนวกริด ซึ่งจะได้เป็นกลุ่มของอาคาร

ภาพที่ 84 การวางแผนแบบที่ 2

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

ภาพที่ 85 แสดงหุ่นจำลอง

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

6.4. การออกแบบร่างครั้งที่ 3

รูปแบบลายจันทบูร โดยการนำรูปแบบตาของเสือกกมาวางในรูปแบบการทำซ้ำสลับ
 โดนยัดแนวกริด ซึ่งจะได้เป็นกลุ่มของอาคาร

ภาพที่ 86 แสดงการวางแผนแบบที่ 3

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

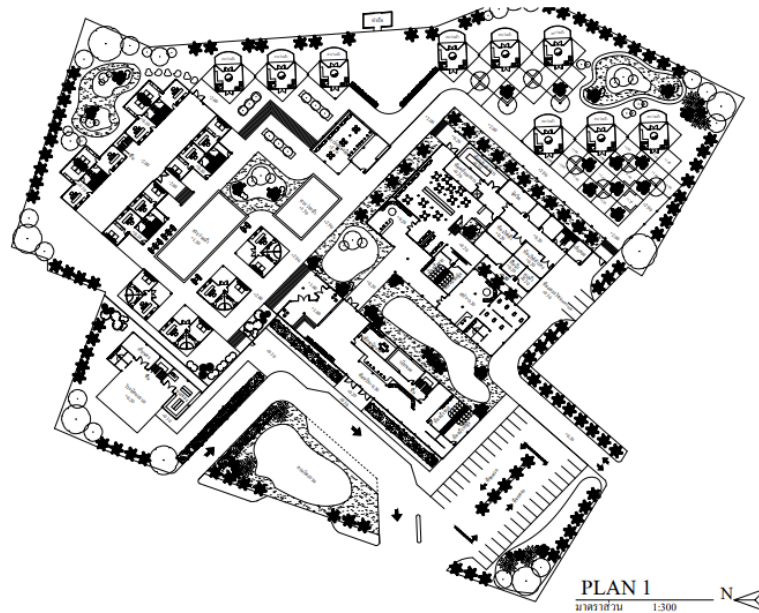

ภาพที่ 87 แสดงหุ่นจำลอง

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

6.5.การออกแบบร่างครั้งที่ 4

รูปแบบลายจันทบูร โดยการนำรูปแบบตาของเสื่อกกมาวางในรูปแบบการทำซ้ำสลับ โดนยึดแนวกริด ซึ่งจะได้เป็นกลุ่มของอาคาร

ภาพที่ 88 แสดงการวางแผนแบบที่ 4

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

ภาพที่ 89 แสดงหุ่นจำลอง

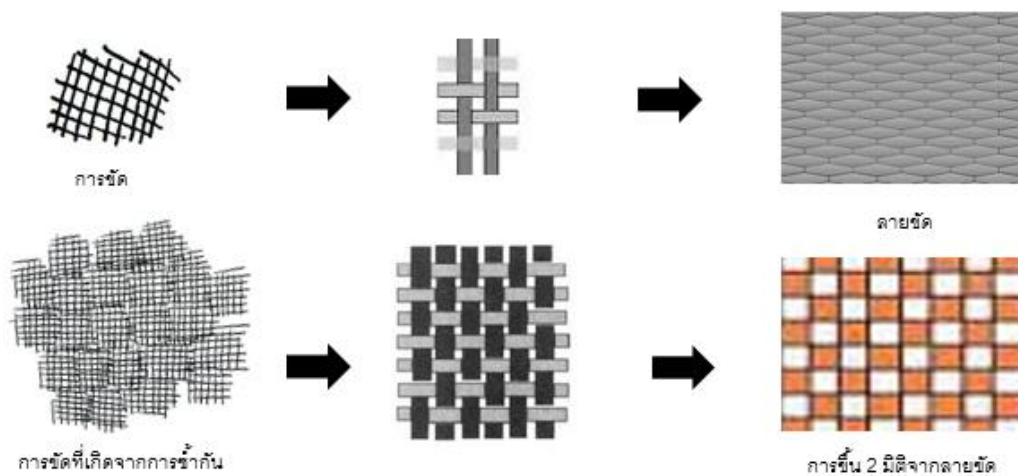
ที่มา : โดยผู้จัดทำ

7. การออกแบบรายละเอียด (Detail Design)

7.1. ระบบโครงสร้าง

การศึกษารายละเอียดระบบโครงสร้างของอาคาร โดยการนำกระบวนการศึกษาการสานแบบขัดของสื่อกกจันทบุรี นำมาออกแบบเป็นจุดต่อของอาคารและนำมาออกแบบเป็นโครงสร้างหลักของอาคาร เพื่อการออกแบบโครงสร้างมาแทนระบบเสาคาน

การสานโดยรูปแบบการขัด

ภาพที่ 90 แสดงการสาน

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

การทดลองนำรูปแบบการสานแบบขัด ของรูปแบบการสานของเสื่อกก นำมาออกแบบ เป็นระบบของโครงสร้างตัวอาคาร โดยมีการนำระบบการสานมาออกแบบเป็นระบบจุดต่อ ของโครงสร้าง

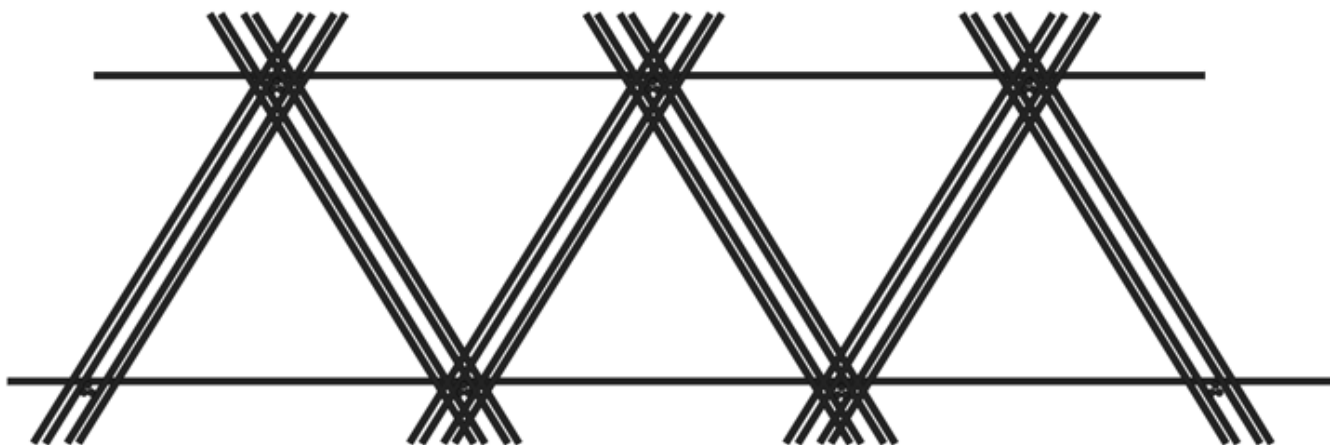
ท่อเหล็กดำขนาด 8 นิ้ว

นำท่อเหล็กมาเชื่อมเป็น joint

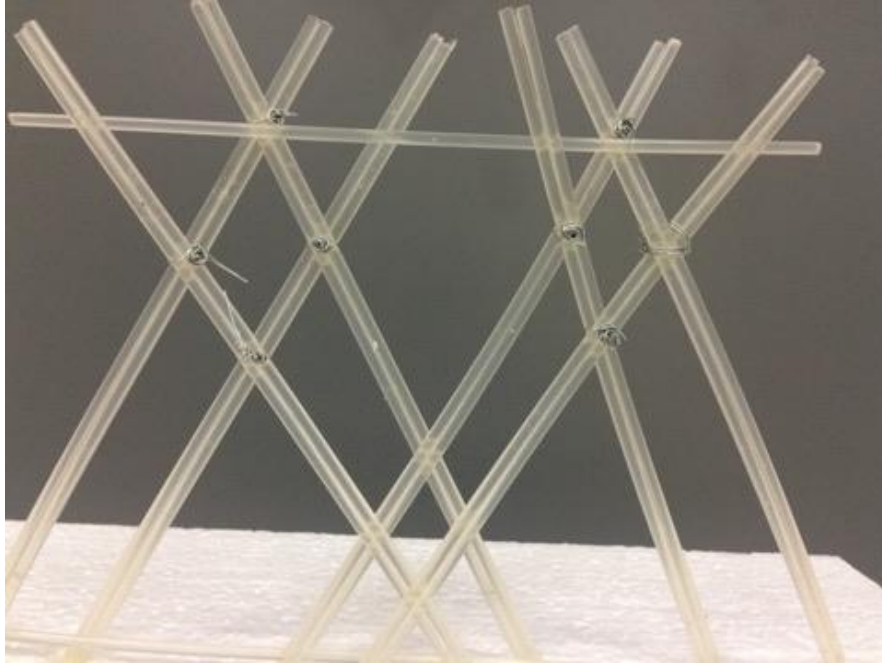
นำ joint มาต่อเชื่อมกับท่อเหล็กดำ

การทำจุดเชื่อมต่อใช้เหล็ก 8 ท่อ มาประกอบไขว้สร้างขึ้นเป็นข้อต่อสำหรับสานต่อให้เป็นผนัง

ภาพที่ 91 แสดงการ JOINT

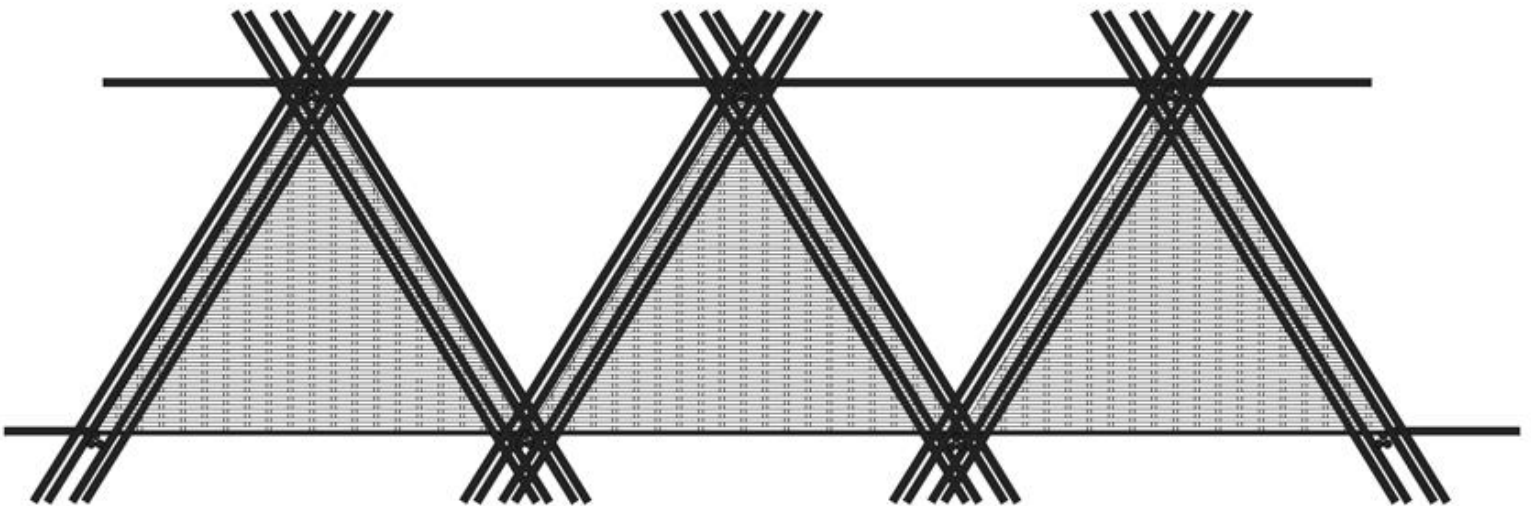
ที่มา : โดยผู้จัดทำ

ภาพที่ 92 แสดงหุ่นจำลอง

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

การทดลองการศึกษาระบบโครงสร้างนำมาผสมกับระบบการสานของตัวเปลือกของอาคาร โดยการนำรูปแบบการสานแบบการขัดของเสื่อกกมาเป็นตัวเปลือกของอาคารที่ผสมเข้ากับระบบโครงสร้างอาคาร

ภาพที่ 93 แสดงการสานผนังกับโครงสร้าง

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

การทดลองการศึกษาระบบโครงสร้างนำมาผสมผสานกับระบบการสานของตัวเปลือกของอาคาร โดยการนำรูปแบบการสานแบบเสื่อกกมาใช้เป็นการขัดแบบเสื่อกก เป็นตัวเปลือกของอาคารที่ผสมผสานเข้ากับระบบโครงสร้างอาคาร ตัวเสื่อกกเป็นตัวผสมผสานเข้ากับตัวโครงสร้าง

ภาพที่ ๑๔ แสดงหุ่นจำลอง

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

8. การออกแบบอาคาร

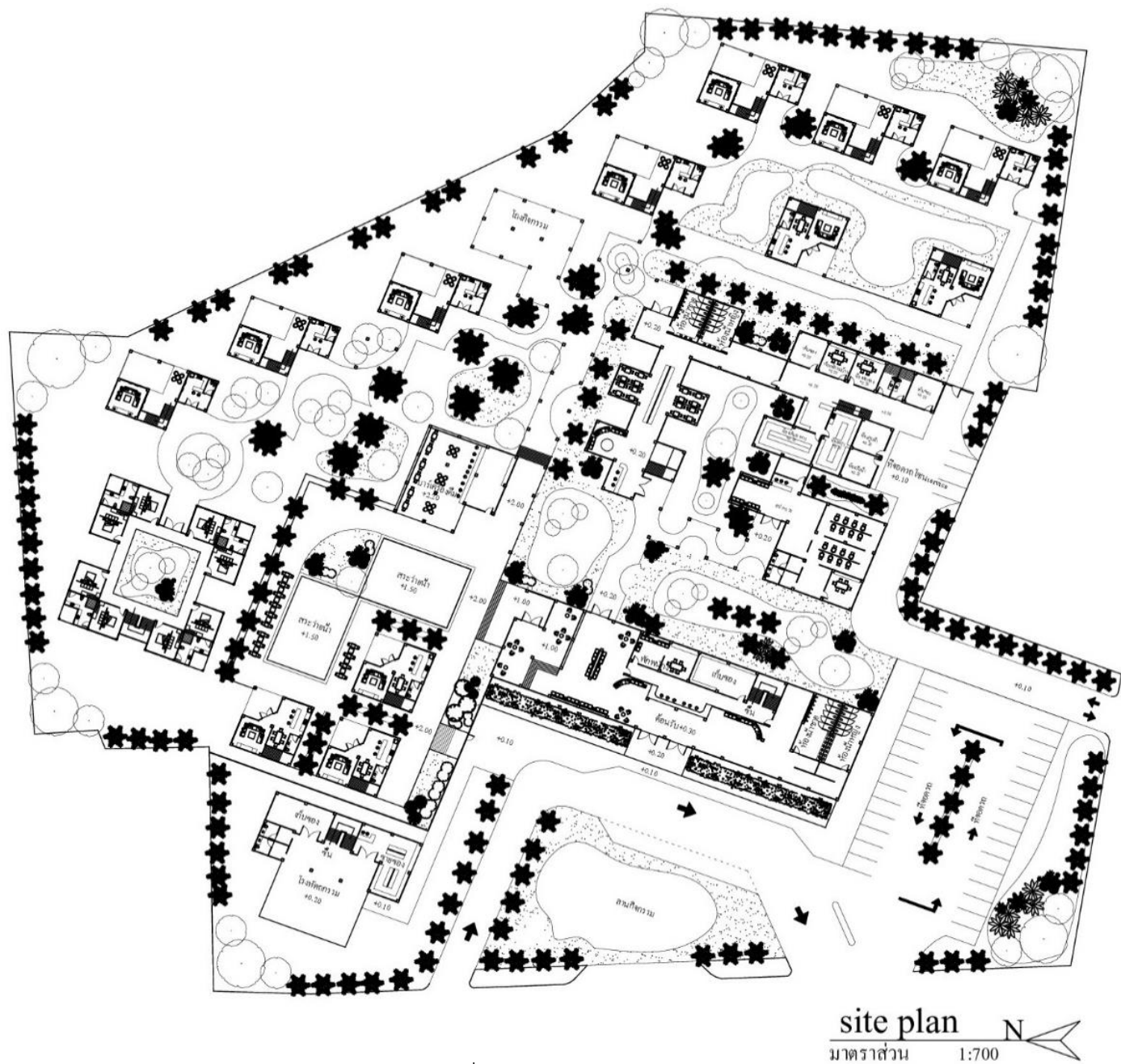
บริเวณโดยรอบ

- 1 อาคารต้อนรับ
- 2 อาคารโรงคัดสรรเมล็ด
- 3 อาคารสปา
- 4 ห้องอาหาร
- 5 อาคารบริการโครงการ
- 6 บาร์
- 7 ห้องพักแบบ A
- 8 ห้องพักแบบ B
- 9 ห้องพักแบบ C

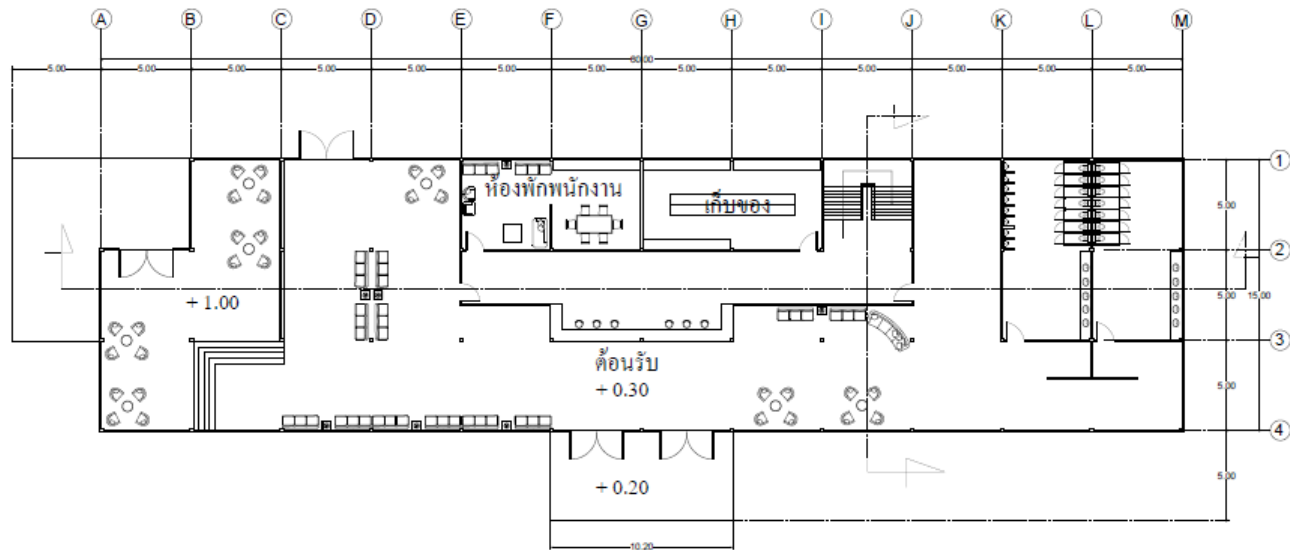
ภาพที่ 95 แสดงบริเวณโดยรอบ

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

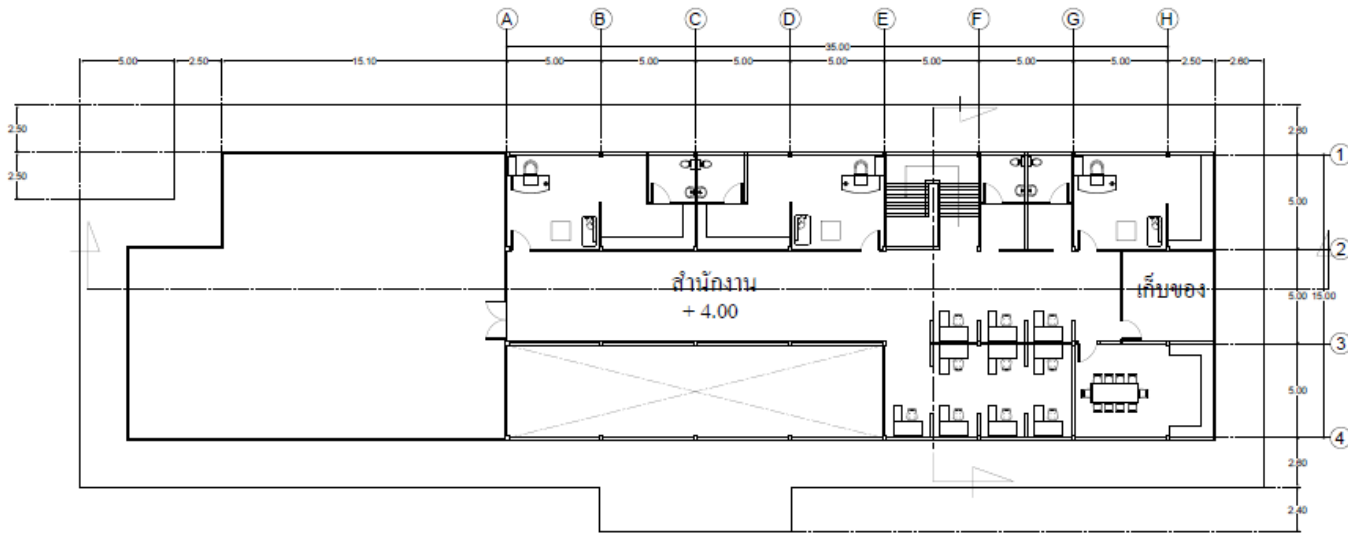

ภาพที่ 96 แสดง site plan

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

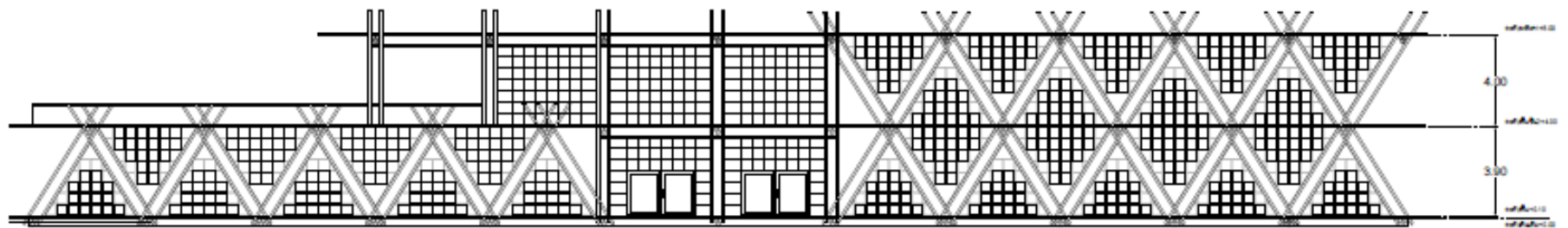
แปลนชั้นที่ 1 อาคารต้อนรับ
มาตราส่วน 1:175

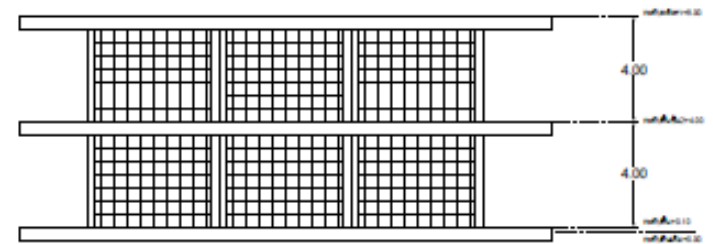
แปลนชั้น 2 อาคารต้อนรับ
มาตราส่วน 1:175

ภาพที่ 97 แสดงแปลนอาคารต้อนรับ

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

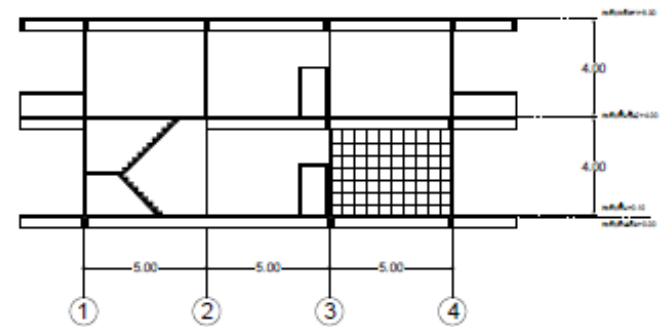
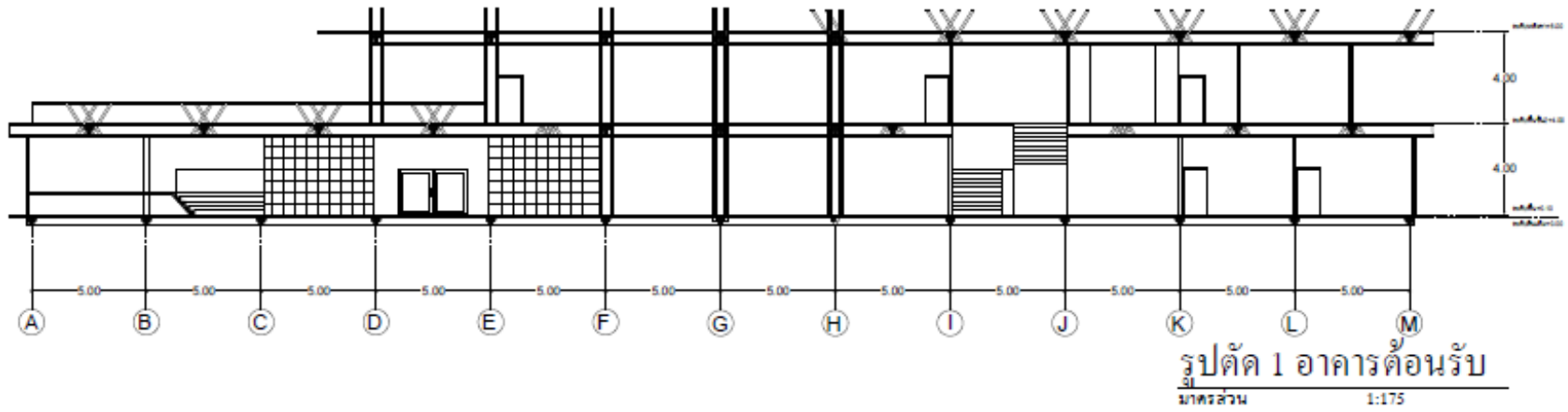
รูปด้านที่ 1 อาคารต้อนรับ
มาตรฐาน 1:175

รูปด้านที่ 2 อาคารต้อนรับ
มาตรฐาน 1:175

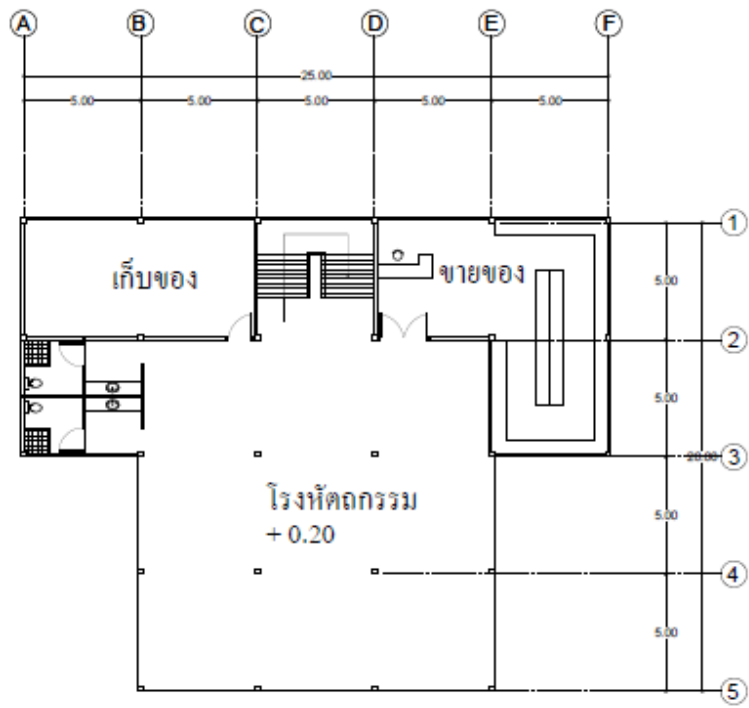
ภาพที่ 98 แสดงรูปด้านอาคารต้อนรับ

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

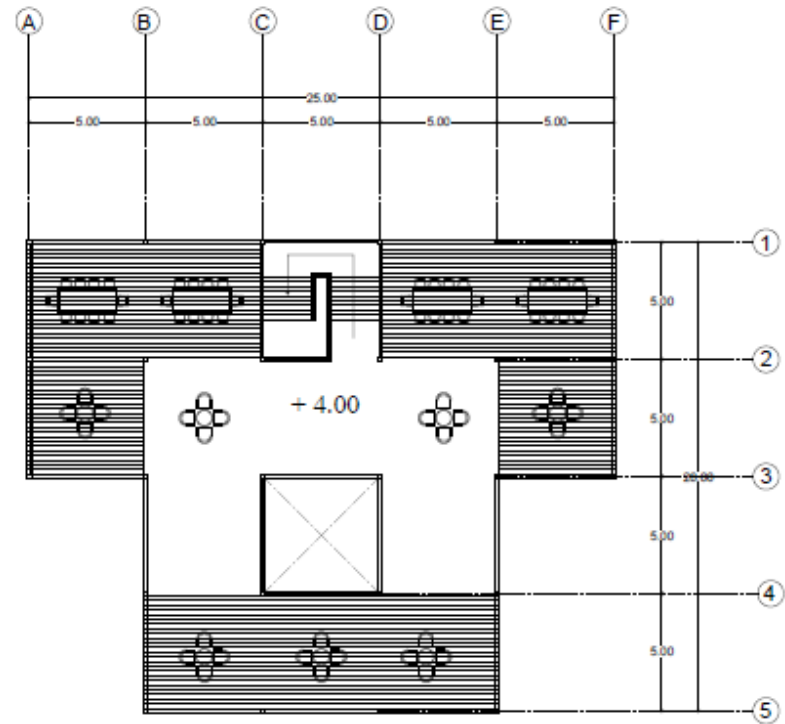

ภาพที่ 99 แสดงรูปตัดอาคารตึกสองชั้น

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

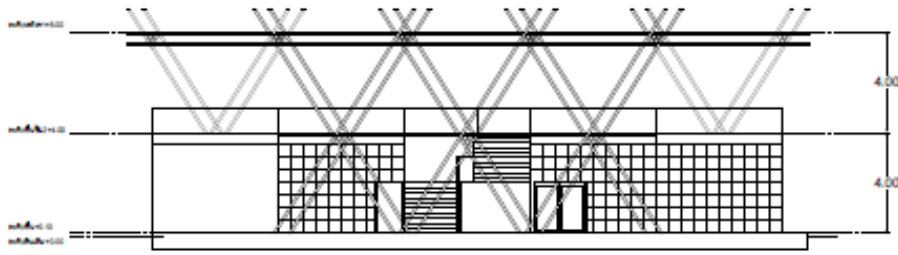
แปลนชั้น 1 โรงหัตถกรรม
มาตราส่วน 1:175

แปลนชั้น 2 โรงหัตถกรรม
มาตราส่วน 1:175

ภาพที่ 100 แสดงอาคารโรงหัตถกรรม

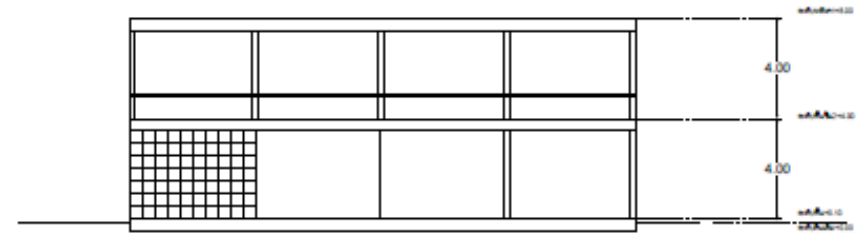
ที่มา : โดยผู้จัดทำ

รูปด้านที่1 โรงหัตถกรรม

มาตราส่วน

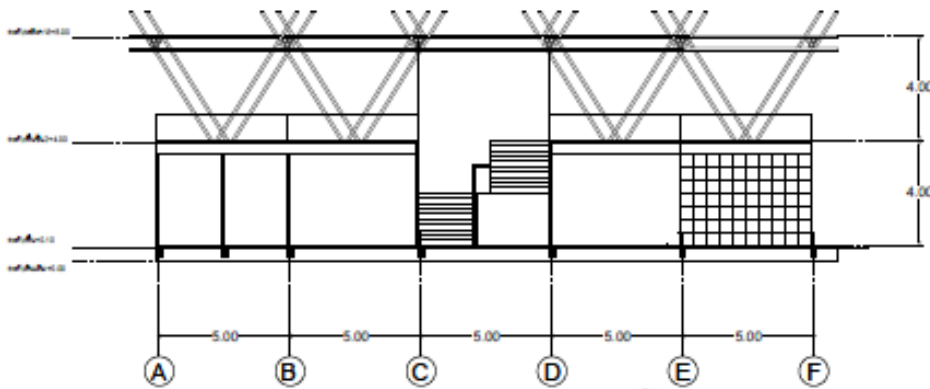
1:175

รูปด้านที่2 โรงหัตถกรรม

มาตราส่วน

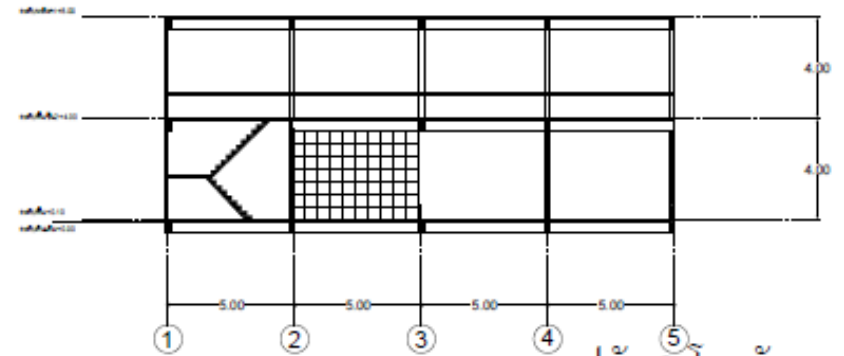
1:175

รูปตัด 1 โรงหัตถกรรม

มาตราส่วน

1:175

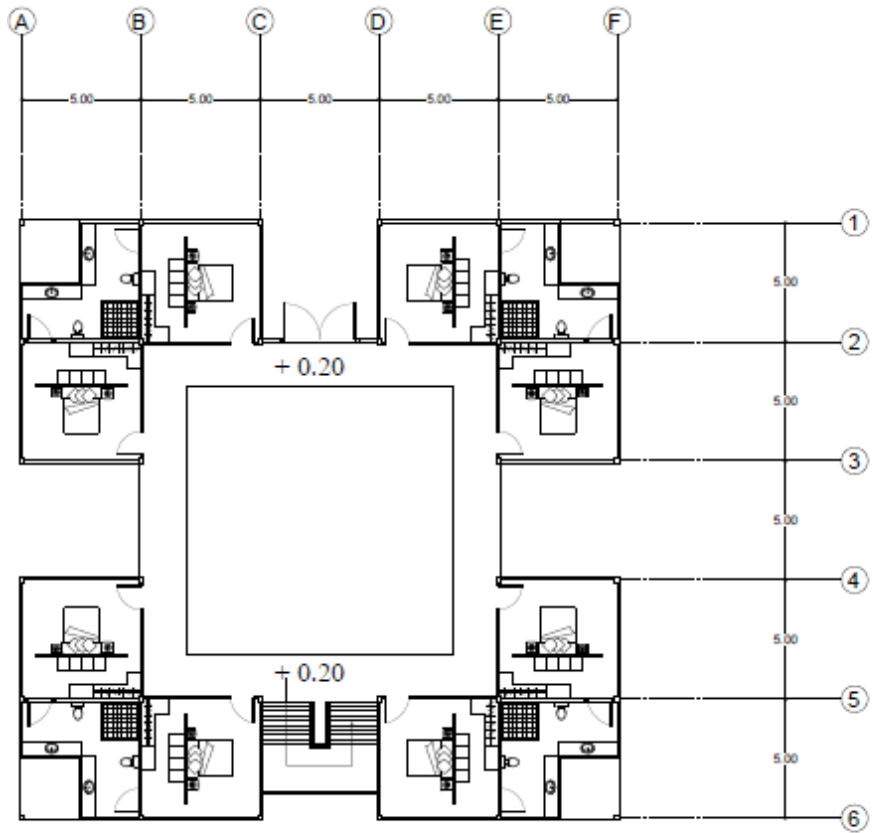
รูปตัด 2 โรงหัตถกรรม

มาตราส่วน

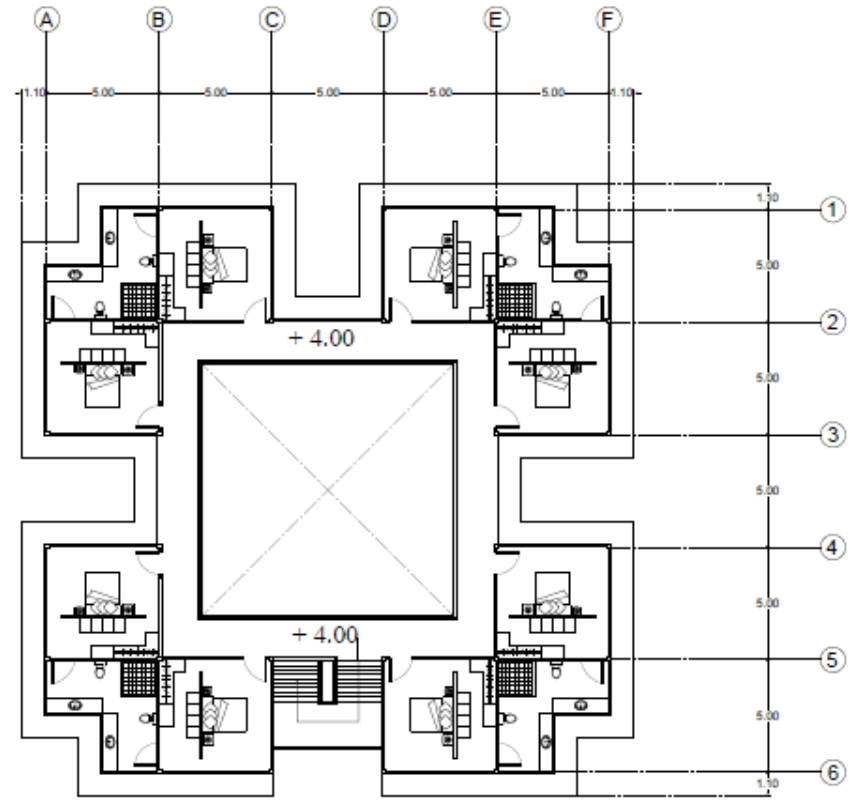
1:175

ภาพที่ 101 แสดงรูปด้าน,รูปตัด

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

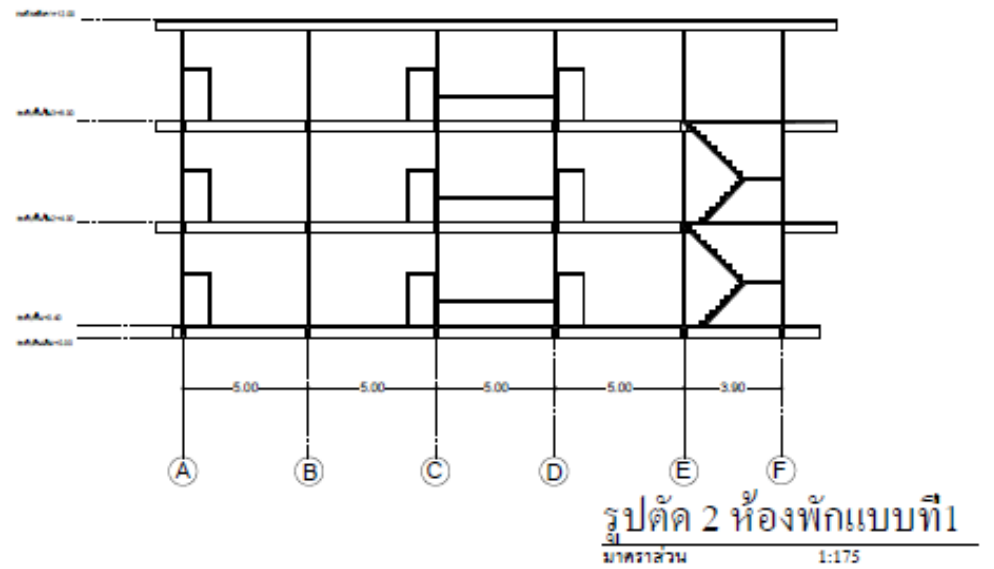
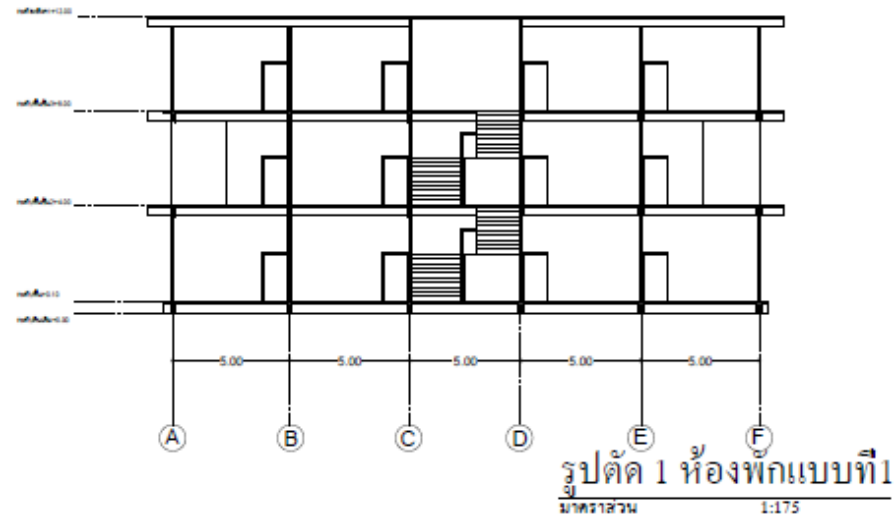
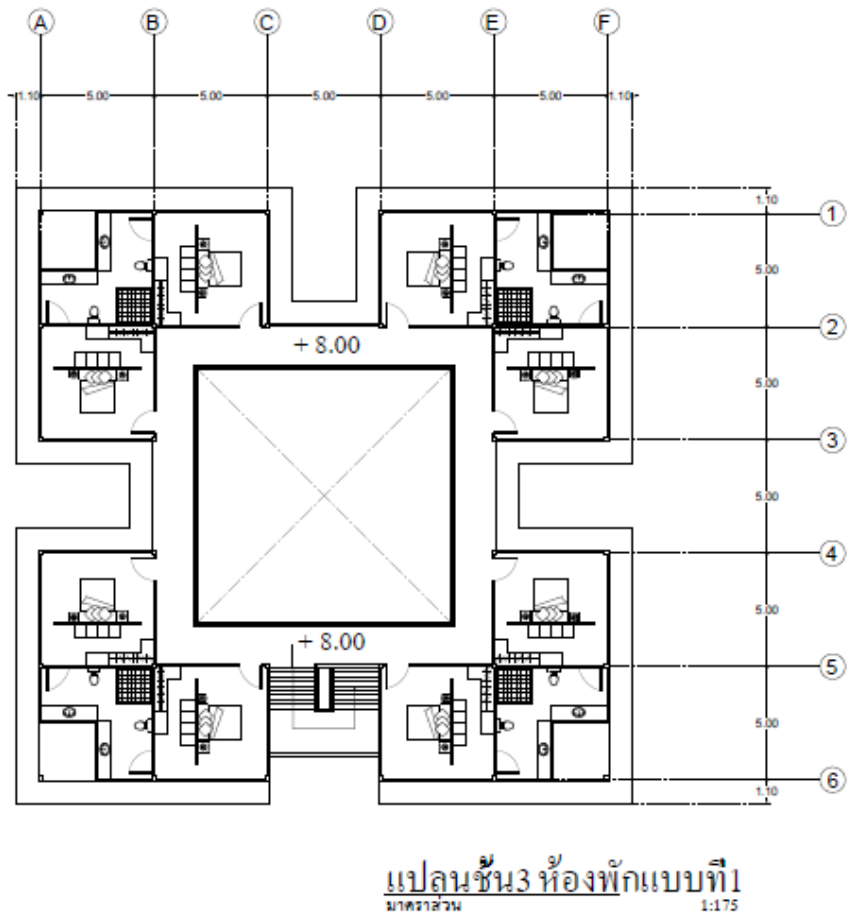
แปลนชั้น1 ห้องพักแบบที่1
มาตราส่วน 1:175

แปลนชั้น2 ห้องพักแบบที่1
มาตราส่วน 1:175

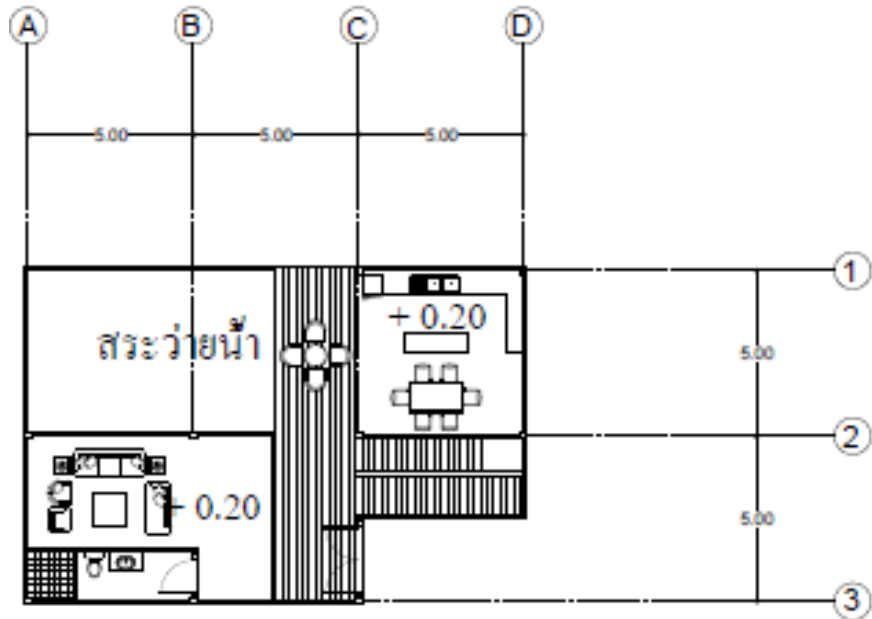
ภาพที่ 102 แสดงห้องพักแบบที่

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

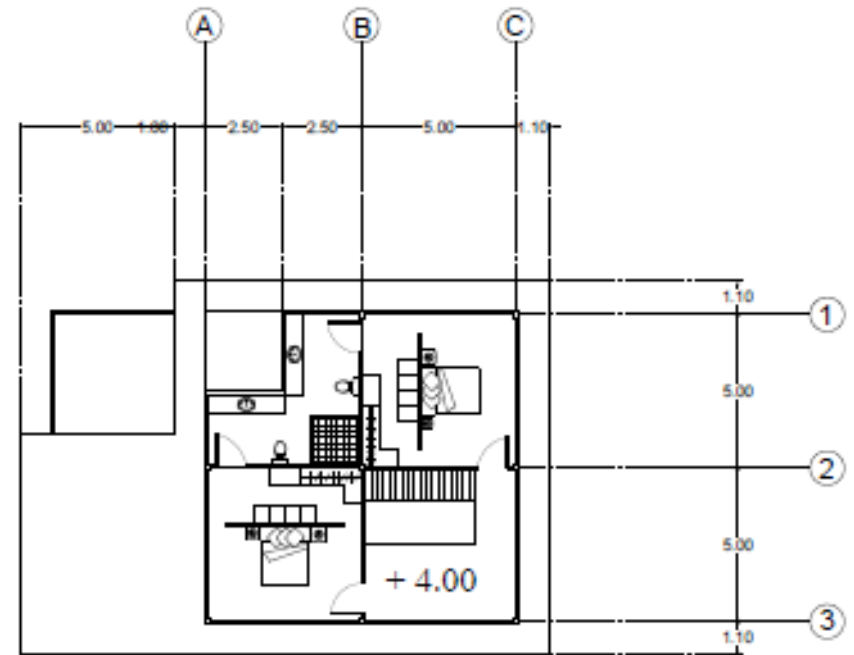

ภาพที่ 103 แสดงห้องพักแบบที่ 1

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

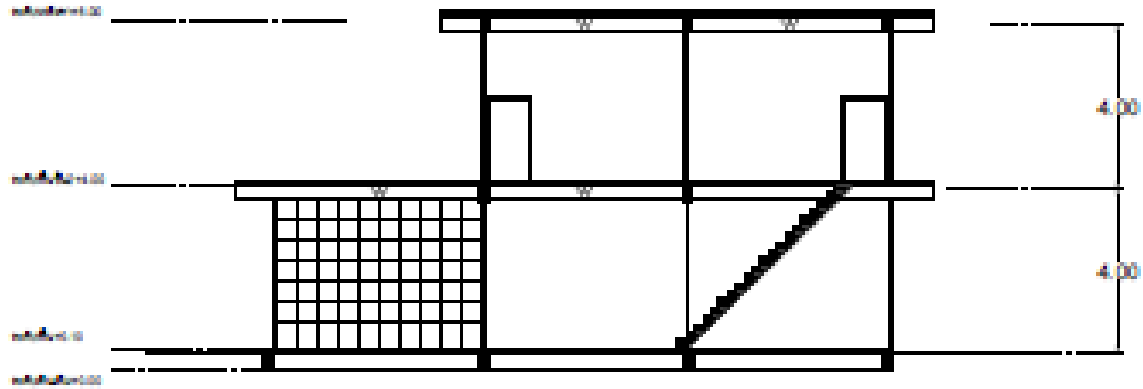
แปลนชั้น 1 ห้องพักแบบที่ 2
มาตราส่วน 1:175

แปลนชั้น 2 ห้องพักแบบที่ 2
มาตราส่วน 1:175

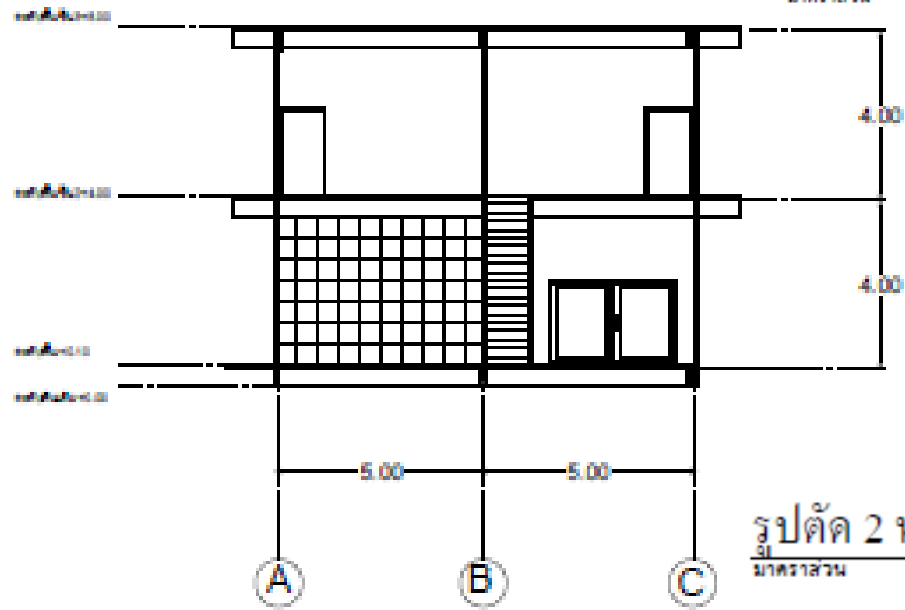
ภาพที่ 104 แสดงห้องพักแบบที่ 2

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

รูปตัด 1 ห้องพักแบบที่ 2

มาตราส่วน 1:175

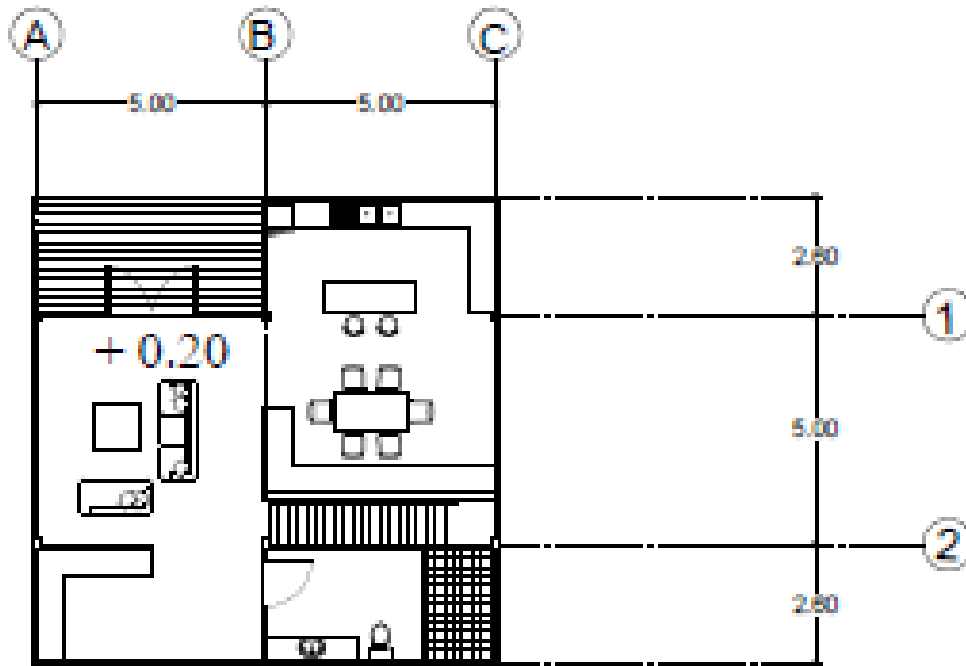

รูปตัด 2 ห้องพักแบบที่ 2

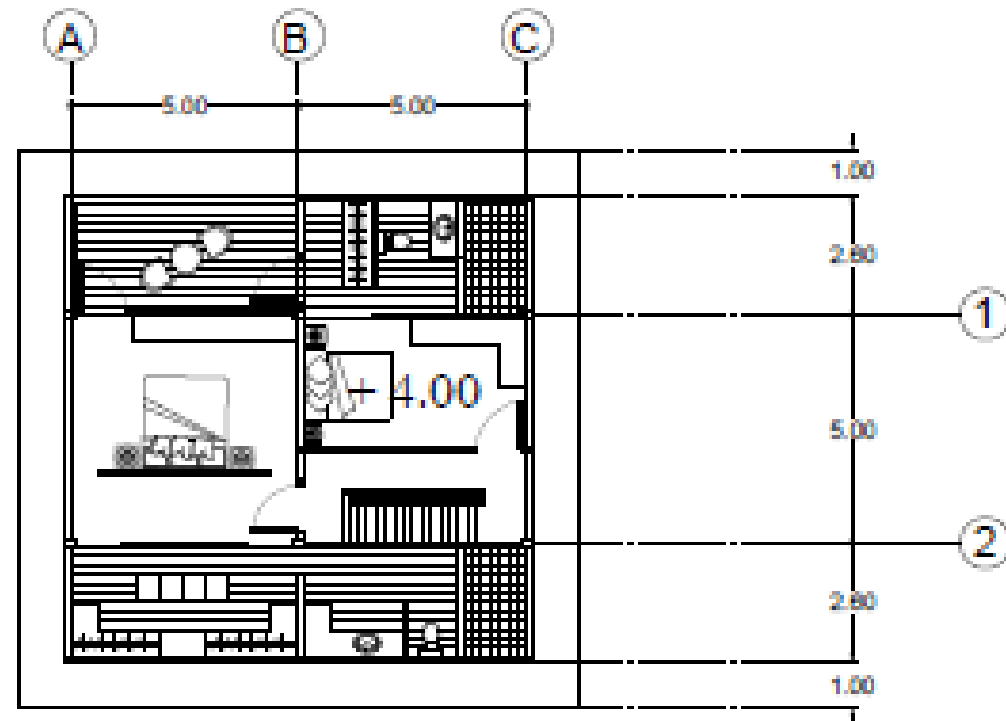
มาตราส่วน 1:175

ภาพที่ 105 แสดงรูปตัด ห้องพักแบบที่ 2

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

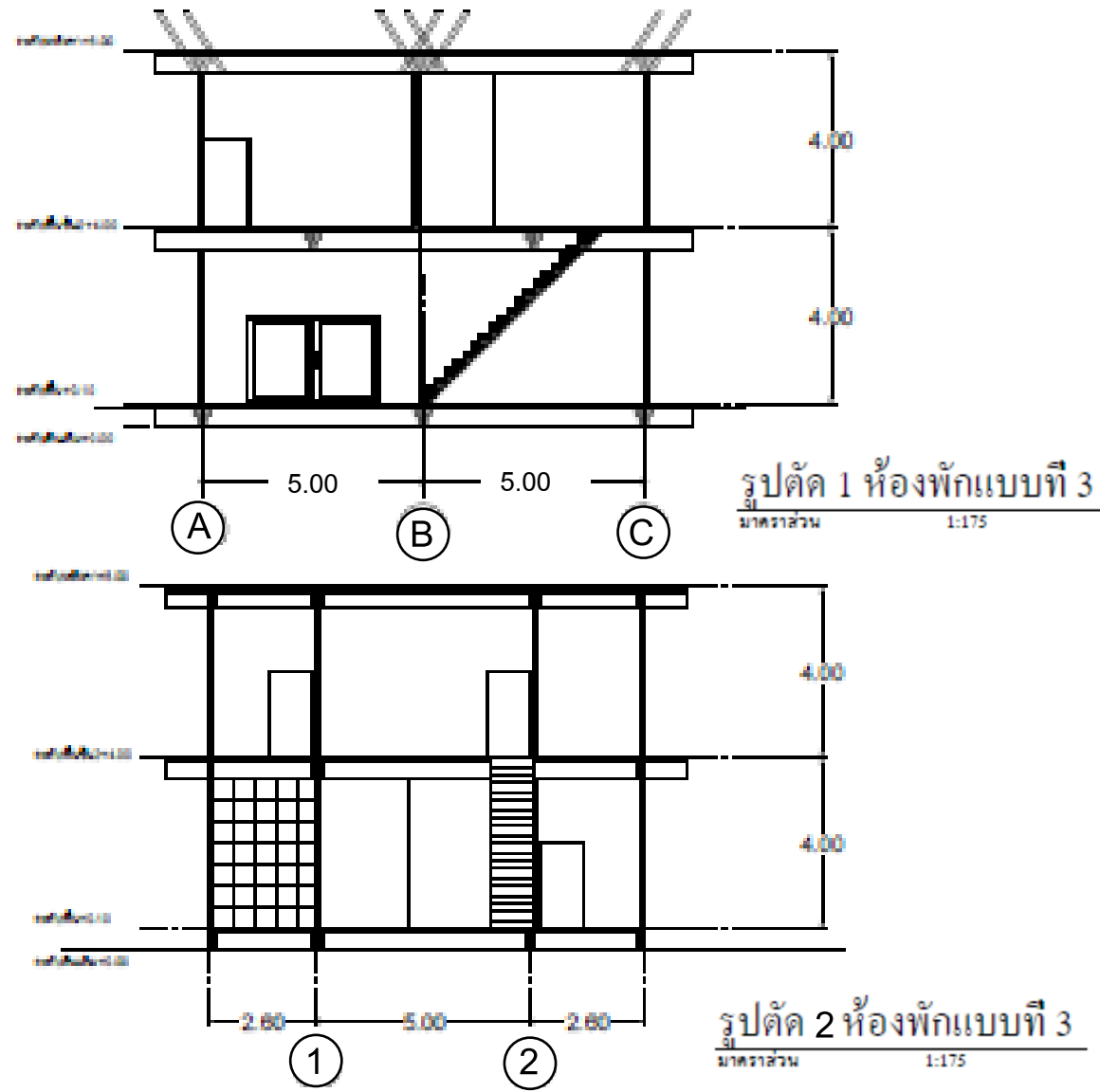
แปลนชั้น 1 ห้องพักแบบที่ 3
มาตราส่วน 1:175

แปลนชั้น 2 ห้องพักแบบที่ 3
มาตราส่วน 1:175

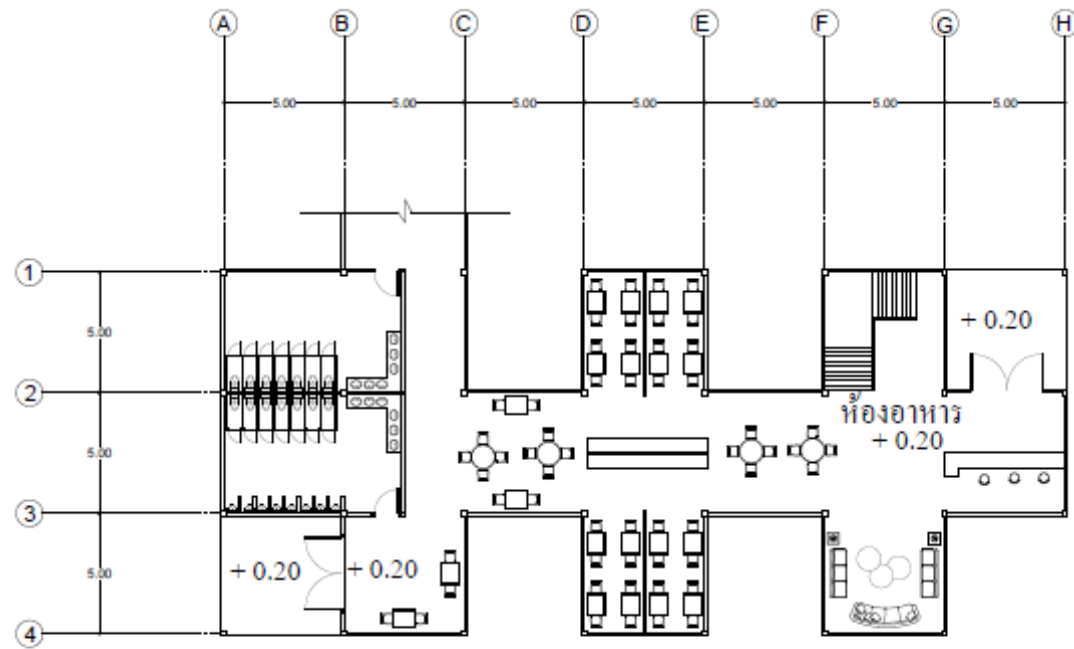
ภาพที่ 106 แสดงห้องพักแบบที่ 3

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

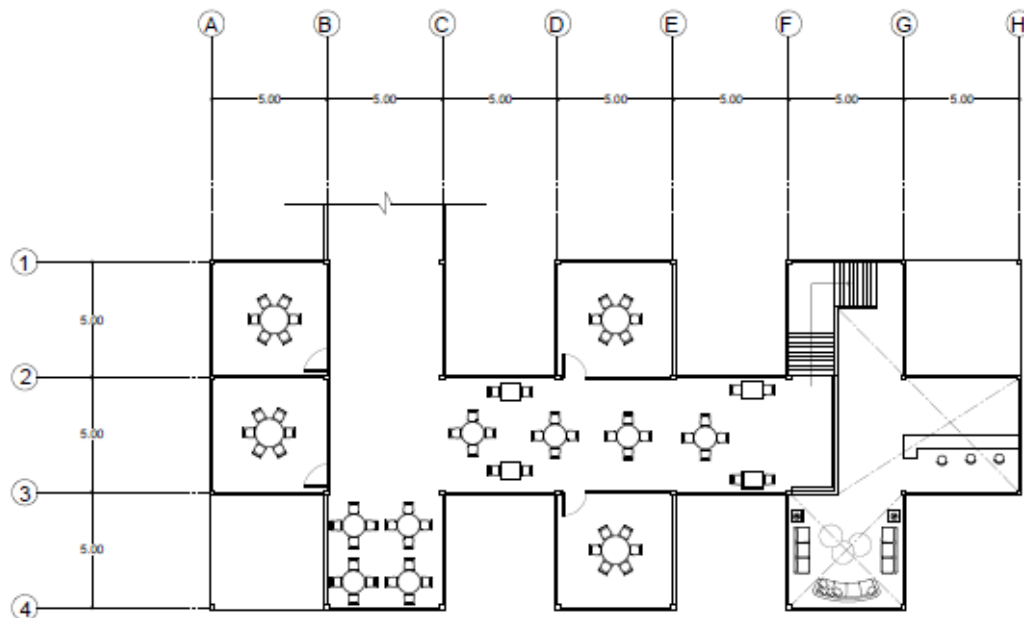

ภาพที่ 107 แสดงรูปตัด ห้องพักแบบที่ 3

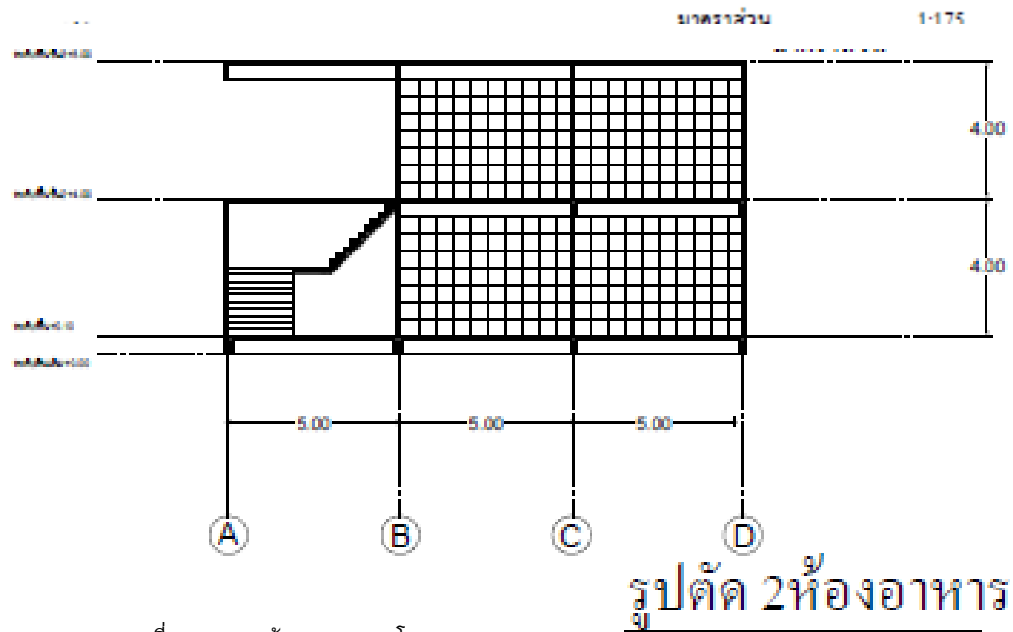
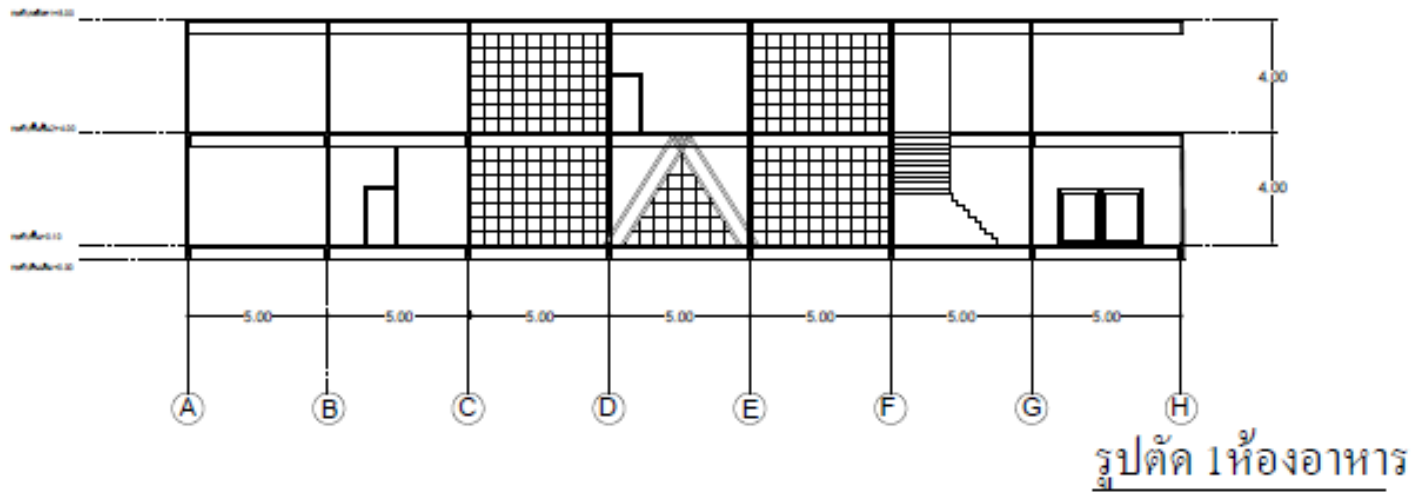
ที่มา : โดยผู้จัดทำ

แปลนชั้น1 ห้องอาหาร
 มาตรฐาน 1:175

แปลนชั้น2 ห้องอาหาร
 มาตรฐาน 1:175

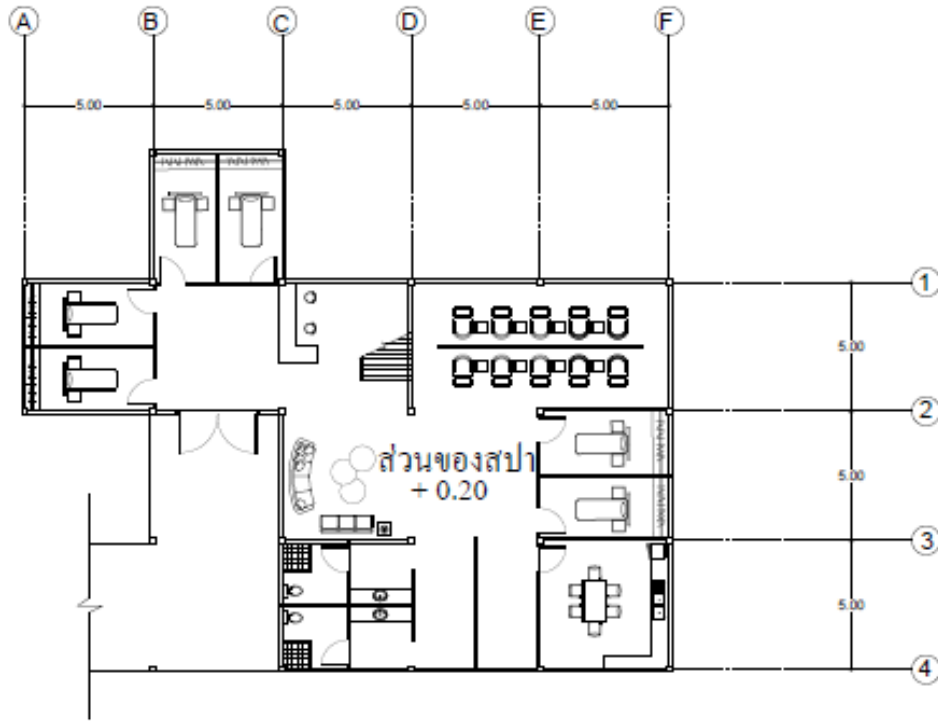

ภาพที่ 108 แสดงห้องอาหารของโครงการ

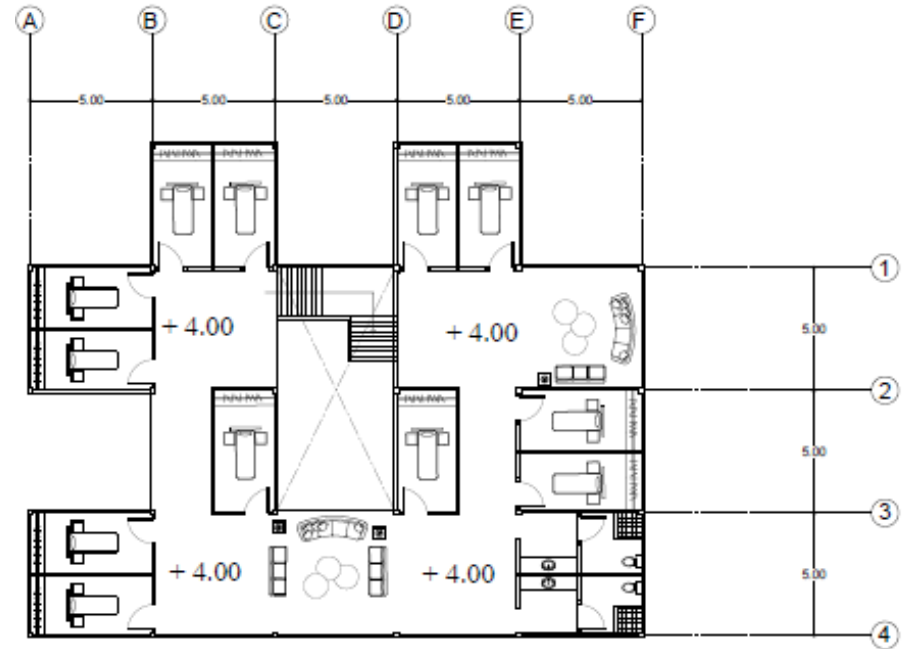
ที่มา : โดยผู้จัดทำ

รูปตัด 2 ห้องอาหาร

มาตราส่วน 1:175

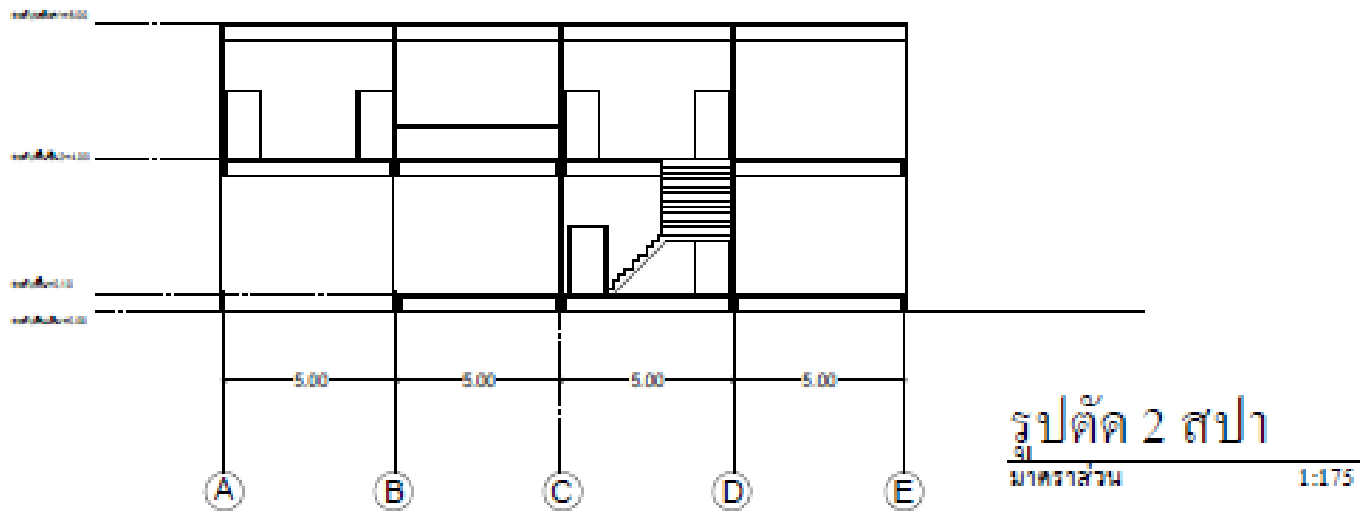
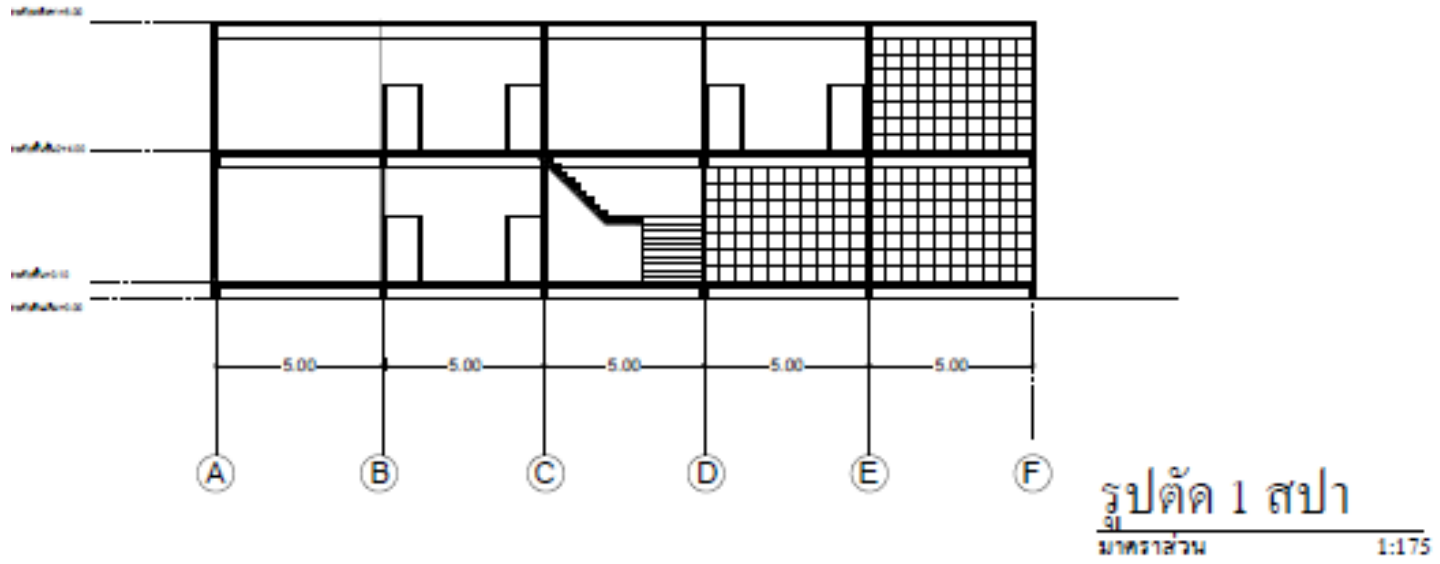
แปลนชั้น 1 สปา
มาตราส่วน 1:175

แปลนชั้น 2 สปา
มาตราส่วน 1:175

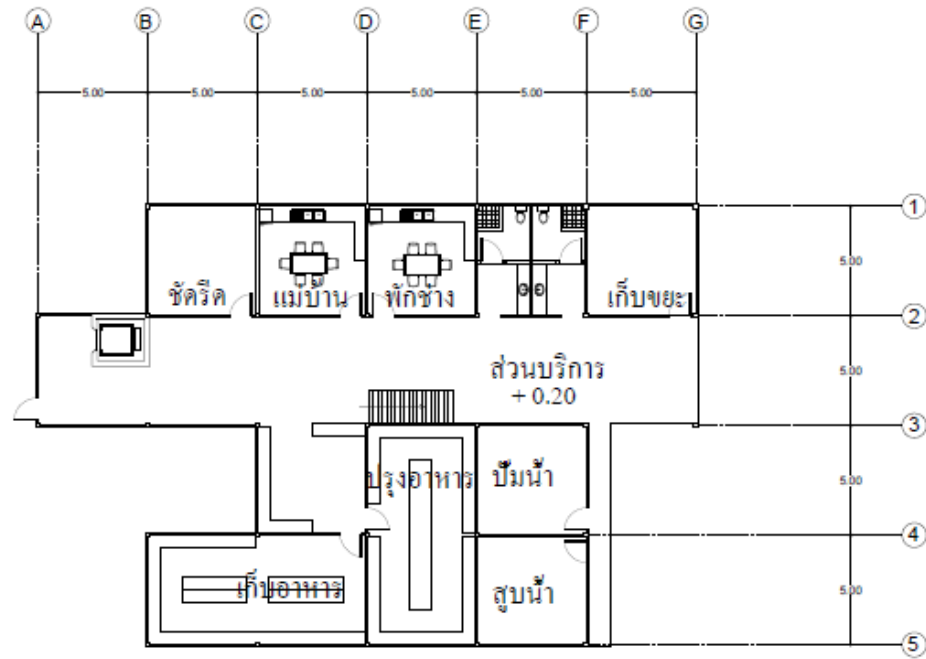
ภาพที่ 109 แสดงส่วนสปาของโครงการ

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

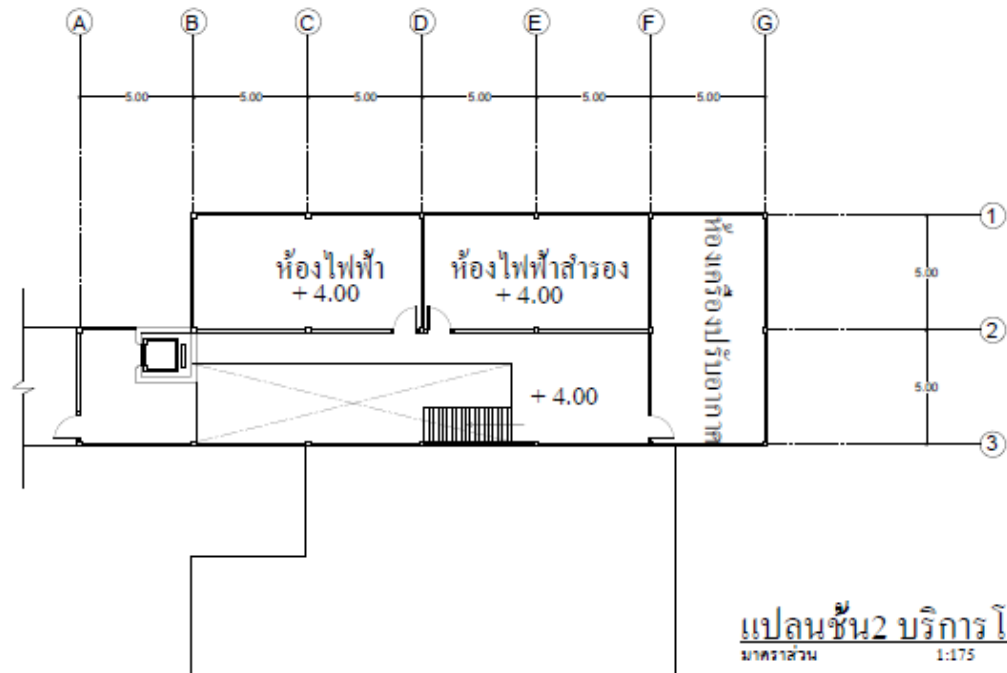

ภาพที่ 110 แสดงรูปตัด

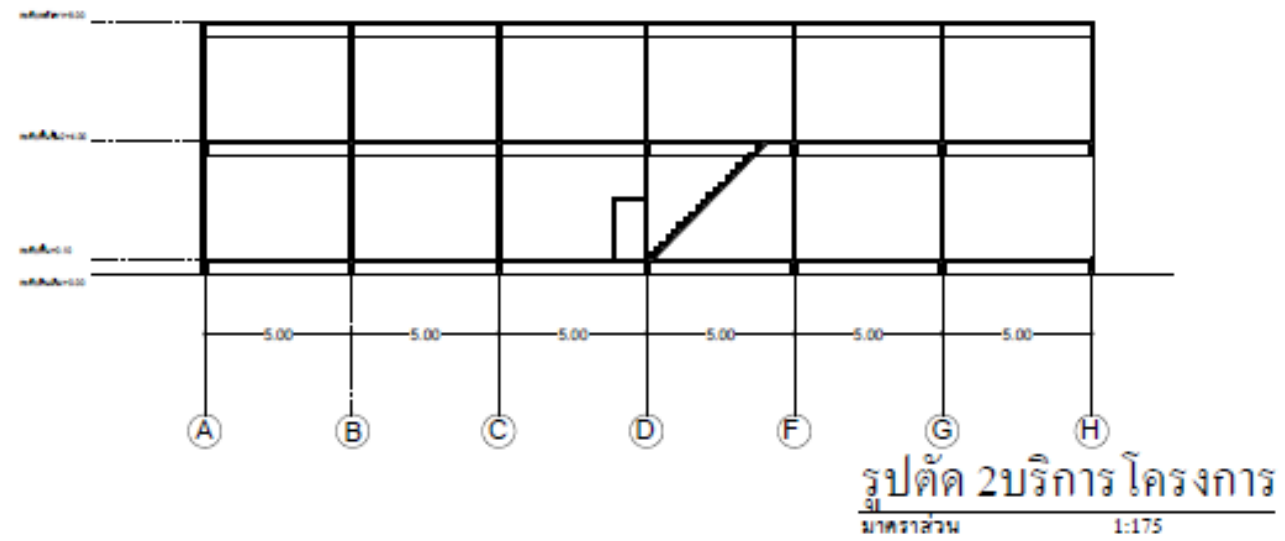
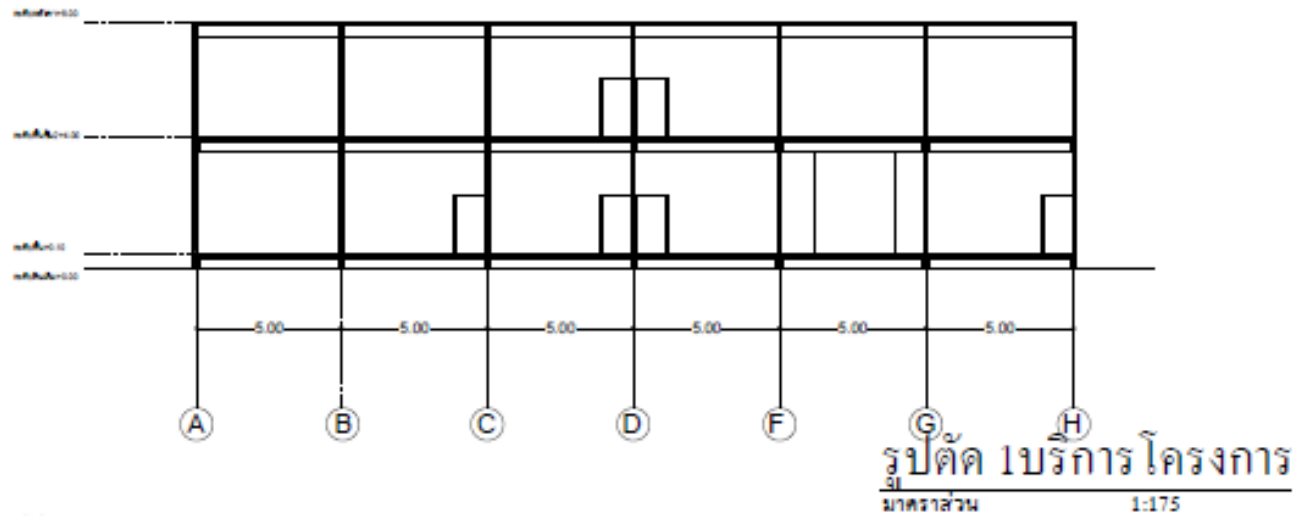
ที่มา : โดยผู้จัดทำ

แปลนชั้น 1 บริการ โครงการ
 มาตรฐาน 1:175

แปลนชั้น 2 บริการ โครงการ
 มาตรฐาน 1:175

ภาพที่ 111 แสดงรูปตัดส่วนบริการของโครงการ

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

ภาพที่ 112 แสดง PERSPECTIVE

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

ภาพที่ 113 แสดง PERSPECTIVE

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

ภาพที่ 114 แสดงหุ่นจำลอง

ที่มา : โดยผู้จัดทำ

บทที่ 5

สรุปผลการประยุกต์ใช้ในการออกแบบ (Conclusions)

เป็นบทสุดท้ายในรายงานวิทยานิพนธ์ สรุปผลการศึกษา และการนำไปประยุกต์สำหรับภาคออกแบบ โดยมีข้อเสนอแนะ จากคณะกรรมการทั้งหมดมาสรุป และแนวทางที่เสนอแนะต่อไป

1. สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาในเรื่องของการออกแบบลักษณะระบบโครงสร้างของโรงแรม มีการนำรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์การสานแบบขัด และแสดงถึงความเป็นสถานที่เพื่อให้เกิดความประทับใจในการมาพัก เช่น รูปแบบความเป็นการสานแบบเสือกก ดังนั้นผู้ออกแบบจึงควรออกแบบลักษณะโครงสร้างและรูปแบบภายใน ภายนอกของโรงแรมให้มีความเป็นเอกลักษณ์ และสะท้อนความเป็นพื้นที่นั้น ๆ ได้

2. การนำไปประยุกต์สำหรับภาคออกแบบ

จากผลการศึกษาในเรื่องของการออกแบบการวางผังในการนำรูปแบบการวางผังแบบโดยการนำเอาลายของเสือกก มาออกแบบทำเป็นกระบวนกรวางผังได้เป็นระบบการวางกริดเสาของตัวอาคาร

3. ข้อเสนอแนะ จากคณะกรรมการ

ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการที่ปรึกษาและกรรมการทรงคุณวุฒิโดยให้แนวความคิดเห็นคำแนะนำไปสู่สถานสถาปัตยกรรมมีวิธีการแก้ไขและปรับปรุง

ข้อเสนอแนะ จากคณะกรรมการ

กรรมการผู้ตรวจวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. วิญญู อาจารย์รักษา

มีการศึกษาเรื่องเสื่อการสานและลวดลายที่ดี แต่ยังไม่นำมาออกแบบยังไม่สัมพันธ์กับ
โครงข่ายของโครงสร้างหลัก ควรนำมาผสมให้เป็นเรื่องเดียวกัน

กรรมการผู้ตรวจวิทยานิพนธ์ อาจารย์ พรรษิษฐ์ ต่อสุวรรณ

ต้องมีการศึกษาการทักทอที่จะนำเอาออกมาออกแบบเพื่อที่จะนำไปถูกพัฒนาใน
อนาคตเป็น พื้น ผืน ซึ่งมาออกแบบโดยไม่ต้องพึ่งระบบ เสาคาน

กรรมการผู้ตรวจวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ปิติ ศาสตราวหา

การออกแบบมีพื้นที่ของอาคารที่มีความหนาแน่นเกินไปและควรมีการแบ่งพื้นที่
ส่วนตัวกับพื้นที่ส่วนรวมที่มีความชัดเจน การออกแบบโครงสร้างคานยังดูมีความเป็นไปได้นั้น

บรรณานุกรม

- ชนภา พรประทานเวช. (2558). แนวทางการพัฒนาโรงแรมขนาดเล็กเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรม: กรณีศึกษาการปรับปรุงตึกแถวในอำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี.
วิทยานิพนธ์สาขาสถาปัตยกรรม หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต คณะ
สถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี.(พ.ศ.2561-2565). เรียกใช้เมื่อ 11 กรกฎาคม 2562.
แหล่งที่มา จังหวัดจันทบุรี: http://www.chanthaburi.go.th/news_devpro.
- ภาณุภา สุกใจ. (2558). รีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช.
วิทยานิพนธ์ สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สำนักงานสถิติจังหวัดจันทบุรี.(2559). สถิตินักท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี.
เรียกใช้เมื่อ 18 มิถุนายน 2562. แหล่งที่มา สำนักงานสถิติจังหวัดจันทบุรี:
<http://chanthaburi.nso.go.th>.
- หัฐณัฐ นาคไพจิตร. (2553). การประยุกต์ประกอบทางเรขศิลป์จากผ้าทอลายขีดเพื่อสื่อ
วัฒนธรรมอีสาน. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานฤมิตร
ศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อนามสกุล นางสาว ลลิตา บรรจงการ

วันเดือนปีเกิด 18 พฤษภาคม 2537

สถานที่เกิด โรงพยาบาลพระปกเกล้าจังหวัดจันทบุรี

วุฒิการศึกษา

พ.ศ. 2556 สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. สาขาวิชา การก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี

พ.ศ. 2558 สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. สาขาวิชา การก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี

พ.ศ. 2558 เข้าศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ที่อยู่หรือสถานที่ติดต่อได้

11 หมู่ 5 ตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี 22190

หมายเลขโทรศัพท์ 089 - 9311076

อีเมลล์ lalitabj1829@gmail.com

Facebook Lalita banchongkan